

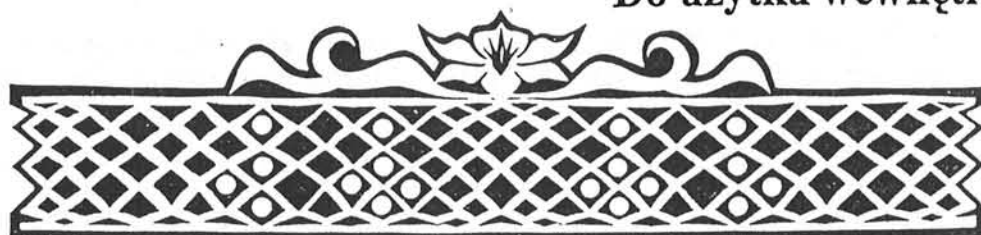
INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

NR 4

WARSZAWA, CZERWIEC 1998

Do użytku wewnętrznego.

V KONGRES KRAJOZNAWSTWA POLSKIEGO

Gniezno' 2000

KOLEŻANKI I KOLEDZY! - Jak wiemy, choćby z opublikowanego w „Informacjach ZG PTTK” Nr 7 z października 1996 r. tekstu Kolegi Janusza Zdebskiego - obowiązkiem naszym jest dobre i skuteczne przygotowanie się do piątego już Kongresu Krajoznawstwa Polskiego. 18 grudnia 1997 r. powołano Komitet Organizacyjny, któremu przewodniczy Prezes naszego Towarzystwa - Janusz Zdebski, wiceprzewodniczącym ds. programowych jest Adam Chyżewski, zaś ds. organizacyjnych - Włodzimierz Łęcki. Spotkania członków Komitetu odbyły się 23 stycznia oraz 28 marca br. W ich wyniku powołano Komitet Naukowy Kongresu, opracowano koncepcję programową i przyjęto harmonogram przygotowań do tego doniosłego wydarzenia. Trzeba, aby te przygotowania objęły wszystkich członków naszego Towarzystwa, gdyż jak pisał Adam Chyżewski *„Tworzące się obecnie struktury samorządowe winny uwzględniać idee, które już w 1926 r. zapisano w ówczesnym programie regionalizmu krajoznawczego. Szczególnie powinna być spopularyzowana myśl tak wówczas sformułowana: „Pełna swoboda rozwoju materialnych i duchowych indywidualności terytorialnych ziem polskich (regionów) stwarza podstawę dla racjonalnego podziału pracy, rozwoju energii twórczej społeczeństwa i bogactwa kultur”. Ta myśl jest również w pełni aktualna przy tworzeniu się zjednoczonej Europy i naszego w tym udziału.”*

Mamy nadzieję, iż wzorem naukowców zaproszonych do współpracy, którzy z uznaniem przyjęli przygotowane przez przedstawicieli PTTK materiały i propozycje merytoryczne, podkreślając trafność podporządkowania obrad Kongresu programowej formule „Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej”, prezesi oddziałów i przewodniczący komisji znajdą i na swoim terenie różnorakie możliwości, by wraz z miejscowymi działaczami „wpisać się” na trwałe w przygotowania do Kongresu, a ze współpracy z nowowwybranymi władzami lokalnymi wyciągnąć korzyści nie tyle dla oddziału co dla własnego regionu. Jesteśmy przekonani, iż w tej dziedzinie jest wiele do zrobienia. Ogromną korzyść mogą też przynieść dobrze obmyślane sesje i sejmiki środowiskowe, jako swoista forma nie tylko ukazania dorobku PTTK na danym

terenie, ale też tak bardzo istotnego i potrzebnego dziś aktywizowania środowiska działaczy skupionych przy oddziale, w komisjach czy klubach. Organizując sejmiki przedkongresowe powinno się uwzględnić podział na nowe województwa, regionalny charakter tego podziału, który prawdopodobnie „wpisze się” w historię Polski na wiele lat. Ludzie sprawujący władzę w regionach zazwyczaj nie są regionalistami, tak więc szansą Towarzystwa stać się może ukazanie tradycji i wartości regionów jako małych ojczyzn. Powinno się też mocno akcentować historyczną rolę Rzeczypospolitej - państwa wielonarodowościowego. Można to czynić wzorem Koleżanek i Kolegów, którzy zgłosili następujące tematy sejmików przedkongresowych:

1. Krajoznawstwo jako wartość - tradycje i osiągnięcia dotychczasowe, miejsce krajoznawstwa w naukach humanistycznych;
2. Wychowanie przez krajoznawstwo - programy kształcenia oraz wychowania dzieci i młodzieży, krajoznawcze przygotowanie do życia, - imprezy turystyczne środkiem wzbogacającym życie człowieka dorosłego;
3. Program regionalizmu polskiego - aktualność treści programowych w dobie odradzania się struktur samorządowych, - turystyka kwalifikowana ofertą dla władz terenowych;
4. Tradycje regionalne - twórczy wkład do życia w zjednoczonej Europie, - współpraca w ożywianiu życia kulturalnego we wsiach i małych miejscowościach;
5. Polska jako pogranicze wielu kultur - Niemcy i Czechy, - kultura Kresów;
6. Rola PTTK i towarzystw regionalnych w rozwoju turystycznym regionów, - tworzenie oferty programowej dla turystów, - upowszechnianie informacji krajoznawczo-turystycznej;
7. Ochrona krajobrazu kulturowego - przyroda polska jako wartość w jednoczącej się Europie, - kształtowanie krajobrazu kulturowego;
8. Wkład Polaków w dziedzictwo światowe; - polskie osiągnięcia kulturalne ostatniego półwiecza, wkład Polaków w kulturę światową;
9. Kultura języka polskiego - język jako środek komunikacji potocznej i literackiej, młodzieżowy konkurs krasomówczy szkołą poprawnej polszczyzny;
10. Gniezno w tradycji Polskiej - rola w życiu państwa polskiego, - tradycja związana ze św. Wojciechem.

Jest to - rzecz oczywista - propozycja, która może być modyfikowana lub nawet zmieniona, podobnie zresztą jak roboczo sformułowane tematy dla czterech zespołów kongresowych:

I Krajoznawstwo jako wartość

- świadomość Ojczyzny,
- kształtowanie krajobrazu kulturowego;

II Wkład Polski do kultury europejskiej

- Polska jako pogranicze wielu kultur,
- Wartość przyrody polskiej w Europie;

III Źródła tożsamości narodowej

- poznawanie wartości regionalnych jako warunek wychowania do życia w zjednoczonej Europie,
- Polacy na obczyźnie;

IV Rola PTTK i innych stowarzyszeń w życiu regionu

- program regionalizmu w dobie odradzania się struktur samorządowych,
- wychowanie przez krajoznawstwo.

O sukcesie mówić można będzie dopiero wówczas, gdy V Kongres Krajoznawstwa Polskiego będzie wydarzeniem w życiu wszystkich członków Towarzystwa, czynnikiem aktywizującym i integrującym nie tylko środowisko PTTK, ale też PTTK w mieście, gminie i regionie. By ten sukces był możliwy wszyscy musimy na niego pracować w kołach, komisjach, oddziałach, a także w Zarządzie

Głównym naszego Towarzystwa, bowiem jak mawia Adam Chyżewski „*V Kongres Krajoznawstwa Polskiego powinien przekonać ludzi, jak bardzo niewiele trzeba aby „zmienić wszystko”*”.

Spróbujmy najpierw sami w to uwierzyć i zacznijmy działać już od dziś
- POWODZENIA ! -

Pola Kuleczka

Przed V Kongresem Krajoznawstwa Polskiego

Pod tym tytułem będą ukazywały się informacje o inicjatywach ogólnopolskich, regionalnych, lokalnych; zaproszenia do udziału w przedkongresowej dyskusji oraz informacje o dokonaniach. W kolejnych numerach prezentowane będą inicjatywy wiążące się z prowadzonymi w naszym Towarzystwie, a także wspólnie z innymi stowarzyszeniami i instytucjami, przygotowaniem do V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, który odbędzie się jesienią 2000 roku w Gnieźnie.

Piękny i wymowny motyw przewodni Kongresu „Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej” napewno pobudzi wyobraźnię działaczy naszego Towarzystwa, którzy podejmą wiele interesujących i nowatorskich inicjatyw wzbogacających programową działalność oddziałów, ale przede wszystkim pozwalających na dotarcie z ideą regionalizmu do gospodarzy w nowotworzonych powiatach. Tylko Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze ma tak dobrze przygotowanych miłośników „małych ojczyzn” na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli dodamy to co może zrobić koło, klub, komisja, oddział PTTK przez 24 miesiące jakie pozostały do Kongresu w celu spopularyzowania w społeczeństwie polskiego wiana jakie wnosimy do Europy, a wśród członków nowych władz powiatowych bogactwa przyrodniczo-kulturowego jakim zarządzają, jeżeli działacze PTTK włączą swą wiedzę i doświadczenie w nurt planowania przestrzennego, to przedkongresowy dorobek będzie godny naszych wielkich poprzedników którzy w PTT i PTK postrzegali najpilniejsze potrzeby narodu i potrafili łączyć romantyzm turystyczno-krajoznawczych przeżyć z codziennymi zmaganiem i pracą dla dobra Ojczyzny.

Zapraszamy do udziału w sejmikach !!!

„Imprezy turystyczne jako forma edukacji krajoznawczej społeczeństwa”

Sejmik przedkongresowy organizowany jest pod patronatem Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, w porozumieniu z Komitetem Organizacyjnym Kongresu. Z inicjatywą zorganizowania takiego sejmiku wystąpiły Oddziały PTTK woj. Łódzkiego.

Obrady zaplanowane są na 7 listopada br. w Pabianicach, będą im towarzyszyły wystawy, kiermasz, oraz zlot turystyczny dzieci i młodzieży.

Zaplanowano referaty, w których przedstawione będą: psychofizyczne aspekty uprawiania krajoznawstwa, działania zmierzające do zwiększenia udziału dzieci i młodzieży w turystyce aktywnej, rola ogólnopolskich młodzieżowych turniejów turystyczno-krajoznawczych, rola odznak turystyczno-krajoznawczych. Przewidziane są również wystąpienia dotyczące potrzeby ochrony środowiska oraz łączenia działalności społecznej z wychowawczymi funkcjami szkoły.

Mile będą widziani działacze z całej Polski. Udział w sejmiku jest nieodpłatny, Organizatorzy nie zwracają kosztów podróży oraz nie zapewniają noclegów, mogą natomiast pomóc w ich rezerwacji. We wszelkich sprawach związanych z udziałem w Sejmiku należy kontaktować się z Komitetem Organizacyjnym, który ma swą siedzibę w Oddziale PTTK w Pabianicach, ul. Zamkowa 8. tel/fax 0 42 155946, tel. 0 42 152905

„Podlasie naszą małą Ojczyzną”

Sejmik przedkongresowy organizowany jest przez Oddział PTTK „Podlasie” w Siedlcach pod patronatem Wojewody Siedleckiego. Myślą przewodnią jest ukazanie tradycji regionalnych oraz współpracy działaczy Towarzystwa w ożywieniu życia kulturalnego we wsiach i małych

miejsowościach, a także bogactwa kulturowego wnoszonego do zjednoczonej Europy. Termin - 20 -22 listopada. Referaty poświęcone będą ukazaniu sztuki ludowej, osadnictwa i wykopalisk na Podlasiu, Podlasia w historii, tradycji i kulturze oraz wykorzystania zasobów kulturowych Podlasia w życiu regionu, w kształtowaniu osobowości i emocjonalnego stosunku do małej ojczyzny. Sejmik przygotowany będzie w porozumieniu z Komitetem Organizacyjny Kongresu, współorganizatorami są: Muzeum Etnograficzne w Łukowie, Muzeum Okręgowe w Siedlcach, Urząd Wojewódzki w Siedlcach a także Muzeum Architektury Drewnianej w Suchej u prof. dr hab. Marka Kwiatkowskiego, gdzie w zabytkowej karczynie zostanie zorganizowana zabawa ludowa - połączona z przeglądem kapel i zorganizowana uczta podlaska. Sejmik będzie również okazją do zaprezentowania dorobku działaczy PTK-PTTK w 90-lecie działalności Oddziału „Podlasie”.

Zapraszamy do udziału w sejmiku i imprezach towarzyszących. W sprawach organizacyjnych należy kontaktować się bezpośrednio z Oddziałem PTTK w Siedlcach. Również na konto oddziału trzeba będzie wpłacić wpisowe obejmujące częściowy koszt noclegów oraz udział w „regionalnym programie kulinarnym”.

Adres organizatora - Oddział PTTK „Podlasie”, ul. Piłsudskiego 14, tel/fax 0 25 243 53 08-110 Siedlce.

Więcej szczegółów przekazemy wraz z kolejnym - sierpniowym numerem informacji Zainteresowanych prosimy o zarezerwowanie terminów oraz bezpośredni kontakt z ORGANIZATORAMI.

Zapraszamy do Pabianic i do Siedlec na przedkongresowe sejmiki.
Prosimy o nadsyłanie informacji o podjętych działaniach.

Anna Becker-Kulińska
Wanda Skowron

Odnaczenia dla działaczy PTTK.

W dniu 18 kwietnia br. w Sali Poselskiej Zamku Królewskiego na Wawelu odbyła się Centralna Uroczystość z Okazji Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków.

Na uroczystości złożyły się m.in. następujące punkty programu:

- wprowadzenie - Generalny Konserwator Zabytków Prof. Andrzej Tomaszewski.
- wystąpienie Ministra Kultury i Sztuki Pani Joanny Wnuk-Nazarowej.
- wystąpienie Prezesa Zarządu Głównego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, Pani Marii Sarnik-Koniecznej.
- wręczenie nominacji dla członków Rady Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury i Sztuki.
- wręczenie odznak " Zasłużony Działacz Kultury" i " Za Opiekę nad zabytkami".

Miło nam poinformować Szanownych Czytelników, że wśród odznaczonych osób znaleźli się członkowie najwyższych władz Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Prezes ZG PTTK -prof. Janusz Zdebski otrzymał z rąk Pani Minister odznakę "Zasłużony Działacz Kultury", a członek Honorowy PTTK Dyr. Zbigniew Kresek złotą odznakę " Za opiekę nad zabytkami"

W wystąpieniu Pani Minister Joanny Wnuk-Nazarowej jak również Generalnego Konserwatora Zabytków prof. Andrzeja Tomaszewskiego podkreślono zasługi PTTK dla ochrony zabytków w Polsce i wielkie zasługi głównie Komisji Opieki nad Zabytkami i Rady d/s Młodzieży ZG PTTK. w popularyzację idei ochrony dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza wśród młodzieży.

Na podkreślenie zasługuje również fakt, że małą imprezę prowadził dyrektor Biura Ochrony Zabytków, Przewodniczący Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK dr Franciszek Midura.

**MAMY ZASZCZYT ZAWIADOMIĆ, IŻ CZŁONEK HONOROWY NASZEGO TOWARZYSTWA
ZOSTAŁ W BIEŻĄCYM ROKU WYRÓŻNIONY ZARÓWNO W POLSCE JAK I ZAGRANICĄ ---**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NAGYKÖVETE
Varó
AMBASADOR REPUBLIKI WĘGIERSKIEJ
Warszawa

Warszawa, 30 marca 1998 roku

Ksiądz dr Jerzy Pawlik

Skwer Ks. Kardynała Wyszyńskiego 6

01-015 Warszawa

Szanowny Księżu!

Przypadł mi zaszczyt poinformowania, że z okazji 150-tej rocznicy
Rewolucji i Walki o Wolność 1848/1849 przynano Księdzu

Złoty Medal Pamiątkowy
Prezydenta Republiki Węgierskiej

Medal ten wręczy Księdzu Prezydent Republiki Węgierskiej Árpád
Góncz, w dniu 17 kwietnia 1998 roku o godz. 14.00 w siedzibie
Ambasady w Warszawie przy ulicy Chopina 2.

Na tę uroczystość serdecznie zapraszam Księdza wraz z najbliż-
szymi Osobami.

Z poważaniem

Gábor Hárs

**ZWIĄZEK GÓRNOŚLĄSKI
ZARZĄD**

ul. Pawła Stalmacha 17, 40-058 KATOWICE
skr. poczt. 458, tel./fax (0-32) 512 725

Konto Bank Śląski VII O/Katowice 10501214-0700010390

Katowice, 7.04.1998

ZZG142198

*Ks. dr prłat Jerzy Pawlik
Parafia św. Szczepana w Katowicach*

*Z prawdziwą przyjemnością zawiadamiamy, że została Wielebnemu Księdzu
przyznana przez Związek Górnośląski promocyjna Nagroda im. Wójcicha
Korfantego.*

*Zapraszamy na uroczystość wręczenia Nagrody do siedziby Związku
Górnośląskiego w Katowicach, ulica Stalmacha 17, w przeddzień 125-tej rocznicy
urodzin znamienitego Syna Górnośląskiej Ziemi - 19 kwietnia br. o godzinie 17.00.*

Z wyrazami szacunku

*Przewodniczący Komisji Nagrody
prof. Józef Malicki*

*Prezes Związku Górnośląskiego
prof. Jerzy Wytyka*

**PREZES
URZĘDU KULTURY FIZYCZNEJ
I TURYSTYKI**

Warszawa, 1998.04.24
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

DP - 1638/98

Pan Janusz Zdebski
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
ul. Senatorska 11
00-075 Warszawa

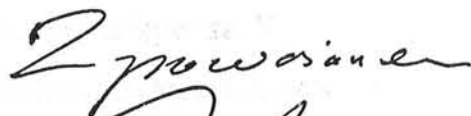
Szanowny Panie Prezisie,

W odpowiedzi na pismo znak ZP/857/1998 r. z dnia 25.03.1998 r. w sprawie zdefiniowania turystyki kwalifikowanej jako specjalistycznej formy rekreacji oraz wydania zezwolenia dla PTTK na kształcenie kadr społecznych turystyki kwalifikowanej jako specjalistycznej formy rekreacji, nadawanie uprawnień na podstawie Systemu Kształcenia Kadr PTTK oraz programów kształcenia opracowanych przez specjalistyczne Komisje turystyki kwalifikowanej PTTK, a zatwierdzanych przez Zarząd Główny PTTK uprzejmie informuję, w przedmiotowych sprawach, co następuje:

- turystyka kwalifikowana nie ma jednoznacznej definicji. Dotychczasowe definicje są różne a często „turystyka kwalifikowana” zastępowana jest określeniem „turystyka aktywna”,
- poruszone w piśmie sprawy - czy w świetle obowiązujących aktualnie przepisów Prezes UKFiT może wydać zezwolenie dla PTTK na kształcenie kadr społecznych turystyki kwalifikowanej (uznając turystykę kwalifikowaną jako specjalistyczną formę rekreacji) i nadawanie uprawnień na podstawie opracowanego przez PTTK systemu kształcenia kadr PTTK i programów PTTK zostaną wyjaśnione przez wydanie aktu normatywnego na podstawie delegacji ustawowej dla Prezesa UKFiT (art.42 ust.3 ustawy o kulturze fizycznej) w którym to akcie miały być określone zasady i warunki prowadzenia rekreacji ruchowej w formie turystyki kwalifikowanej,

- podzielam także Wasze stanowisko, że PTTK nadal powinno kształcić i nadawać uprawnienia społecznej kadry turystyki kwalifikowanej,

- jednocześnie informuję, że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1997r. w sprawie zlecania zadań jednostkom niepaństwowym oraz wykazu tych zadań, Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki zleca PTTK zadania w zakresie szkolenia i doskonalenia kadr dla turystyki, w tym w szczególności organizatorów, przewodników i instruktorów turystyki kwalifikowanej.

Jacek Dębski

**PREZES
URZĘDU KULTURY FIZYCZNEJ
I TURYSTYKI**

Warszawa, 1998.04.28
ul. Świątokrzyska 12
00-916 Warszawa

DGT - 834/98

Pan
Janusz Zdebski
Prezes
Zarządu Głównego PTTK

Szanowny Panie Prezesie,

W nawiązaniu do listu Pana Prezesa z dnia 2.04.98, a jednocześnie do pisma ZG PTTK skierowanego do Prezesa Rady Ministrów Pana Jerzego Buzka / z dn. 26.03.98/, przedstawiam poniżej nasze stanowisko odnośnie przestrzeni turystycznej, w świetle prowadzonych prac nad ustawą o restrytyzacji i rekompensatach.

Zarówno w dokumencie rządowym „Założenia Rozwoju Gospodarki Turystycznej” /1994/ jak i w innych, opracowanych w Urzędzie Kultury Fizycznej i Turystyki dokumentach, m.in. dotyczących strategii rozwoju produktu turystycznego i przestrzennego zagospodarowania turystycznego kraju, zostały zawarte ogólne kierunki turystycznego użytkowania przestrzeni i potrzeb w tym zakresie.

W szczególności dotyczą one zachowania i ochrony naturalnych zasobów środowiska przyrodniczo-kulturowego - jako podstawy do optymalnego wykorzystania zasobów dla funkcji turystyczno-wypoczynkowych.

W tym zakresie, wynikające z polityki państwa, działania w kierunku powiększania obszarów chronionych i zwiększania powierzchni zalesionych w kraju, są korzystne dla przestrzeni turystycznej .

Ponieważ jednak użytkowanie turystyczne przestrzeni zależy od jej dostępności, stopnia zagospodarowania i stanu środowiska, problemy mogą wynikać ze statusu własności.

Z tego punktu widzenia, dla turystyki i wypoczynku istotna jest właściwa polityka ochrony obiektów, terenów i obszarów o walorach turystycznych, dbałość o sposoby eksploatacji, stan i dostępność każdej przestrzeni turystycznej.

Pragnę poinformować Pana Prezesa, że rozwiązywanie powyższych problemów UKFiT przewiduje w układach międzyresortowych, komplementarnych dla różnych resortów zadań, uwzględniających program zrównoważonego rozwoju kraju.

Równocześnie dziękuję Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu za wykazaną troskę o nasze wspólne dobro - przestrzeń turystyczną.

Z poważaniem

Jacek Dębski

Do wiadomości:

Pan Krzysztof GOŁASZEWSKI

Wicedyrektor Sekretariatu

Prezesa Rady Ministrów

w Kancelarii Rady Ministrów

ze spotkania Prezesa UKFiT p. Jacka Dębskiego

z Prezydium Zarządu Głównego PTTK

I. W dniu 8 maja 1998 r. w siedzibie i na zaproszenie Zarządu Głównego PTTK prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki pan Jacek Dębski spotkał się z władzami tego Towarzystwa, zaliczanego do najstarszych towarzystw turystycznych na świecie. Na wstępie spotkania prezes ZG PTTK pan Janusz Zdebski gorąco witając prezesa UKFiT krótko przedstawił historię i działalność PTTK. Obecnie PTTK zrzesza ponad 114 tys. członków w 415 oddziałach oraz 3400 kołach i klubach PTTK. Młodzież szkolna i akademicka stanowi 34% ogólnego stanu członków PTTK. PTTK organizuje ok. 45 tysięcy imprez turystyki kwalifikowanej i powszechnej, w których bierze udział każdego roku blisko 1,3 mln osób. Co roku członkowie PTTK zdobywają ponad 38 tys. odznak turystycznych. Przewodnicy skupieni w PTTK (ponad 10.000 osób) oprowadzają corocznie ponad 1,1 mln turystów. PTTK w ramach zadań zleconych przez Państwo wytyczyło i utrzymuje ponad 42 tys. km szlaków turystycznych.

Obecnie PTTK oczekuje wyraźnego zaznaczenia turystyki w nowych rozwiązaniach prawnych przygotowywanych w związku z nowym podziałem administracyjnym Polski. W samym PTTK trwają przygotowania do V Kongresu Krajoznawstwa Polski, który odbędzie się w 2000 roku w Gnieźnie. Wypowiedź prezesa ZG PTTK uzupełnili członkowie prezydium ZG PTTK przedstawiając stan i wnioski PTTK w sferze prowadzenia szlaków turystycznych, realizacji przez Towarzystwo zadań zleconych przez Państwo, pracy i uprawnień społecznej kadry PTTK oraz propozycje PTTK w sferze zmian w obowiązującym stanie prawnym. Przedstawiono też aktualne problemy pracy przewodników oraz zaproszono prezesa UKFiT na Złot w Wiśle (17.05) inaugurujący obchody 125-lecia działalności Towarzystwa Tatrzańskiego, Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego a następnie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Prezes UKFiT pan Jacek Dębski podkreślił rolę PTTK w rozwoju turystyki i krajoznawstwa w Polsce oraz podziękował za klarowne, syntetyczne przedstawienie problemów, które PTTK uważa za ważne. Są one zbieżne z polityką Państwa zrealizowaną przez Urząd. Odnosi się to w szczególności do rozwijania turystyki krajowej oraz umacniania społecznych funkcji turystyki. Podkreślił, że Urząd uważa PTTK za swojego głównego społecznego partnera w rozwijaniu turystyki kwalifikowanej. Urząd jest zainteresowany umacnianiem pozycji PTTK w realizacji zadań zleconych przez Państwo oraz rozwijaniem krajoznawstwa. Urzędowi zależy w szczególności na rozwijaniu turystyki i krajoznawstwa wśród młodzieży i dzieci. Poinformował też, że z jednoczesnym wejściem w życie z dniem 1.07.br. ustawy o usługach turystycznych będą trwały prace nad jej nowelizacją.

II. W trakcie spotkania przyjęto następujące ustalenia:

1. PTTK będzie kontynuować przygotowania do Kongresu Krajoznawstwa Polski w 2000 roku w Gnieźnie. Poprzedzać go będą Sejmiki. Nad Sejmikiem poświęconym roli społecznych kadr w turystyce oraz wychowawczym i edukacyjnym aspektom krajoznawstwa i uprawianiu turystyki przez młodzież, a planowanym na jesień 1998 r. w Pabianicach patronat objął Prezes UKFiT, który też przyjął propozycję udziału w Komitecie Honorowym przed Kongresem w Gnieźnie.

Ważnym elementem przygotowań do Kongresu będzie albumowe wydanie KANONU KRAJOZNAWCZEGO POLSKI. Urząd wesprze finansowo realizację tego przedsięwzięcia przez przedpłatę a potem zakup 1000 egzemplarzy albumu.

2. PTTK będzie kontynuować wytyczanie, znakowanie i konserwację szlaków turystycznych zwracając szczególną uwagę na odnowienie szlaków po ubiegłorocznej powodzi, na szlaki międzynarodowe, oraz szlaki związane z nowymi dyscyplinami jak kolarstwo górskie i jeździectwo turystyczne. Urząd podejmie starania aby wypracowany przez PTTK system znakowania stał się powszechnie obowiązującym w Polsce. Będzie też dalej powierzał PTTK zadania wytyczania, znakowania i konserwacji szlaków przeznaczając na ten cel odpowiednio wysokie środki.

3. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze będzie dalej rozwijać turystykę kwalifikowaną w różnych dyscyplinach, a także turystykę przyrodniczą, kulturową i opiekę nad zabytkami.

Traktując to jako ważną sprawę dla Państwa Urząd będzie:

- a/ umacniał promocję turystyki m.in. poprzez szkolenie kadr, wiodące imprezy turystyczne i działalność edytorską wśród zadań Państwa, które Urząd będzie powierzał PTTK zmierzając do relatywnego wzrostu środków na te cele,
- b/ zmierzał do takiego usytuowania społecznej kadry turystyki zrzeszonej w PTTK, aby mogła ona odpowiednio realizować swoje zadania. Urząd w tej kwestii ujmie w zarządzeniu dot. realizacji turystykę kwalifikowaną jako specjalistyczną formę rekreacji oraz przygotowuje decyzję Prezesa uznającą przewodników i instruktorów turystyki kwalifikowanej za instruktorów rekreacji,
- c/ wspierać będzie finansowo remonty i modernizację bazy turystyki kwalifikowanej w szczególności w zakresie poprawy jej stanu sanitarnego, gospodarki wodno-ściekowej i innego zmniejszania uciążliwości dla środowiska oraz w dostosowywaniu tych obiektów do potrzeb turystów niepełnosprawnych,
- d/ pomagał w utrzymywaniu nie nastawionych na zysk, a ważnych dla rozwoju turystyki i krajoznawstwa wydawnictw w tym wydawnictw periodycznych stymulujących rozwój różnych dziedzin turystyki kwalifikowanej bądź rozwoju turystyki w różnych regionach Polski.

4. W związku ze zgłoszonymi przez ZG PTTK kompleksowymi wystąpieniami w:
 - kwestii ustawy o usługach turystycznych /wystąpienie ZG PTTK do Premiera RP p. Jerzego Buzka/,
 - projekcie ustawy o reprivatyzacji i rekompensatach / wystąpienie ZG PTTK do Premiera RP/,
 - kwestii nowelizacji rozporządzenia RM w sprawie bezpieczeństwa osób przebywających w górach oraz kąpiących się i uprawiających sporty wodne /wystąpienie ZG PTTK do Premiera RP/

Urząd Kultury Fizycznej włączy przedstawicieli Towarzystwa do prac, które prowadzi bądź będzie prowadził w tych sprawach.

5. PTTK zgodnie ze swoją tradycją będzie rozwijało przewodnictwo i w nawiązaniu do zgłoszonego w trakcie spotkania, zgłosi formalny wniosek o powierzenie PTTK spraw szkolenia, doskonalenia i doszkalania przewodników oraz prowadzenia ewidencji przewodników jako państwowego zadania zleconego, a Urząd postara się szybko i życzliwie ten wniosek rozpatrzyć.

6. PTTK w ramach obchodu 125 lecia TT, PTT i PTTK będzie rozwijało prace zmierzające do zwiększenia uczestnictwa w turystyce w tym szczególnie kwalifikowanej.

PTTK zgłosi , a Urząd :

- poprze wystąpienia o przyznanie najbardziej zasłużonym orderów i odznaczeń państwowych,
- rozpatrzy wnioski o wyróżnienie zasłużonych działaczy i pracowników Odznakami „Za zasługi dla turystyki”.

•KOMUNIKAT•

Komisja Opieki nad Zabytkami oraz Komisja Turystyki Górskiej ZG PTTK uprzejmie zawiadamiają, że w dniach 19-20 września 1998 r. w sali posiedzeń Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie przy ul. Jagiellońskiej 6/6a odbędzie się Ogólnopolskie Seminarium na temat Muzealnych Ośrodków Kultury Turystyki Górskiej PTTK pt. "Ochrona zabytków w działalności Towarzystwa Tatrzańskiego, Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w 125-lecie działalności".

Celem Seminarium jest przedstawienie materiałów dotyczących historii Społecznej Opieki nad Zabytkami w okresie od pierwszych lat działania Towarzystwa Tatrzańskiego do Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, przedstawienie stanu zachowania materiałów archiwalnych i muzealnych zgromadzonych w ośrodkach turystyki górskiej oraz sposoby wykorzystywania tych zbiorów.

W programie Seminarium przewidziane są następujące referaty:

1. Działalność i dorobek TT i PTT w dziedzinie ochrony dóbr kultury i opieki nad zabytkami.
2. Ośrodki Kultury i Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK /geneza, historia, stan obecny, problemy/.
3. Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie.
4. Ochrona zasobów archiwalnych turystyki górskiej w Ośrodku Dokumentacji Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie.
5. Działalność ośrodków kultury i historii turystyki górskiej na przykładzie Ośrodka Pienińskiego w Szczawnicy.

W ramach Seminarium przewidziane jest zwiedzenie ośrodków turystyki górskiej w Krakowie i w Szczawnicy, zwiedzanie zamku w Dobczycach oraz spotkanie towarzyskie. Noclegi przewidziane są w Ośrodku MPWiK nad zaporą w Dobczycach. Wpisowe za udział w Seminarium wynosi 20 zł. Pozostałe koszty wyżywienia i noclegów zapewniają organizatorzy.

Zgłoszenia uczestnictwa prosimy kierować na adres:
Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, ul. Jagiellońska 6/6a
31-010 Kraków

Termin zgłoszenia upływa z dniem 20.08.98 r.

Uchwała Nr 51/XIV/98
Zarządu Głównego PTTK z dnia 21 czerwca 1998 roku
w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego
Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK na XIV kadencję

Zgodnie z art. 33 i 35 pkt. 1 Statutu PTTK oraz Uchwałą Nr 2/XIV/97 ZG PTTK z dnia 18.10.1997 r. w sprawie zasad działania komisji, rad i zespołów ZG PTTK - Zarząd Główny PTTK przyjmuje do akceptującej wiadomości skład osobowy Komisji Turystyki Motorowej wybranej na XIV kadencję przez Krajową Radę Aktywu Motorowego 23 maja 1998 roku.

● Z PRAC ZG PTTK ●

1. Zbigniew Skwiercz - O/Swiecie - przewodniczący
2. Zbigniew Abramek - O/Pabianice
3. Zbigniew Biedny - O/Belchatów
4. Jan Chudek - O/"Ursus" Warszawa
5. Jadwiga Czarnecka - O/Lipno
6. Ryszard Dobrzyński - O/Swarzędz
7. Ireneusz Dolata - O/Poznański
8. Ferdynand Jabłoński - O/Toruń
9. Jan Jagliński - O/Lipno
10. Aleksander Jeckel - O/Poznański
11. Tadeusz Kiełtyka - O/Choszczno
12. Andrzej Kuligowski - O/Gdańsk
13. Tadeusz Miera - O/Rybnik
14. Mieczysław Papierski - O/Prudnik
15. Andrzej Piwoński - O/Znin

Konkurs na Projekt Działalności Programowej Oddziału PTTK

Zarząd Główny PTTK, realizując Uchwałę XIV Walnego Zjazdu PTTK ogłosił Konkurs na Projekt Działalności Programowej Oddziału PTTK. Uchwała w tej sprawie, wraz z regulaminem i wzorem wniosku, została opublikowana w kwietniowym numerze „Informacji ZG PTTK”. Pierwsza edycja Konkursu została rozstrzygnięta

Do Zarządu Głównego PTTK wpłynęło 15 wniosków. Dwa wnioski nie odpowiadały warunkom konkursu - poinformowano o tym zainteresowane Oddziały.

Zespół powołany przez Prezydium ZG PTTK dokonał oceny poszczególnych wniosków. Trzy wnioski nie uzyskały pozytywnej oceny, w tym dwa nie spełniały warunku formalnego - organizatorzy nie przedstawili kosztorysu zadania.

Każde zadanie było rozpatrywane oddzielnie, wysokość dotacji rozpatrywano w odniesieniu do konkretnego wniosku.

Oto lista Laureatów Konkursu. (według kolejności nadesłania zgłoszeń)

Oddział PTTK	Nazwa zadania	kwota
- Oddział Miejski PTTK w Katowicach	Cykliczne imprezy na orientację	2700zł
- Oddział PTTK w Otwocku	Reaktywowanie działalności oddziałowej pracowni krajoznawczej	1200zł
- Oddział Miejski PTTK w Lublinie	Ośrodek edukacyjno-szkoleniowy przy Regionalnej Pracowni Krajoznawczej	2000zł
- Oddział PTTK w Krasnymstawie	IV Forum Krajoznawcze Oddziałów PTTK Regionu Świętokrzysko-Lubelskiego	800zł
- Oddział Miejski PTTK im. A. Jakusa, w Zabrze	Promocja terenów turystycznie niedocenianych	1500zł
- Oddział Szczeciński PTTK	Jesteśmy w każdej szkole szczecińskiej	1500zł
- Oddział Regionalny PTTK w Częstochowie	Wakacje 98 z PTTK	3000zł
- Regionalny Oddział PTTK w Białymstoku	Latem z plecakiem	1900zł
- Oddział PTTK w Rybniku	Lato z PTTK (plakat reklamowy)	100zł
- Oddział PTTK Pracowników Kolejowych w Poznaniu	XL Centralny Zlot Turystów Kolejarsz	1500zł

Gratulacje dla laureatów !

Zachęcamy Oddziały, które są laureatami pierwszej edycji Konkursu, aby na łamach „Informacji ZG PTTK” podzieliły się swymi doświadczeniami i osiągnięciami. Wszystkich czytelników „Informacji” prosimy, by sięgnęli do kwietniowego numeru i jeszcze raz przeczytali regulamin Konkursu. Chyba warto. Do Konkursów w roku 1999 zgłosić się może każdy Oddział PTTK, a jeżeli nie w roku 1999 to może już w XXI wieku.

1873 - PTT
1906 - PTK
1950 - PTTK

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Główny

Warszawa, 12 czerwca 1998 r.

Pan
Wojciech Brochwicz
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Batorego 7/9
02-514 Warszawa

dot.: przejść turystycznych na granicy polsko-słowackiej.

Szanowny Panie Ministrze,

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego uprzejmie prosi o ponowne rozważenie możliwości uruchomienia, o ile to możliwe, jeszcze w tym sezonie, przejść turystycznych na granicy polsko-słowackiej. Nasze Towarzystwo już od wielu lat występuje w sprawie przejść granicznych na szlakach turystycznych. Przejścia takie, na granicy polsko-czeskiej, działają z powodzeniem.

Zarząd Główny PTTK, doceniając zrozumienie Pana Ministra dla spraw ruchu turystycznego, kieruje na ręce Pana Ministra powyższą prośbę.

W załączeniu Zarząd Główny PTTK przesyła zaktualizowaną listę proponowanych przejść turystycznych. Lista ta jest niewielką modyfikacją naszego pierwszego projektu z 1996 roku, obejmuje propozycje władz wojewódzkich i samorządowych, w większości przypadków uzgodnione pomiędzy lokalnymi władzami Słowacji i Polski. Lista ta jest również uzgodniona pomiędzy Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym i Klubem Słowackich Turystów (Klub Słowackich Turystów to organizacja, która odpowiada na terenie Słowacji za znakowanie szlaków turystycznych, podobnie jak PTTK w Polsce).

Przy opracowywaniu listy kierowano się:

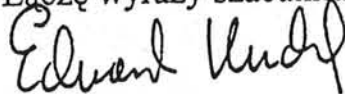
- atrakcyjnością turystyczną terenów przygranicznych po stronie słowackiej i po stronie polskiej, potrzebą udostępnienia ciekawych, a mało znanych obiektów historycznych i przyrodniczych, na ogół odległych od przejść drogowych i kolejowych;
- istnieniem zagospodarowania turystycznego umożliwiającego optymalizację przebiegu wędrowki oraz umożliwieniem lepszego wykorzystania istniejącej już bazy noclegowej położonej wysoko w górach;
- dążeniem do równomiernego rozłożenia ruchu turystycznego, dotyczy to szczególnie obszarów chronionych ze względu na ich walory przyrodnicze;

- przebiegiem międzynarodowych znakowanych szlaków turystycznych E3 i E8 biegnących z Europy zachodniej przez Słowację i Polskę, brak przejść turystycznych w miejscach przekraczania granicy przez te szlaki zniekształca ich charakter, ponadto turysta staje wobec sytuacji całkowicie odmiennej, niż ta z jaką spotyka się na granicy polsko-czeskiej, czesko-niemieckiej, nie mówiąc już o granicach w Europie zachodniej;
- potrzebą stworzenia tras alternatywnych, dających możliwość ominięcia uciążliwych odcinków szlaków;

Zarząd Główny PTTK informuje ponadto, że Klub Słowackich Turystów i Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze postanowiły udostępnić sobie nawzajem szlaki turystyczne przebiegające drogą graniczną wzdłuż granicy państwa. Zgodnie z Artykułem 5 Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką o stosunkach prawnych i współpracy na wspólnej granicy państwowej (z dnia 6 lipca 1995 roku), poruszanie się takimi drogami nie jest uważane za przekroczenie granicy. Zarząd Główny PTTK uprzejmie prosi więc Pana Ministra o zaakceptowanie naszego projektu oznakowania słowackich szlaków turystycznych, spełniających warunków zapisanych w powyższym Artykule Umowy, polskimi drogowskazami. W załączeniu przesyłamy wykaz tych szlaków turystycznych, ich udostępnienie przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności górskich terenów przygranicznych.

Na kolejnym spotkaniu przedstawicieli towarzystw turystycznych Czech, Słowacji i Polski, które odbyło się ze w dniach 29 do 31 maja 1998 roku w Ustrzykach Górnych uznano, że propozycja przejść turystycznych na granicy polsko-słowackiej jest znakomitym uzupełnieniem już istniejącej sieci szlaków. Uzgodniono też konieczność niewielkich korekt przebiegu i koloru szlaków, tak by zunifikować system znakowania i podnieść bezpieczeństwo turysty wędrującego w górach. Na spotkaniu omawiano również funkcjonowanie przejść pomiędzy Polską i Czechami oraz uzgadniano przebieg znakowanych szlaków dojściowych po obu stronach granicy polsko-czeskiej.

Łączę wyrazy szacunku

Edward Kudelski

Wiceprezes ZG PTTK

Adres do korespondencji w tej sprawie:
Edward Kudelski
 ul. Rodzeństwa Krzyżowskich 44/28
 43-100 Tychy

**Lista przejść na turystycznych szlakach przecinających granicę państwową
Zoznam priechodov na turistických chodníkoch pretinajúcich štátnu hranicu**

Lp	Grupa góraska:	Nazwa przejścia:	Charakter:	Názov priechodu:	Horské pásmo:
1.	BESKID ŚLĄSKI	Jaworzynka	P, N, R	Čierne	JABLUNKOVSKÉ MEDZIHORIE
2.	BESKID ŻYWIECKI	Zwardoń – Gomulka	P, N, R	Serafinov	KYSUCKÉ BESKYDY
3.		Kikula	P, N, R	Kykul'a – Vreščovka	
4.		Wielka Racza	P, N, R	Vel'ka Rača	
5.		Przełęcz Przysłop	P, N, R	Šudovci – Vychlovka	
6.		Przełęcz Glinka	P, N, R	Sedlo Hlina	ORAVSKÉ BESKYDY
7.		Trzy Kopce	P, N, R	Tri Kopce	
8.		Pilsko	P, N	Pilsko	
9.		Przełęcz Gluchaczki	P, N, R	Sedlo Gluchački	
10.		Przełęcz Jałowiecka	P, N, R	Jalovecke Sedlo	
11.		Mala Babia	P, N	Mala Babia Hora	
12.		Babia Góra	P, N	Babia Hora	
13.		TATRY ZACHODNIE	Przełęcz Bobrowiecka	P, N, R	Bobrovecké Sedlo
14.	Wolowiec		P, N	Volovec	
15.	Jarząbczy Wierch		P, N	Hruby Vrch	
16.	Raczkowa Przełęcz		P, N	Gábarovo Sedlo	
17.	Tomanowa Przełęcz		P, N, R	Tomanovo Sedlo	
18.	Kasprowy Wierch		P, N	Kasprov Vrch	
19.	TATRY WYSOKIE	Rysy	P, L	Rysy	VYSOKÉ TATRY
20.	PIENINY	Kacwin	P, N, R	Vel'ká Frankova	SPIŠKÁ MAGURA
21.		Sromowce Niżne (prom)	P, R, L	Červený Klaštor (prievoz)	PIENINY
22.		Szczawnica (otwarte)	P, N, R	Lesnica (otvorene)	
23.		Przełęcz Rozdziela	P, N, R	Rozdiel	
24.	BESKID SĄDECKI	Eliasówka	P, N, R	Eliašovka	L'UBOVNIANSKA VRCHOVINA
25.		Dubne	P, N, R	Obručné	
26.		Przełęcz Tylicka	P, N, R	Kurovské Sedlo	
27.	BESKID NISKI	Cegielka – Wysowa	P, N, R	Cigel'ka	BUSOV
28.		Przełęcz Regetowska	P, N, R	Sedlo Regetovská Voda	ONDAVSKÁ VRCHOVINA
29.		Przełęcz Beskid – Ożenna	P, N, R	Nižná Polianka	
30.		Przełęcz Beskid – Czeremcha	P, N, R	Čertižské Sedlo – Čertižné	LABORECKÁ VRCHOVINA
31.	BIESZCZADY	Głęboki Wierch	P, N	Hlboký Vrch	BUKOVSKÉ VRCHY
32.		Balnica	P, N	Balnica	
33.		Solinka	P, N	Osadné	
34.		Przełęcz nad Roztokami	P, N, R	Ruské Sedlo	
35.		Rabia Skala	P, N, R	Rabia Skala	
36.		Krzemieniec	P, N	Kremenec	

P » piesze
N » narciarskie
R » kolarskie
L » tylko w okresie letnim

P » peši
N » lyžiarsky
R » cyklistický
L » len letnom období

Uzgodnione w Ustrzykach Górnych (29-31.05.98)
z delegacją Klubu Słowackich Turystów w składzie:
Arnešt Guldan, Ivan Markovič, Ivan Zapletal

Zupoważnienia Zarządu Głównego PTTK

Edward Kudelski
Edward Kudelski
Wiceprezes ZG PTTK

Wykaz szlaków turystycznych spełniających warunek zapisany w Artykule 5
Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką
o stosunkach prawnych i współpracy na wspólnej granicy państwowej
(z dnia 6 lipca 1995 roku)

Szlaki turystyczne wyznakowane przez Klub Słowackich Turystów,
udostępnione polskim turystom:

1. **BESKID ŻYWIECKI:**

Zwardoń – Skalanka – Kikula – Wielka Racza – Orzeł – Bania – Rycerzowa – Oszus – Jaworzyna – Przełęcz Glinka – Krawców Wierch – Hrubą Buczyną – Trzy Kopce – Palenica – Pilsko – Przełęcz Glinne – Jaworzyna – Przełęcz Głuchaczki – Mędralowa – Przełęcz Jałowiecka – Mała Babia – Przełęcz Brona – Babia Góra (*znakowany kolorem niebieskim*);

2. **TATRY:**

Przełęcz Bobrowiecka – Grześ – Rakoń – Wołowiec (*znakowany kolorem niebieskim*);

3. **TATRY:**

Wołowiec – Łopata – Kończysty – Starorobociański Wierch – Przełęcz Raczkowa – Błyszcz – Przełęcz Pyszniańska (*znakowany kolorem czerwonym*);

Z upoważnienia Zarządu Głównego PTTK

Edward Kudelski

Wiceprezes ZG PTTK

A P E L D O K R A J O Z N A W C Ó W

Dla poszerzenia i uszczegółowienia informacji o obiektach krajoznawczych naszego kraju, PTTK kontynuuje działalność w zakresie inwentaryzacji krajoznawczej Polski.

Celem inwentaryzacji jest przybliżenie wiadomości krajoznawczych osobom chętnym do uprawiania turystyki i poznania walorów ojczystej ziemi.

Szczególnie chodzi nam o wzbudzenie zainteresowań pięknem naszego kraju wśród ludzi młodych, którzy dotychczas nie przejawiali chęci uprawiania turystyki i poznawania walorów krajoznawczych Polski. W ramach przedmiotowej inwentaryzacji PTTK zamierza gromadzić i udostępniać zainteresowanym pełną i aktualną informację o obiektach i walorach krajoznawczych Polski.

Chętnych, deklarujących działania w powyższym zakresie prosimy o pisemne zgłaszanie się do Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK ul. Senatorska 11; 00-075 Warszawa. Zgłoszenia przyjmowane będą do końca października 1998 r., ponieważ pozwoli to na zaplanowanie szkolenia w pierwszym kwartale 1999 r.

● Z PRAC PREZYDIUM ZG PTTK ●

Uchwała nr 27 /XIV/98

Prezydium Zarządu Głównego PTTK z dnia 21.06.1998 r.
w sprawie podróży służbowych działaczy Towarzystwa

Na podstawie Art. 31 ust.1 oraz ust.2 pkt 2) Statutu PTTK
Prezydium Zarządu Głównego PTTK u c h w a l a , że:

1. W ramach społecznej działalności statutowej Towarzystwa i realizacji zadań zleconych przez nie-pracowników PTTK należy stosować odpowiednio przepisy:

- rozporządzenia *Ministra Pracy i Polityki Socjalnej* z dnia 1 czerwca 1998 roku w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju /Dz.U. nr 69 poz 454/;

- rozporządzenie *Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej* z dnia 26 marca 1998 roku w sprawie warunków ustalania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy /Dz.U. nr 41 poz. 239/.

2. Prezydium Zarządu Głównego zobowiązuje:

1) jednostki Towarzystwa do stosowania zasady oszczędności w ustalaniu uprawnień delegowanego wynikających z treści przepisów omówionych w ust.1;

2) jednostki Towarzystwa realizujące zadania zlecone Państwa do wcześniejszego preliminowania i uzgadniania ze zlecającą wydatków związanych z podróżami służbowymi pracowników i działaczy Towarzystwa.

3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1.07.1998.

Prezydium
Zarządu Głównego PTTK

Wyjaśnienia

dotyczące zwracania kosztów podróży służbowych przy użyciu samochodu osobowego prywatnego

W Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym, ze względu na specyfikę prowadzonej działalności - podróże służbowe są odbywane zarówno przez działaczy jak i pracowników Towarzystwa.

1. Zwrot kosztów podróży działacza Towarzystwa, w tym kosztów samochodu osobowego (motocykla, motoroweru) - odbywa się na podstawie delegacji służbowej oraz wypełnionej karty jaką stosuje się przy umowach zawieranych z pracownikami o używanie samochodu osobowego prywatnego do celów służbowych (ewidencja przebiegu pojazdu zgodnie z delegacją służbową).

Działacze rozliczają się z przebiegu podróży jedynie delegacją służbową i kartą przebiegu, co do kosztów podróży.

2. Zwrot kosztów podróży dla pracownika stanowi delegacja służbowa oraz karta - ewidencja przebiegu pojazdu.

3. Zwrot kosztów podróży dla osoby zawierającej umowę zlecenia i korzystającej za zgodą zleceniodawcy przy wykonaniu zlecenia z prywatnego samochodu osobowego (motoroweru, motocykla) - jest delegacja służbowa oraz karta-ewidencja przebiegu pojazdu.

4. Pracownicy korzystający z limitu - rozliczają się na podstawie składanych miesięcznych oświadczeń z powołaniem na uprzednio zawartą umowę o używanie samochodu osobowego prywatnego (motocykla, motoroweru) do celów służbowych.

5. Koszty samochodu (motocykla, motoroweru) są zwracane na zasadach i w wysokości określonej w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 marca 1998 r. (Dz.U.Nr 41, poz.239).

UMOWA

o używanie samochodu osobowego prywatnego do celów służbowych

Zawarta w dniu w, pomiędzy.....
(jednostką organizacyjną)

Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, , w
reprezentowanego przez:

1/.....
2/.....

zwanym w dalszej części umowy Pracodawcą, a

..... zamieszkałym w

przy ul., pozostającym z Pracodawcą w stosunku pracy,
zwanym w dalszej części umowy Pracownikiem.

§ 1

Na podstawie niniejszej umowy Pracownik zobowiązuje się używać do celów służbowych prywatny pojazd stanowiący własność Pracownika, a Pracodawca wyraża na to zgodę i zobowiązuje się zwracać pracownikowi udokumentowane koszty używania prywatnego samochodu do celów służbowych.

§ 2

Pracownik oświadcza, że jest właścicielem pojazdu - samochodu osobowego (motocykla, motoroweru) marki nr. rejestracyjny.....

§ 3

Pracodawca zwraca koszty:

według zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 marca 1998 r. (Dz. U. nr 41, poz. 239)

do przyznanego limitu za jazdy lokalne (§ 2 i § 4 pkt. 1 i 3) na podstawie oświadczenia pracownika (zał. nr 1)

za podróże służbowe na podstawie delegacji służbowej ujętej w ewidencji przebiegu pojazdu (zał. nr 2). Wg. zasad określonych w § 2 i § 4 pkt. 2 rozporządzenia.

§ 4

Na jazdy lokalne Pracodawca przyznaje (nie przyznaje) limit km. Limit może być zmieniany w zależności od potrzeb służbowych w odstępach miesięcznych. O zmianie limitu Pracodawca powiadamia na piśmie Pracownika najdalej do końca miesiąca poprzedzającego zmianę limitu.

§ 5

Umowa wygasa z chwilą cofnięcia limitu lub nie wyrażenia przez Pracodawcę w poleceniu wyjazdu służbowego - zgody na skorzystanie przez Pracownika z własnego samochodu.

W sprawach nie uregulowanych w umowie mają zastosowanie przepisy wyżej wymienionego rozporządzenia oraz przepisy Kodeksu Cywilnego.

Pracownik:

Pracodawca:

Załącznik nr 1
do umowy o używanie własnego pojazdu

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA

w sprawie wypłaty ryczałtu za używanie własnego samochodu (motocykla, motoroweru) do celów służbowych.

Ja niżej podpisany zam.

oświadczam , że
w miesiącu używałem swój pojazd
(miesiąc i rok) (rodzaj pojazdu)

nr rej..... przez okresi proszę zgodnie z umową
(miesiąc lub faktyczna ilość dni)

z dnia o wypłatę za ten okres przysługującego ryczałtu.

.....
(miejsowość, data)

.....
(czytelny podpis pracownika)

Obliczenie należnego ryczałtu

1. przyznany ryczałt km x stawka za 1 km =

2. zmniejszenie ryczałtu za dni nieobecności w pracy :
z powodu choroby, urlopu lub innej nieobecności oraz podróży służbowej trwającej co
najmniej 8 godz.

Do wypłaty zł.

(słownie złotych:

Kwituję kwotę złotych słownie;

.....
(miejsowość, data)

.....
(czytelny podpis kwitującego)

ZLECENIE NR.....

1. Wojewódzki zespół Znakarski.....
.....w, ul.
reprezentowany przez Kol. 1/ 2/
zleca Kol..... zamieszkałemu (ej) w.....
.....
wykonanie następujących prac znakarskich:
.....
.....
2. Wynagrodzenie wypłacone zostanie po wykonaniu niniejszego zlecenia, na podstawie Zarządzenia Sekretarza Generalnego ZG PTTK, Nr z dnia..... w sprawie kosztów prowadzenia prac znakarskich na lądowych szlakach turystycznych.
Wynagrodzenie za wykonanie pracy wynosi za 1 km szlaku, w tym
..... robocizna lub
3. Termin odbioru prac ustala się na dzień
4. Odbioru prac znakarskich dokona przedstawiciel wyznaczony przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Zespołu Znakarskiego.
Z czynności odbiorczych wykonany zostanie protokół odbioru, który stanowi podstawę do wypłaty należności za wykonane prace.
5. Zapłata nastąpi na podstawie rachunku zleceniobiorcy.
6. W przypadku korzystania przez Zleceniobiorcę za zgodą Zleceniodawcy, przy wykorzystaniu zlecenia z własnego samochodu osobowego (motocykla, motoroweru) - Zeceniodawca zwróci udokumentowane koszty - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 marca 1998 r. (Dz. U. nr 41, poz.239).
7. W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.
8. Zlecenie zostało sporządzone w 2-ch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje zleceniobiorca.

ZLECENIOBIORCA

ZLECENIODAWCA

.....

.....

....., dnia

(miejsowość)

....., dnia 199... r.
(miejscowość)

Nazwisko
Imiona 1 2/
Imię ojca imię matki
Miejsce urodzenia data
Nr PESEL NIP
M-ce zamieszkania dzielnica
Ulica Nr domu Nr mieszk.
Kod pocztowy Miejscowość

RACHUNEK

dla.....

Za prace znakarskie na nizinnych szlakach turystycznych, wg. zlecenia na odwrocie niniejszego rachunku:

- szlak nowy, odnowiony km x	=	zł
- szlak kasowany km x	=	zł
- tablice, drogowaskazy szt. x	=	zł
	RAZEM	=zł

słownie zł.....

.....
/podpis wystawiającego r-k/

Stwierdzam, że praca została wykonana zgodnie ze zleceniem. Wystawiony rachunek sprawdzono pod względem merytorycznym dnia.....

.....
/podpis przyjmującego pracę/

1. Kwota rachunku brutto	zł
2. Koszty uzysk. wynagr. zwoln. od podatku%	zł
3. Do opodatkowania (1-2)	zł
4. Podatek dochodowy (.....%x3)	zł
5. Do wypłaty netto (1-4)	<u>zł</u>

Zatwierdzono rachunek na kwotę zł.....słownie złotych.....

.....
/Szef Służby Finansowej/

.....
/Prezes Oddziału PTTK/

Kwotę..... słownie złotych
otrzymałem dnia 199r.

.....
/Zleceniobiorca/

454

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ

z dnia 1 czerwca 1998 r.

w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Na podstawie art. 77⁴ pkt 2 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa zasady ustalania oraz wysokość należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej odbywanej na obszarze kraju.

2. Podróżą służbową jest wykonywanie zadania określonego przez pracodawcę poza miejscowością, w której znajduje się stałe miejsce pracy pracownika, w terminie i miejscu określonych w poleceniu wyjazdu służbowego.

§ 2. Miejscowość rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej określa pracodawca w poleceniu wyjazdu służbowego.

§ 3. Z tytułu podróży służbowej przysługują diety oraz zwrot kosztów:

- 1) przejazdów z miejscowości stałego miejsca pracy bądź z miejscowości zamieszkania pracownika do miejscowości stanowiącej cel podróży służbowej i z powrotem,
- 2) noclegów bądź ryczałt za nocleg,
- 3) dojazdów środkami komunikacji miejscowej w formie ryczałtu,
- 4) innych udokumentowanych wydatków.

§ 4. 1. Dieta stanowi ekwiwalent pieniężny na pokrycie zwiększonych kosztów żywienia w czasie podróży służbowej.

2. Dieta wynosi 12 zł za dobę podróży służbowej.

3. Kwota diety, o której mowa w ust. 2, ulega podwyższeniu stosownie do wskaźnika wzrostu cen żywności, w przypadku gdy wzrost tych cen w stosunku do miesiąca poprzedzającego ustalenie diety przekroczy 10%.

4. Podwyżkę diety wprowadza się począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po uzyskaniu informacji od Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o przekroczeniu wzrostu cen, o którym mowa w ust. 3.

5. Należność z tytułu diet oblicza się za czas od rozpoczęcia podróży służbowej (wyjazdu) do powrotu (przyjazdu) po wykonaniu zadania.

6. Przy obliczaniu diet stosuje się następujące zasady:

- 1) jeżeli podróż służbowa trwa nie dłużej niż dobę i wynosi:
 - a) od 8 do 12 godzin — przysługuje połowa diety,
 - b) ponad 12 godzin — przysługuje dieta w pełnej wysokości,
- 2) jeżeli podróż służbowa trwa dłużej niż dobę, za każdą dobę przysługuje dieta w pełnej wysokości, a za niepełną, ale rozpoczętą dobę:
 - a) do 8 godzin — przysługuje połowa diety,
 - b) ponad 8 godzin — przysługuje dieta w pełnej wysokości.

7. Dieta nie przysługuje za czas delegowania do miejscowości, w której pracownik zamieszkuje.

§ 5. 1. Środek transportu właściwy do odbycia podróży służbowej określa pracodawca w poleceniu wyjazdu służbowego.

2. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje cenę biletu

określonego środka transportu, z uwzględnieniem przysługującej pracownikowi ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga ta przysługuje.

3. Na wniosek pracownika pracodawca może wyrazić zgodę na przejazd w podróży służbowej samochodem stanowiącym własność pracownika. W takim przypadku pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu według stawek za jeden kilometr przebiegu, określonych przez pracodawcę na podstawie przepisów w sprawie warunków ustalania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy.

§ 6. 1. Za każdą rozpoczętą dobę pobytu w podróży służbowej pracownikowi przysługuje ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej w wysokości 20% diety.

2. Ryczałt, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje, jeżeli pracownik odbywa podróż służbową pojazdem samochodowym (służbowym lub prywatnym).

§ 7. 1. Za nocleg przysługuje pracownikowi zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem.

2. Pracownikowi, któremu w czasie podróży służbowej nie zapewniono bezpłatnego noclegu i który nie przedłożył rachunku z kwatery prywatnej bądź z hotelu, przysługuje ryczałt za każdy nocleg w wysokości 150% diety.

3. Ryczałt za nocleg przysługuje wówczas, gdy nocleg trwał co najmniej 6 godzin pomiędzy godzinami 21⁰⁰ i 7⁰⁰.

4. Prawo do zwrotu kosztów lub ryczałtu za nocleg nie przysługuje po nocnej podróży, w czasie której pracownik korzystał z wagonu sypialnego lub kuzetki, a także jeżeli pracodawca uzna, że pracownik ma możliwość codziennego powrotu do miejscowości zamieszkania.

§ 8. 1. Pracownikowi przebywającemu w podróży służbowej trwającej co najmniej 10 dni przysługuje prawo do przejazdu do miejscowości zamieszkania w dniu wolnym od pracy na koszt pracodawcy.

2. Za przejazd do miejscowości zamieszkania i z powrotem przysługuje zwrot kosztów przejazdu środkiem transportu określonym przez pracodawcę.

3. Za czas pobytu w miejscowości zamieszkania nie przysługują diety ani zwrot kosztów lub ryczałt za nocleg.

§ 9. Pracownikowi, którego obowiązki służbowe polegają na częstych wyjazdach na obszar przydzielonego mu rejonu działania, pracodawca może ustalić, za zgodą pracownika — z uwzględnieniem zasad wynikających z rozporządzenia — ryczałt miesięczny, obejmujący ogólną kwotę należności za określoną liczbę dni podróży służbowych w miesiącu.

§ 10. Traci moc zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 czerwca 1996 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Monitor Polski Nr 39, poz. 387 i z 1997 r. Nr 34, poz. 327).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 czerwca 1998 r.

239

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ

z dnia 26 marca 1998 r.

w sprawie warunków ustalania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy.

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób (Dz. U. Nr 141, poz. 942 i Nr 158, poz. 1045) zarządza się, co następuje:

§ 1. Podstawą zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy, zwanych dalej „pojazdami do celów służbowych”, jest umowa cywilnoprawna zawarta między pracodawcą a pracownikiem, dotycząca używania pojazdu do celów służbowych, na warunkach niniejszego rozporządzenia.

§ 2. 1. Koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu, które nie mogą być wyższe niż:

- 1) dla samochodu osobowego:
 - a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ — 0,3340 zł,
 - b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ — 0,5354 zł,
- 2) dla motocykla — 0,1474 zł,
- 3) dla motoroweru — 0,0884 zł.

2. Stawki za 1 kilometr przebiegu, określone w ust. 1, ulegają zmianom w stopniu odpowiadającym kwartalnemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w minionym kwartale w stosunku do kwartału poprzedzającego miniony kwartał. Zmiana ta następuje od miesiąca następującego po miesiącu, w którym wskaźnik ten został ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

§ 3. 1. Pojazdy do celów służbowych mogą być używane dojazd: lokalnych (w granicach administracyjnych miasta lub gminy) i podróży służbowych (jazdy zamiejscowe).

2. Miesięczny limit przebiegu kilometrów na jazdy lokalne, z uwzględnieniem ust. 3—5, ustala pracodawca.

3. Miesięczny limit kilometrów na jazdy lokalne, w zależności od liczby mieszkańców w danej gminie lub mieście, właściwych ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika, nie może przekroczyć:

- 1) 300 km — do 100 tys. mieszkańców,
- 2) 500 km — ponad 100 tys. do 500 tys. mieszkańców,
- 3) 700 km — ponad 500 tys. mieszkańców.

4. Miesięczny limit kilometrów na jazdy lokalne dla służby leśnej może zostać podwyższony, przy czym nie może on przekroczyć 1500 km.

5. Miesięczny limit kilometrów na jazdy lokalne dla służb ratowniczych i innych właściwych instytucji w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową lub usuwania jej skutków, albo skutków katastrofy ekologicznej, może zostać podwyższony, przy czym nie może on przekroczyć 3000 km.

§ 4. 1. Zwrot kosztów za jazdy lokalne następuje w formie miesięcznego ryczałtu, po złożeniu pisemnego oświadczenia pracownika o używaniu pojazdu do celów służbowych w danym miesiącu.

2. Zwrot kosztów za podróż służbową następuje na podstawie polecenia wyjazdu służbowego, w wysokości iloczynu przejechanych kilometrów przez obowiązującą stawkę za 1 kilometr, o której mowa w § 2.

3. Kwotę ustalonego ryczałtu, o którym mowa w ust. 1, zmniejsza się o jedną dwudziestą drugą za każdy roboczy dzień nieobecności w miejscu pracy z powodu choroby, urlopu lub innej nieobecności oraz podróży służbowej trwającej co najmniej 8 godzin.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1998 r.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej: E. Morawski

Wydawnictwo PTTK „KRAJ” Sp. z o.o.

Poleca książki, które powinny znaleźć się w biblioteczkę każdego prawdziwego krajoznawcy:

Poznać i pokochać kraj.
Życie i dzieło Aleksandra Janowskiego

A. Czamowski.
Monografia wydana w serii
Zeszyty historyczne PTTK
1996 rok, 112 stron, cena 5 zł,

Ziemia 1911-1950. Bibliografia zawartości

T. Polak, H. Polakowa, W. Wójcik,
1997 rok, 484 strony, cena 22 zł,

125-lecia TT-PTT-PTTK

BYŁ ZLOT...

W dniu 17 maja 1998 roku w Wiśle góralskie nuty zespołu „Ziemia Cieszyńska” witały uczestników Zlotu 125 lat TT – PTT – PTTK. Zlot, zorganizowany w Domu Wycieczkowym PTTK „Nad Zaporą”, zainaugurował obchody 125-lecia naszego Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego.

Dlaczego w Wiśle? Nikt z nas nie wątpi, że kolebką polskiej turystyki jest Zakopane, ale do miana tego pretendują również inne miejscowości, między innymi Wisła. Tu w latach 1838 – 45 zawędrował znany obieżyświat Ludwik Pietrusiński, u źródeł Wisły był też w 1843 roku Wincenty Pol. Radomianin Bogumił Hoff był tym dla Wisły, kim dla Zakopanego był Tytus Chałubiński. To właśnie Bogumił Hoff w drugiej połowie ubiegłego stulecia rozpropagował Wisłę, to on zbudował tu pierwszą willę i tu się osiedlił. W swojej pracy *Początki Wisły i Wiślanie* w roku 1888 umieścił pierwszy, obszerny etnograficzny opis tego regionu. Miała Wisła, również swojego doktora, był nim dr Julian Ochorowicz. Wspólnie z Hoffem propagowali Wisłę jako uzdrowisko i letnisko.

Dzień Zlotu zapowiadał się deszczowo i zimno, zdesperowani organizatorzy rozważali nawet najbardziej ekstremalne rozwiązania, w tym namiot na tysiąc osób. Na szczęście pogoda okazała się przyjazna dla turystów, nie było deszczu. Tego ranka turyści z Bielska, których było 156 i turyści z Katowic, których było 544, zaufali porannemu widokowi zza firanek i przybyli do Wisły. Do Wisły przybyli również uczestnicy Zlotu z Białegostoku, Siedlec i Poznania. Na dworcach i przystankach kolejowych, od Wisły Uzdrowisko po Głębcę, na przybywających oczekiwali przewodnicy i zapraszali ich na turystyczne szlaki. „Nad Zaporę” wędrowano ze wszystkich stron, sprawnie działający wywiad informował o nawet bardzo egzotycznych kierunkach, takich jak Zwardoń, Kamesznica, Godziszka, Jaworze. Do Wisły przywędrowali również Polacy zza granicy polsko-czeskiej, przybyli z doliny Olzy.

O godzinie trzynastej, Marek Staffa, Wiceprezes Zarządu Głównego PTTK i zarazem Przewodniczący Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK, bardzo interesującym wystąpieniem zainaugurował obchody 125-lecia naszego Towarzystwa. Święto nasze rozpoczęliśmy w bardzo zacnym gronie: był Wojewoda Bielski Andrzej Sikora, znany w naszym Towarzystwie autor przewodników, był Burmistrz Miasta Wisły Karol Nogowczyk, współgospodarz imprezy, byli też szefowie Straży Granicznej z Cieszyna i Wisły. Ale przede wszystkim było aż 837 turystów, to według listy, ale czy wszyscy się wpisali? Na Zlocie odnotowano obecność wielu osób z Zarządu Głównego PTTK, Głównego Sądu Koleżeńkiego PTTK i Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK, były Koleżanki i Koledzy z innych Komisji ZG, ale też przede wszystkim przybyli najserdeczniejsi goście, Członkowie Honorowi naszego Towarzystwa.

Najpoważniejszym akcentem Zlotu było, bez wątpienia, uhonorowanie naszych Kolegów odznaczeniami państwowymi. Wojewoda Bielski, wręczył Markowi Staffie Krzyż Kawalerski Orderu Polonia Restituta, a Januszowi Satorze Złoty Krzyż Zasługi. Następnie, po raz pierwszy w ramach obchodów 125-lecia naszego Towarzystwa, wręczono Medale 125 lat TT – PTT – PTTK. Otrzymali je wielce zasłużeni dla Towa-

rzystwa członkowie oraz oddziały PTTK, które powstały jako oddziały PTT, jeszcze przed połączeniem PTT i PTK.

Recepcja Zlotu zapisując uczestników na listę pamiątkową imprezy, wręczała im Dyplomy uczestnictwa w Zlocie. Dyplomy były numerowane i obok graficznych akcentów zawierały wybrane fragmenty Statutu Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego, umieszczono również cytaty z *Dziejów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego* pióra Władysława Krygowskiego. 17 maja, również po raz pierwszy, można było przy okazji uzyskania dowolnej Odznaki GOT – PTTK wykupić okolicznościową odznakę GOT 125 lat TT – PTT – PTTK. Na ten dzień Komisja Turystyki Górskiej specjalną Uchwałą obniżyła do 20 punktów wymóg niezbędny do zdobycia Odznaki Popularnej GOT. Aż 297 osób zgłosiło się do specjalnego Terenowego Referatu Weryfikacyjnego GOT – PTTK i uzyskało odznakę.

Tylko młodzież, chociaż nie było ograniczeń wiekowych, wzięła udział w konkursie krajoznawczo – historycznym *125 pytań na 125 lecie*. Dziesięciu najlepszych finalistów otrzymało nagrody, ufundowane przez Zarząd Główny PTTK, Główną Komisję Rewizyjną PTTK, Główny Sąd Koleżeński, Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej i Spółkę Schroniska i Hotele „Karpaty”. Wszystkie nagrody były cenne, ale bez wątpienia duże zainteresowanie wzbudziła nagroda ufundowana przez Prezesa Spółki „Karpaty” – pobyt weekendowy w dowolnym PTTK-owskim schronisku karpackim. Nagrody ufundowali również organizatorzy Zlotu, czyli oddziały PTTK: „Beskid Śląski” w Cieszynie, Miejski w Katowicach, „Wisła” w Wiśle oraz Komisja Turystyki Górskiej ZG PTTK.

Zlot został zorganizowany przez oddziały w Cieszynie, Katowicach i Wiśle oraz KTG ZG. Od Oddziału „Beskid Śląski” na tej ziemi wszystko się zaczęło, ten oddział, jeszcze jako samodzielne Polskie Towarzystwo Turystyczne „Beskid” wybudował pierwsze polskie schroniska na Ropiczce i Stożku. Oddział Miejski w Katowicach, jako Górnośląski Oddział PTT, oddał turystom w użytkowanie schronisko pod Baranią Górą – na Przysłupiu i na Równicy. A Oddział „Wisła”, najmłodszy jest gospodarzem w Wiśle i na dodatek swą siedzibę ma w starym, przeniesionym spod Baraniej Góry budynku schroniska.

Zlot był pierwszą imprezą rocznicową, imprezy będą trwały aż do końca roku, w grudniu 1998 kolejne Sympozjum Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK zakończy obchody 125-lecia.

Do zobaczenia zatem na imprezach 125 lecia TT – PTT – PTTK organizowanych przez oddziały naszego Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego.

Edward Kudelski

● ●
**WYSTĄPIENIE KOLEGI MARKA STAFFY
WICEPREZESA TOWARZYSTWA
I PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI GÓRSKIEJ ZG PTTK
NA ZŁOCIE 125-LECIA TT-PTT-PTTK W WIŚLE – 17.V.1998 R.**
● ●

W 125-letniej historii zorganizowanej turystyki górskiej w Polsce i dziejach naszego Towarzystwa można wyróżnić kilka znaczących dat. Pierwszą jest bez wątpienia rok 1873, gdy w Zakopanem powstało Galicyjskie Towarzystwo Tatrzańskie, przemianowane w 1874 r. na Towarzystwo Tatrzańskie, z siedzibą w Krakowie. Drugą taką datą jest rok 1920, w którym TT przekształciło się w Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, co wiązało się z odzyskaniem przez kraj niepodległości. Trzecią wreszcie ważną datą stał się rok 1950, w którym PTT połączyło się, z założonym w 1906 r. Polskim Towarzystwem Krajoznawczym, w istniejące do dziś Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, którego 50-lecie działalności obchodzimy będącymi za dwa lata.

Kolejne jubileusze turystyki górskiej obchodzono zawsze na miarę możliwości: 50-lecie w 1923 r. i 75-lecie w 1948 r. miały z konieczności skromny charakter, Towarzystwo bowiem odbudowywało wówczas swoje szeregi i schroniska po zniszczeniach wojennych, ale z pierwszym z nich wiązało się powołanie „Wierchów”, a z drugim m.in. otwarcie schroniska na Ornaku. Natomiast 100-lecie miało bardzo uroczysty charakter i odbywało się zarówno w Krakowie w Teatrze im. Słowackiego, jak i w Zakopanem pod Krokwią i przy schronisku na Ornaku, któremu nadano imię ostatniego prezesa PTT i pierwszego przewodniczącego KTG ZG prof. Walerego Goetla.

Od samego początku TT pojmowało swoją rolę bardzo szeroko i nowocześnie. Świadczą o tym m.in. sformułowania z pierwszego Statutu TT, zawarte prawie bez zmian w Statucie PTTK, dające gwarancję ciągłości naszych działań, a cytowane w dyplomie uczestnictwa, który wszyscy Państwo otrzymujecie. Pozostają aktualne do dziś, może nawet szczególnie ważne teraz, gdy obserwujemy szybko postępującą zabudowę, wręcz urbanizację gór, a nawet degradację całych pasm. Towarzystwo zawsze pojmowało i pojmuje swoją rolę jako obrońca środowiska gór i interesów wędrowców, chroniący góry nie przed turystami, a dla nich. Rozumiemy ochronę gór nie tylko jako zachowanie ich środowiska

przyrodniczego, ale przestrzeni, krajobrazu i kultury obszarów górskich w sposób, umożliwiający szerokie korzystanie z walorów, tych bez wątpienia najatrakcyjniejszych obszarów naszego kraju.

Od początku z turystyką górską wiązali się ludzie o rozległych zainteresowaniach, intelektualisci i społecznicy, którzy potrafili porwać za sobą innych. Wiele pomysłów i projektów, dziś oczywistych, wyszło właśnie z szeregów PTT i PTTK. Najlepiej wiedzą o tym ci, którzy interesują się ochroną środowiska, zagospodarowaniem terenu, sztuką i twórczością ludową czy piśmiennictwem górskim. Ogromne zasługi położyło TT i PTTK dla zagospodarowania gór nie tylko w schroniska ale i ogromną sieć znakowanych szlaków turystycznych, które wrosły na stałe w pejzaż, stając się wzorem dla innych organizacji i krajów.

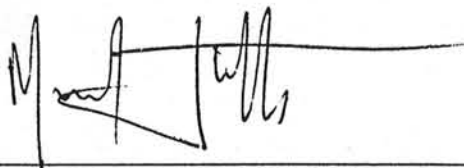
Towarzystwo, jako jedna z nielicznych organizacji, zachowało ciągłość działania, przerwana tylko z konieczności w latach II wojny światowej. Przez cały czas TT, PTT i PTTK pozostawało organizacją pozarządową, działającą w oparciu o społeczników. Pozwoliło to na samodzielność i niezależność działania, nawet w najtrudniejszych latach powojennych, w stopniu niedostępnym często innym stowarzyszeniom. Przyciągało wspaniałych ludzi, którzy tu właśnie znajdowali możliwość realizacji swoich pasji. Dlatego też Towarzystwo nasze pozostaje skonsolidowane, jednolite programowo i nie grozi mu żaden rozpad czy secesja, tak charakterystyczne dla wielu organizacji w ostatnich latach, gdy pojawiają się nowe struktury i możliwości działania. PTTK nadal jest silne swoimi działaczami i atrakcyjnym programem.

Może kogoś zdziwić, że inaugurację obchodów 125-lecia, nasze Towarzystwo organizuje w Wiśle, a nie w Zakopanem, jego kolebce. Jest to jednak w pełni uzasadnione. Beskid Śląski stanowi jeden z najatrakcyjniejszych regionów górskich, a z racji położenia pełni rolę bezpośredniego zaplecza dla Górnego Śląska i Zagłębia, gdzie od wielu lat grupuje się najliczniejsze środowisko turystów górskich, najbardziej aktywnych i oddanych sprawom górskim. Stąd właśnie wywodzi się znaczący odsetek naszej kadry programowej: przewodników turystyki górskiej i przewodników górskich, a przede wszystkim ogromna rzesza miłośników górskich wędrówek.

w imieniu Prezesa PTTK kol. Janusza Zdebskiego, który ze względu na obowiązki zawodowe nie mógł przybyć osobiście i Władz Towarzystwa obchody 125-lecia zorganizowanej turystyki górskiej; obchody, które oficjalnie trwać będą do końca roku, a znając nasze środowisko, jestem pewien, że przeciągną się na rok 1999 i staną się prologiem obchodów 50-lecia PTTK w 2000 r.

● GŁOS W DYSKUSJI ●

PTTK WOBEC REFORMY ADMINISTRACYJNEJ
PAŃSTWA

Już za kilka miesięcy nasz kraj znacznie działać w nowych strukturach administracyjnych - to nie ulega wątpliwości. Mniej istotne tu jest, ile w końcu utworzonych zostanie nowych województw, które na zachodni wzór mają stanowić silne regiony, zdolne do konkutowania nie tylko między sobą, ale - o czym się nie mówiło podczas walki o zmianę projektu rządowego - z podobnymi jednostkami w Unii Europejskiej, jak np. Saksonią czy Owernią. Czy zmiany te będą miały wpływ na działalność naszego Towarzystwa, czy też będą zupełnie obojętne? Chyba nikt nad tym się nie zastanawiał, a warto by nie doszło do tak pospiesznych decyzji, nie konsultowanych z szerokim aktywnym PTTK, jakie nastąpiły po 1975 r. Mam tu na myśli zastąpienie silnych programowo i działających faktycznie w wymiarze regionalnym Zarządów Okręgów niekiedy marionetkowymi Zarządami Wojewódzkimi, a w końcu zlikwidowanymi. Powoływane na ich miejsce Regionalne Ośrodki Programowe nie spełniły oczekiwań, do czego przyczyniło się też nadanie oddziałom osobowości prawnej. Zdecydowana większość z nich nie czuła potrzeby wspólnego działania w obrębie swojego województwa czy regionu. Jednakże wiele grup działaczy czuło żal z powodu rozerwania więzi między nimi, jak choćby krajoznawcy, których merytorycznych podstaw działania nie można włożyć i ograniczyć do wąskich granic małych województw, mających zasięgi zupełnie niezgodne z wiekowymi tradycjami regionalnymi. Podobnie jest z przewodnikami, którzy podjęli wysiłki zmierzające do racjonalizacji działań organizacyjnych, co zapewne wynika ze specyfiki tego pionu. Przykładem może być choćby Dolnośląska Federacja Przewodnicza, która dba o jednolity zakres wymagań i przygotowania fachowego członków kół w niej zrzeszonych /szkoda, że nie wszystkich z Dolnego Śląska/.

To jeden problem. Drugi wynika z prozaicznego faktu, że władze wojewódzkie /w tym samorządowe/ i nowych powiatów otrzymają znacznie większy zakres uprawnień. Tym samym w jeszcze większym stopniu nasze oddziały będą oczekiwały wsparcia z ich strony, w tym finansowego, same wszelako oferując - to warunek niezbędny - zwiększone zainteresowanie problematyką regionalną i lokalną. Proszę sobie teraz wyobrazić wojewodę czy sejmik wojewódzki, do którego będzie się zgłaszało kilkanaście, a niekiedy kilkadziesiąt /np. woj. górnośląskie/ oddziałów PTTK! Czy mają one szansę działać każde z osobna? Czy nie lepiej jednak razem? Podobnie może być i w powiecie. A co z coraz liczniejszymi euro-regionami, w których działa tyle podmiotów prawnych? Chyba skuteczniejsze będzie połączenie sił gdyż, im większa siła kryjąca się w takim podmiocie /wyrażana choćby ilością członków/, tym większe szanse na załatwienie swojej sprawy.

Te właśnie motywy legły u wystąpienia ni-

żej podpisanego na XIV Walnym Zjeździe PTTK we wrześniu ub. roku. Wniosek o uwzględnienie tego zgadnienia przez nowe władze Towarzystwa został przyjęty przez delegatów. Tak się złożyło, że nowy Zarząd Główny powierzył też jemu podjęcie prac objętych wnioskiem. Jesteśmy Towarzystem, dlatego też koniecznie jesteśmy zasięgnięciem opinii z całego Towarzystwa, gdyż to w interesie przede wszystkim oddziałów leży przygotowanie się do sytuacji po 1 stycznia 1999 r. Pierwsze sygnały z terenu styczną już dochodzą do redakcji "Na szlaku". Od czegoś jednak warto zacząć, by mieć punkt wyjścia do dyskusji. Oto wstępna propozycja.

Dwie pierwsze przesłanki podano powyżej: oparcie się na faktycznym zasięgu regionalnym jako podstawy merytorycznej i zjednoczenie się dla zwiększenia siły "przebicia". Trzecia to osobowość prawna, a czwarta - to istniejący Statut PTTK: nie trzeba go zmieniać, by uzyskać zakładane cele. Z pewnością jednostka /nazwijmy ją tak umownie/ nie może posiadać funkcji egzekucyjnych tak ze strony Zarządu Głównego, ani jej samej. Moim zdaniem powinna ona być jedynie platformą możliwie ściślejszej i efektywnej współpracy samych oddziałów. W tym celu należy w niej połączyć pewne funkcje decyzyjne / a te spoczywają w rękach poszczególnych zarządów oddziałów/ oraz merytoryczne. Osia więc jednostek powinno być przedstawicielstwo oddziałów /np. po dwóch delegatów, w tym prezes lub wiceprezes zarządu/ jako organ kierujący pracą jednostki oraz reprezentujący oddziały PTTK na swoim terenie w sprawach ogólnych, przy której skupiałyby się komórki merytoryczne, jak choćby wspomniana już Dolnośląska Federacja Przewodnicza, komisje /kluby/ branżowe itp. Biuro kracja musi być w nich ograniczona do minimum niemniej jednak należałoby zatrudnić stałego pracownika, powiedzmy - na pół etatu, odpłatnego proporcjonalnie przez oddziały uczestniczące w jednostce. Mogłoby to być pracownik któregoś z oddziałów, usytuowanych w stolicy nowego województwa, czy powiatu. W podobny sposób pokrywane byłyby koszty administracyjne. Sądzę, że byłoby to do udźwignięcia. Jednostka mogłaby się nazywać Wojewódzka /Powiatowa/ Rada Współpracy PTTK. Zarządowi Głównemu też byłoby łatwiej /i taniej/ współpracować z oddziałami. Czy nie zaważy tu jednak partykularyzm w terenie? Może nie, w każdym razie warto spróbować o tym podyskutować: na tych łamach, poprzez kierowanie listów do ZG PTTK czy też bezpośrednio do autora poprzez pocztę elektroniczną na adres mazurski@onet.pl. Czekam!

Krzysztof R. Mazurski

KONIEC EPOKI

(Władysław Krygowski 28 I 1906 - 4 IV 1998)

W momencie, gdy Komisja i całe Towarzystwo rozpoczynają uroczyste obchody 125-lecia TT-PTT-PITK, dotarła do nas smutna wiadomość o śmierci w dniu 4 kwietnia Władysława Krygowskiego, Członka Honorowego PTTK i honorowego przewodniczącego Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK. Nie będzie więc już mógł w nich wziąć udziału jeden z ostatnich świadków i uczestników powstania PTTK, człowiek niezwykle zasłużony dla gór, twórca oblicza polskiej turystyki górskiej. Już Mu nie zdołamy wręczyć pierwszego egzemplarza, świeżo ustanowionego, Medalu 125-lecia, a równocześnie nie usłyszymy Jego zdania o tym, co było i co powinno być w górach i turystyce.

Władysław Krygowski całe życie był związany z górami i z turystyką górską. Urodził się 28.01.1906 r. w Krakowie, w rodzinie bez reszty zaangażowanej w działalność PTT, bowiem jego ojciec – Stanisław – był nie tylko turystą i taternikiem, ale pełnił funkcję sekretarza TT i redaktora „Pamiętników TT”. Po nim widać odziedziczył zainteresowania zawodowe (oba byli prawnikami) i społeczne.

Nie sposób wymienić, najważniejszych nawet, zasług i dokonań Władysława Krygowskiego dla gór, PTT i PITK. To był człowiek-instytucja, człowiek twórczy i tworzący, pasjonat spraw, intelektualista o ciepłym, chociaż ironizującym, poczuciu humoru, wspaniałym gawędziarzem, pisarzem-esejstą, poetą... Był postacią obdarzoną prawdziwą charyzmą, niekwestionowanym autorytetem moralnym i znakomitym znawcą gór i ich problematyki.

Każdy, kto zetknął się z Magistrem Władysławem Krygowskim – właśnie Magistrem przez duże M, bowiem nikt tak jak on nie potrafił nosić tego tytułu, i nikt tak na niego nie zasługiwał, był przecież Nauczycielem gór dla kilku pokoleń adeptów turystyki górskiej – pozostawał pod urokiem Jego osobowości i ogromnej kultury bycia. Każdy bez oporów widział w nim swojego Mistrza. Przeżył blisko wiek i stał się postacią najbardziej znaczącą w turystyce w odchodzącym stuleciu. Był legendą za życia, fenomenem popularności, najwyższym autorytetem, do którego zwracano się o radę i zdanie w najtrudniejszych chwilach. Co najważniejsze, zawsze potrafił tej rady udzielić, nie uchylał się od trudnych decyzji, czy niepopularnych opinii.

Ani w TT, ani w PTT, czy później w PTTK nie brakowało osobistości cieszących się uznaniem, posiadających autorytet, ale tylko Władysław Krygowski potrafił wypracować sobie pozycję uznawaną przez wszystkich. Oczywiście miał oponentów, jego opinie wielu drażniły, nie zawsze sprawdzały się po latach, ale jako jedyny był uznawany zarówno przez tych, którzy w PTT działali już przed nim, jak przez współczesnych i następców. Jego słów zawsze z najwyższą uwagą słuchali zarówno nestorzy, jak i początkujący turyści. Równie chętnie był zapraszany na spotkania autorskie ze starymi towarzyszami wędrowek, jak i z członkami klubów studenckich. I jedni i drudzy uznawali go za „swojego”, co stanowi

Władysław Krygowski. Foto: Janusz Koniecznik

prawdziwy ewenement. Był najbardziej opiniotwórczą osobą w Towarzystwie, z czego zdawał sobie sprawę. Dlatego też wypowiadał się zawsze niezwykle oszczędnie i precyzyjnie, w przeciwieństwie do swojej prozy i poezji, traktowanej bardzo głęboko i osobście.

Większość życia, poza okresem wojennej emigracji, Władysław Krygowski spędził w biurze PTT, potem w Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK. Jak nikt inny wywarł wpływ na ukształtowanie oblicza naszej turystyki górskiej, chociaż nie do końca widział ją taką, jaką się stała. Niemniej wszyscy jesteśmy w mniejszym lub większym stopniu spadkobiercami Jego wizji. Wielu z nas uważa się lub będzie uważać się za Jego następców czy kontynuatorów. I dobrze, bo właśnie taka linia jest nam najbardziej potrzebna. Zastugi Władysława Krygowskiego dla turystyki górskiej są nieocenione i niepodważalne. Śmiem sądzić, że gdyby nie Jego systematyczna, dyskretna praca nie mielibyśmy dzisiaj ani takiej sieci szlaków, ani tylu schronisk, ani tylu zdobywców GOT czy przodowników turystyki górskiej. To właśnie On w większości wypadków kładł podwaliny pod te formy naszej działalności, wypracowywał założenia, pisał regulaminy. Jemu należy zawdzięczać utrzymanie ciągłości „Wierchów” w najtrudniejszych dla nich latach. Zdołał nie tylko kontynuować ich wydawanie, ale zapewnić im poziom, który zniechęcał oponentów do prób likwidacji rocznika.

Władysław Krygowski pełnił we władzach PTT i potem w KTG szereg funkcji. Najdłużej, bo do śmierci prof. Walerego Goetla w listopadzie 1972 r., był sekretarzem, potem został przewodniczącym KTG ZG PTTK. Niestety funkcję tę sprawował tylko do 13. maja 1974 r., gdy na moje ręce złożył rezy-

nację. Były to bodaj najtrudniejsze lata dla Towarzystwa i Komisji. Obowiązywał wówczas „sekretarski” model organizacyjny oparty o aparat urzędniczy, a dodatkowo ówczesny sekretarz generalny lansował i forsował swoją wizję Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej, daleko odbiegającą od tej, której założenia opracowywał przed laty Władysław Krygowski. Czując się bezradny, a nie chcąc pogodzić się z sytuacją, skorzystał z możliwości przejścia na emeryturę. Komisja, doceniając nieoszacowane zasługi, nadała Mu godność honorowego przewodniczącego. Pełnił ją z całą odpowiedzialnością, nie traktując wcale jako wyłącznie honorowej. Wielokrotnie odwoływaliśmy się do jego autorytetu w trudnych dla Komisji chwilach, zawsze otrzymując wsparcie. Przez kilka następnych lat Władysław Krygowski pozostawał jeszcze redaktorem naczelnym „Wierchów”, potem skupił się na własnej twórczości literackiej, która przysporzyła Mu wielu wielbicieli. Stał się jednym z najpoczytniejszych twórców literatury górskiej, filarem, na którym bazowała znana seria „z parzenicą” WL. Nadal pisywał do „Wierchów”, jego teksty pojawiały się też w innych czasopiśmiech i wydawnictwach. Bywał wielokrotnie na imprezach, sympozjach, spotkaniach w Krakowie i wielu różnych miejscowościach.

Władysław Krygowski na zawsze pozostanie w pamięci pokoleń turystów górskich jako autor znakomitych przewodników, będących pierwowzorem dla wielu naśladowców, pierwszych powojennych map Beskidów, monumentalnej historii polskiej turystyki górskiej, wspaniałych opowieści górskich. O Jego stosunku do gór najlepiej zaświadczać słowa zapisane we wstępie do „Wspinaczki po tęczy”, będące swoistym memento dla nas wszystkich:

Jak psalmiśta szukałem w górach pomocy w wysłowieniu niewysłowionego, w ujęciu niewidzialnego, rozplątaniu nierozwikłanego. O cóż mogło tu chodzić, jeśli nie o piękno, prawdę, o sens życia, miłości, umierania. W skalach, gdzie wydawało się, że już nic nie żyje, znajdowałem życie; gdy wśród zgiełku świata chwytala za gardło śmierć i samounicestwienie – tam było zawsze ocalenie. Na poloninach zachwytu nad zagadką życia i śmierci rozdziło się wielkie łaknienie miłości tak naturalnie prostej i niepojętej jak zapyłanie kwiatów, zapładnianie zwierząt. Magia miłości, alchemia poczucia i cud narodzin człowieka. Kiedy już to pojąłem, zrozumiałem też, dlaczego trzeba kochać i umierać, rozszepać się w proch i próchno, rozsięwać się na nowo nasionami, by dalej trwało istnienie, skazane na ten sam los aż po krańce czasu.

Taki skromny, głęboko czujący i przeżywający góry pozostanie na zawsze w naszej pamięci największy, najmądrzejszy, najwspanialszy „Góral” naszych czasów. Z całą pewnością niedługo doczekamy się biografii Władysława Krygowskiego, bowiem Jego długie, bogate, pracowite życie wymaga pełnego udokumentowania, podobnie jak dorobek literacki i publicystyczny.

Marek Staffa

ODSZEDŁ NAJWIĘKSZY ROMANTYK GÓR

Władysław Krygowski to jeden z najświetniejszych znawców gór w całych dziejach polskiej turystyki przedwojennej (PTT) i powojennej (PTTK). Przez wiele dziesięcioleci pozostawał niekwestionowanym autorytetem, znanym najpowszechniej turystom jako autor przewodników lecz również jako pisarz i publicysta górski a także kartograf. Należał do czołowych protektorów i najważniejszych spośród redaktorów rocznika "Wierchy" pracując przez lat wiele na obecnej wysokiej pozycję tego periodyka.

Każdy lub prawie każdy poznający góry a posiłkujący się Jego piórem względnie doświadczeniami raczej już na zawsze górom pozostawał wierny.

Przez okres 10-letni (1965-1975) miałem przyjemność i niepowtarzalną możliwość współpracowania z Panem Władysławem na niwie społecznej w Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK oraz w Komisji tej zespołach. Czas płynie szybko i nieubłaganie. Przecież jeszcze dość niedawno, 7 sierpnia 1995 roku widzieliśmy Go wszyscy, siedzącego skromnie na ławeczce naprzeciw kaplicy Rakowickiego Cmentarza, gdy trwało spotkanie ostatnie z pierwszym Naczelnym Redaktorem "Gazety Górskiej" - Edwardem Moskałą...

Oto kilka krótkich fragmentów z opracowywanych do druku turystycznych wspomnień i przemyśleń dotyczących wspólnej działalności z Władysławem Krygowskim:

* Wiosna 1965 roku (to 33 lata temu !!)

Nie ukrywam, że to zapatrzenie się na najlepszych, najwybitniejszych- takich jak przede wszystkim Władysław Krygowski musiało wycisnąć trwałe piętno na każdym, kto nie tylko od święta interesował się górską tematyką.

* Styczeń 1966

Wręczenie mi 19 stycznia uprawnień przodowniczych na Beskidy Zachodnie przez legendę polskiej turystyki, Władysława Krygowskiego nie tylko bardzo mnie ucieszyło ale nieustannie prowokowało do wysokiej aktywności w górach.

* Lipiec 1966

Władysław Krygowski, wówczas Sekretarz Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK (Prezesem był słynny prof. Walery Goettel) posiadał w swoim biurze przy byłym Placu Wiosny Ludów 8 cały zespół zaufanych informatorów, takich gońców terenowych, dla których zaszczytem było latanie po Beskidach i "donoszenie" szefowi, co i gdzie na szlakach poddano konserwacji, jak spisują się schroniska, w jaki sposób przebiega nowy odcinek znakowanej ścieżki itd. itd. Wielkim wyróżnieniem stało się dopuszczenie i mnie do opisywanej ekipy.

Ze sprawozdaniami z owych wyjazdów spotykaliśmy się potem w KTG ZG PTTK, gdzie Pan Władysław osobiście celebrował rozdział turnusów wczasów wędrownych po Beskidach, często z Andrzejem Kowalem lub Jasiem Malikiem, szczególnie przez Krygowskiego wyróżnianymi za fachowość i niekłamana miłość do gór.

Kilkuletnie już przyglądanie się metodyce znakowania szlaków w terenie zachęciło mnie do dość śmiałej propozycji wysuniętej wobec Pana Władysława, aby swoich sił spróbować przy znakarskich pędzlu. Najbliższy Krakowa Beskid Średni należał jeszcze do jurysdykcji Oddziału Krakowskiego PTTK, a rozgraniczenie obszarów znakarskich pozostawało wtedy płynne i mało konkretne. Krygowski nie bez pewnego wahania przystał na

moją prośbę wyznaczając jako pierwszy do odnowienia żółty szlak z Działka przez Pcim, Kotoń i Koskową Górę do Makowa Podhalańskiego.

* Sierpień 1966

Mój turnus wczasów wędrownych z Rabki do Krynicy pochodził oczywiście z prezydiального stołu i "płachty" Władysława Krygowskiego potwierdzając moje włączenie się w beskidzką społeczność. Traktowałem to jako zaszczyt ale i poważną obawę.

* Maj 1967

W. Krygowski dobrze znał moje niezaspokojone „napalenie” w chodzeniu, więc prosił: „Jak tam jeszcze będziesz gdzieś w okolicy, to przy okazji miej oczy na wszystko otwarte !..” Po wykonanym, już służbowym, zadaniu zaczynałem więc teraz jako proszony informator sądecką peregrynację Pasma Jaworzyny Krynickiej, tym razem od strony Muszyny i Złockiego.

* Lipiec 1970

Urlop tamtego lata przypadł na Sudety. Z 17-dniowej wędrowki od Gór Złotych poczynając, a na Izerskich kończąc dni 10 objęła marszruta wyznaczona osobiście przez W. Krygowskiego w ramach kontroli stanu wielu szlaków sudeckich.

* Październik 1972

25 października Walery Goetel z Władysławem Krygowskim powierzyli mi funkcję Przewodniczącego Podkomisji Schronisk i Szlaków KTG ZG PTTK upoważniając do zorganizowania oraz przedstawienia do akceptacji składu osobowego tegoż gremium.

* Grudzień 1972

Po inauguracyjnym zebraniu Podkomisji Zagospodarowania i zatwierdzeniu przez W. Krygowskiego planu naszych zamierzeń w Zespole d.s. Schronisk (Szef - Adam Jonak) oraz Zespole d.s. Szlaków (na czele z Andrzejem Kowalem) Panu Władysławowi szczególnie spodobały się zaproponowane przez nas zakresy uprawnień dla członków obydwu zespołów, czego nie omieszkał opatrzyć swoją pisemną opinią.

* Marzec 1973

W dniach 10 i 11 marca 1973 roku po trwających prawie 12 godzin obradach Prezydium i Plenum KTG ZG PTTK w Krakowie Władysław Krygowski objął funkcję Przewodniczącego Komisji.

* Czerwiec 1973

Na 9 i 10 czerwca KTG ZG zorganizowała Jubileuszowe Wędrowki Górskie Przedowników PTTK z całej Polski, w Tatrach. W pierwszym ich dniu, w odstręczającym zimnie i ulewie Władysław Krygowski przewodniczył uroczystości odsłonięcia tablicy poświęconej pamięci Walerego Goetla na ścianie schroniska PTTK na Ornaku, a tym samym nadania temu schronisku imienia profesora.

* Czerwiec 1974

1 i 2 czerwca spędzaliśmy pracowity weekend z moją żoną, wysłani w Pasma Wielkiej Raczy przez Władysława Krygowskiego celem wyjaśnienia sprawy kolizji tego samego koloru szlaków po polskiej i słowackiej stronie granicy (szlaki niebieskie), co mogło poważnie dezorientować turystów prowadząc do

nieumyślnych przekroczeń granicy państwa.

W tym samym miesiącu (dokładnie 19 czerwca 1974) przybył do Krakowa ówczesny Sekretarz Generalny PTTK - Jacek Węgrzynowicz w towarzystwie Danuty Rafalskiej odpowiedzialnej w PTTK-owskiej centrali za zagadnienia kontaktów z mediami. Celem zasadniczym miało stać się zażegnanie nagłego kryzysu w KTG ZG PTTK. Całą sytuację spowodowała Warszawa posyłając na emeryturę Władysława Krygowskiego, urażony ustąpił z funkcji Przewodniczącego Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK.

W jedynym prywatnym liście (jaki przechowuję w swoich dokumentach) Krygowski napisał do mnie 20 czerwca 1974 roku:
"..Szanowny Panie Kolego! Żegnając się z pracą w Komisji ze znanych Panu powodów chcę Panu serdecznie podziękować za życzliwość, lojalność i oddanie dla pracy w tym dziale KTG, którym się Pan zajmował. Czynię to z satysfakcją i uczuciem radości, że w tych smutnych czasach KTG ktoś czynnie i lojalnie współpracował ze mną. Życzę Panu wszystkiego dobrego i przesyłam na pożegnanie serdeczny uścisk dłoni. Władysław Krygowski.."

* Grudzień 1975

Kontynuowana przez wiele dziesiątków lat pragmatyka Władysława Krygowskiego w ogóle nie dopuszczała możliwości organizowania kursów dla kandydatów na znakarzy metodą oddolną, czyli przez oddziały PTTK. W tamtych czasach kursy "od zawsze" organizowane były przez centralę KTG ZG PTTK w Krakowie i wyłącznie za jej błogosławieństwem.

Szanowny Panie Władysławie, po Pana odejściu góry oczywiście nadal stoją i trwają, ale są to już jednak trochę inne góry. A dla nas wszystkich pozostawia Pan doskonałe wzorce: mrówczej pracowitości, ponadczasowego spojrzenia na wszystko co z górami związane a przede wszystkim - coraz rzadziej na codzień spotykanej zwyczajnej ludzkiej rzetelności.

ANDRZEJ MATUSZCZYK

Władysław Krygowski, wychowanek Uniwersytetu Jagiellońskiego, z zawodu prawnik i adwokat, jest rodowitym krakowianinem. Zamiłowania humanistyczne zaprowadziły go w poetyckie szranki „Litartu” oraz „Gazety Literackiej” i „Czasu”, lubelskiej „Kamery” i poznańskiego „Życia Literackiego”. W ukazaniu się tomiku wierszy przeszkodził wybuch II wojny światowej.

Pasją jego życia stały się góry, taternictwo, turystyka górską i narciarską, co wyraziło się w wędrowaniu po Tatrach, Beskidach Wschodnich i Zachodnich oraz po innych górach europejskich. Równoległe z uprawianiem turystyki górskiej pracował społecznie w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim i Klubie Wysokogórskim oraz Polskim Związku Narciarskim. Był członkiem Państwowej Rady Ochrony Przyrody, wieloletnim sekretarzem generalnym i wiceprezesem PTT, a także członkiem władz naczelnych PTTK i jego Komisji Turystyki Górskiej. W latach 1950—1975 pełnił funkcję redaktora naczelnego „Wierchów”. Rozgłos zdobyły sobie cztery przewodniki po Beskidach (wielokrotnie wznowiane), zwłaszcza pionierski po Bieszczadach. Nawiązaniem do literackich umiłowań stały się wspomnienia wydane w „Serii Tatrzańskiej”: *Góry i doliny po mojemu*, *W litworowych i piarzystych kolebach* oraz *Wspinaczka po tęczu*.

Do wydanego *Zarysu polskiej turystyki górskiej* nawiązują *Dzieje Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego*.

Poświęcona rodzinnemu miastu jest książka *W moim Krakowie nad wczorajszą Wisłą* (mała seria „cracovianów” WL).

II WYPRAWA HISTORYCZNO-KRAJOZNAWCZA NA ŁOTWĘ 24 kwietnia – 3 maja 1998 roku

DRUGA WYPRAWA HISTORYCZNO-KRAJOZNAWCZA na Łotwę, podobnie jak pierwsza, została zorganizowana przez Komisję Krajoznawczą ZG PTTK. Bezpośrednim i dziś już możemy powiedzieć świetnym organizatorem była Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Suwałkach. Kierowniczką RPK Kol. Małgorzata Pawłowska objęła również, wspierana przez funkcyjnych Koleżanki i Kolegów, pieczę nad całością WYPRAWY również w czasie jej trwania.

Bardzo istotnym jest określenie tego wyjazdu mianem WYPRAWA, ponieważ zamysł umocowany został w zadaniach statutowych Towarzystwa –

„ PTTK:

współdziała i udziela fachowej pomocy towarzystwom i organizacjom opiekującym się Polakami i dziedzictwem kultury polskiej za granicą;”

/ Statut PTTK W-wa 1997,
rozdział II, art. 8, p.9 /

W WYPRAWIE wzięły udział 22 osoby reprezentujące zarówno różne środowiska Towarzystwa jak i różne regiony kraju. Mieliśmy więc uczestników z Rzeszowa, Poznania, Warszawy, Katowic, Radomia, Płocka, Suwałk ... i Murowanej Gośliny. Takie zamierzone zróżnicowanie miało na celu zainteresowanie jak najszerszych kręgów PTTK-ich, które mogą podjąć działania wspierające polskie instytucje, a w szczególności szkoły na terenie Łotwy, gdzie żyje 65 tysięcy Polaków. Dlaczego akurat Łotwa ? – Ponieważ o Polakach w Kazachstanie, na Litwie czy Białorusi społeczeństwo ma już dzisiaj sporo informacji, a wiele organizacji społecznych i fundacji zajmuje się organizowaniem kontaktów z Polską oraz pomocą materialną. O żyjących na Łotwie Polakach w mediach cicho, a wiedza o istniejących tam potrzebach jest w polskim społeczeństwie skromna.

Wydaje się również, iż czas obliczanych „na ilość” darów minął. Teraz potrzeba osobistych kontaktów osób czy określonych środowisk wspierających konkretne przedszkole, szkołę czy inicjatywę kulturalną. Wspierania tak aby przesłane książki, zabawki, pomoce naukowe odpowiadały na faktyczne potrzeby, którym miejscowe środowisko Polaków nie może sprostać. Stąd tak ważnymi były w czasie WYPRAWY spotkania zarówno w polskich szkołach z nauczycielami, dziećmi i młodzieżą jak i z przedstawicielami Związku Polaków na Łotwie „Promień”. – Ważnym było wsłuchanie się we wszystko co chciano powiedzieć jak i w to co było niedopowiedzeniem, a nawet wielokrotnie ciszą, która zapadała przy niezręcznie zadany pytaniu.

Nie można też nie wspomnieć o **VII Festiwalu Kultury Polskiej na Łotwie**, gdzie dane nam było uczestniczyć w koncercie galowym (tradycyjnie odbywającym się w ostatnią niedzielę kwietnia), który składał się z części prezentującej dokonania artystyczne zespołów dziecięco-młodzieżowych oraz części prezentującej dokonania osób dorosłych. Na tym to koncercie ogłoszono, iż Członek Honorowy naszego Towarzystwa ks. dr Jerzy Pawlik również Honorowy Prezydent Festiwalu Kultury Polskiej od 1992 roku został Honorowym Członkiem Związku Polaków na Łotwie.

Oczywiście WYPRAWA miała bardzo bogaty program krajoznawczy maksymalnie zagospodarowujący czas uczestników. Dotyczył on zarówno Łotwy jak i Litwy. Trasa WYPRAWY biegła z Suwałk przez Troki do Wilna, następnie po przekroczeniu granicy Litwy z Łotwą do Dyneburga - Daugavpils z wyjazdem do

Agłony i Krasławia, wypadem do Szkoły Polskiej w Jekabpils, pobytem w Rydze, by po ponownym przekroczeniu granicy prowadziła przez Szawle do Połagi, następnie do Kłajpedy z przejazdem przez Mierzeję Kurońską by zakończyć się w Suwałkach. Nie miejsce tu na opisywanie bogactwa doznań wzruszeń i wiedzy, które zaofiarowała nam ta wspólna podróż. Bo właśnie tę wspólnotę naszego PTTK-go środowiska dane nam było odczuć – czuliśmy się razem dobrze, uzupełnialiśmy umiejętnościami i wiedzą.

Koleżanki i Kolegów zainteresowanych nawiązaniem bliższych kontaktów z polskimi przedszkolami, szkołami oraz Związkiem Polaków na Łotwie „Promień” kierujemy po odpowiednie adresy do:

Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Suwałkach
Kol. Małgorzata Pawłowska
tel. /0-87/ 66-59-61
fax. /0-87/ 66-79-47
adres: 16-400 Suwałki, ul. T. Kościuszki 37

W.S.

Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
ZARZĄD GŁÓWNY
Komisja Fotografii Krajoznawczej
90-301 Łódź ul. Wigury 12-tel. 0-42/ 36-40-10, 36-43-70

Nagroda Honorowa im. Fryderyka Kremsera

Ustanawia się z dniem 1 stycznia 1998 roku Nagrodę Honorową im. Fryderyka Kremsera twórcy i wieloletniego przewodniczącego Komisji Fotografii Krajoznawczej Zarządu Głównego Polskiego towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego, wybitnego fotografa-krajoznawcy, publicysty i teoretyka fotografii krajoznawczej w Polsce. Nagroda Honorowa im. Fryderyka Kremsera stanowi wyraz najwyższego uznania za osiągnięcia artystyczne w dziedzinie fotografii krajoznawczej, za działalność i osiągnięcia organizacyjne w ruchu fotografii krajoznawczej oraz za działalność popularyzującą fotografię krajoznawczą.

REGULAMIN

§1

Nagroda Honorowa im. Fryderyka Kremsera zwana dalej „Nagrodą” posiada formę specjalnego dyplomu, przyznawana jest raz w roku i wręczana uroczystie podczas ważnej wiodącej imprezy organizowanej przez Komisję Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK.

§2

Pieczę nad całokształtem procedur i działań związanych z nadawaniem Nagrody sprawuje Kapituła Nagrody. Zasady powoływania członków kapituły oraz kompetencje kapituły ustalają odrębne wytyczne stanowiące załącznik do niniejszego regulaminu.

§3

Nagrodę przyznaje się wyłącznie osobom fizycznym zasłużonym dla fotografii, szczególnie dla fotografii krajoznawczej za:

- twórczość fotograficzną, w której tematem wiodącym jest krajoznawstwo w najszerszym tego słowa rozumieniu,
- długoletnią działalność społeczną wiążącą się bezpośrednio z fotograficznym ruchem krajoznawczym,
- działalność naukowo badawczą w dziedzinie historii fotografii krajoznawczej i

dziedzinach pokrewnych , działalność publicystyczną , prelekcyjną , wystawienniczą i pedagogiczną popularyzującą fotografię krajoznawczą zwłaszcza w środowiskach młodzieżowych.

Kapituła Nagrody za zgodą KFK ZG PTTK może nominować do Nagrody osoby fizyczne również za inną działalność uznaną za ważną dla ruchu fotografii krajoznawczej.

§4

Wnioski o nadanie Nagrody mogą składać:

- Komisja Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK
- jednostki organizacyjne PTTK prowadzące statutowo działalność związaną z ruchem fotografii krajoznawczej,
- stowarzyszenia i kluby fotograficzne nie związane organizacyjnie z PTTK,
- członkowie Kapituły Nagrody,
- instruktorzy fotografii krajoznawczej, oraz osoby posiadające Odznakę Fotografii Krajoznawczej,
- osoby działające w ruchu fotograficznym w Kraju, których działalność twórcza i organizacyjna w dziedzinie fotografii krajoznawczej jest powszechnie znana.

Wnioski powinny być składane w terminie do końca III kwartału roku poprzedzającego wręczenie nagrody na adres Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w Łodzi, lub członków Kapituły Nagrody.

§5

Wnioski o nadanie Nagrody powinny zawierać podstawowe dane osobowe kandydatów zgłaszanych do Nagrody i uzasadnienie. Kapituła Nagrody może zażądać uzupełnienia wniosku o dokumentację potwierdzającą działalność i osiągnięcia kandydata, zwłaszcza w dziedzinie fotografii krajoznawczej.

§6

Kapituła Nagrody w terminie do końca każdego roku poprzedzającego rok wręczenia Nagrody przedkłada KFK ZG PTTK wykaz osób nominowanych do Nagrody.

§7

Nagrodę przyznaje KFK ZG PTTK zwykłą większością głosów. W posiedzeniu Komisji bierze udział z prawem głosu Przewodniczący Kapituły Nagrody lub jego zastępca.

§8

Nagroda może być przyznawana wyłącznie osobom nominowanym do nagrody przez Kapitułę Nagrody.

Postanowienia końcowe

1. Nagroda może być nadana przez KFK ZG PTTK w okresie przejściowym obejmującym lata 1998 i 1999, osobom szczególnie zasłużonym dla fotografii krajoznawczej w trybie specjalnym nie wymagającym przestrzegania procedur określonych w punktach 4,5 i 6 regulaminu przy zachowaniu jednak warunków punktu 3 postanowień końcowych.
2. Nagroda łączy w sobie wszystkie dotychczas przyznawane przez KFK ZG PTTK nagrody honorowe i uznaniowe za twórczość i działalność w ruchu fotografii krajoznawczej. Z dniem 1 stycznia 1998 r. tracą moc wszystkie regulaminy nagród honorowych i uznaniowych nadawanych przez KFK ZG PTTK z wyłączeniem regulaminów odznaczeń i odznak otrzymywanych w oparciu o gromadzenie punktów , lub zdawanie egzaminów kwalifikacyjnych, a także przyznawanych na wystawach, konkursach itp.
3. Wyłącza się możliwość nadawania Nagrody członkom KFK ZG PTTK , oraz członkom Kapituły Nagrody w okresie ich pracy w tych organach. Powyższe postanowienie nie dotyczy osób, którym powierzona została godność Honorowego Przewodniczącego Kapituły Nagrody.

W dniach 14-17 maja w Przemyśle odbyło się doroczne spotkanie fotografików krajoznawców.

Dla wszystkich, którzy zgadzają się z określeniem: "fotografia krajoznawcza, to wiedza o Polsce gromadzona techniką fotograficzną" - Forum Fotografii Krajoznawczej jest imprezą ważną i interesującą. Raz w roku można spotkać się w gronie przyjaciół z różnych stron Polski, przedyskutować plany, obejrzeć przygotowane na tę uroczystość wystawy fotografii, wreszcie - po obejrzeniu prac i wysłuchaniu referatów - przyjąć nowych instruktorów fotografii krajoznawczej.

Każdego roku Forum odbywa się w innym regionie Polski, a miejscowy Oddział PTTK organizuje program krajoznawczy - starając się pogodzić zwiedzanie tego co najciekawsze w okolicy z czasem na fotografowanie. W Przemyśle i na Pogórze Przemyskim zajęcia plenerowe mogłyby trwać trzy tygodnie i to jeszcze byłoby za krótko dla pełnego ujęcia tematu. Uczestnicy Forum mieli ... trzy dni, podczas których - przy niestety dość paskudnej pogodzie - zwiedzali słynne forty "Twierdzy Przemyśl" z czasów I wojny światowej, arboretum w Bolestraszczykach, zespół zamkowo-parkowy w Krasieczynie, Birczę, Arłamów, Kalwarię Paclawską, zabytkowe cerkwieki oraz pełne uroku i zabytków stare miasto w Przemyśle.

W salach Zamku Kazimierzowskiego, były eksponowane wystawy fotografii Fryderyka Kremsera - retrospektywna ze zbiorów Centrum Fotografii Krajoznawczej w Łodzi i "Dotknięcie spojrzeniem" z archiwum rodziny. Uroczystość otwarcia wystaw, w obecności władz miasta Przemyśla, była najważniejszą częścią Forum. Wręczono tam pierwsze Honorowe Nagrody im. Fryderyka Kremsera, ustanowione przez Komisję Fotografii Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK, za zasługi dla fotografii krajoznawczej. Otrzymali je: Helena Jurek, Jerzy Dro-

gomir, Paweł Pierściński, Waldemar Doniec, Teofil Gołębiowski, Władysław Rospondek. Nieobecnym na Forum laureatom - Juliuszowi Garzteckiemu - Adamowi Czarnowskiemu, Wendzie Skowron - nagrody zostaną wręczone przy okazji kolejnej imprezy.

Wojewódzka i Miejska Biblioteka w Przemyśle przygotowała bardzo interesującą wystawę starych fotografii i pocztówek, pokazujących Przemyśl z przełomu XIX i XX wieku, a w klubie "Niedźwiadek" - "White Photo Gallery" prezentowała wystawę Grażyny Niezgody - "Przemyśl c.d."

Wieczorami trwały obrady Forum. Omawiano m.in. kierunki rozwoju fotografii krajoznawczej, udział w planowanym Kongresie Krajoznawczym Polski oraz zaplanowano miejsce i tematy wiodące kolejnych spotkań Forum do roku 2000.

Helena i Bolesław Jurkowie z Krakowa wyświetlili interesujące zestawy przezroczy, pokazujące piękno krajobrazów i uroki zabytkowych miasteczek województwa przemyskiego, a Henryk Hadasz z Gliwic zaprezentował zestaw o dawnych imprezach i spotkaniach Komisji Fotografii Krajoznawczej przypominający tych, których już nie ma, a którzy tak wiele zrobili dla fotografii krajoznawczej.

Uczestnicy Forum wezmą również udział w akcji i konkursie Fotoklubu RP - "Woda w Fotografii". Każdy zgłaszający akces, po wypełnieniu karty zgłoszenia otrzymał film kolorowy fundowany przez AGFA Sp. z o.o. - głównego sponsora akcji - oraz kartę uczestnictwa, zawierającą prośbę do władz i instytucji o ułatwienie wykonywania zdjęć.

Na szczególne uznanie zasługuje doskonała organizacja Forum. Piękne podziękowania należą się Prezesowi Oddziału PTTK w Przemyśle, Kol. Jerzemu Bocheńskiemu za zainteresowanie, opiekę i bardzo dobrze przygotowany program krajoznawczy, a Kol. Jackowi Szwicowi i Kol. Januszowi Wągrzynowskiemu za wytrwałe towarzyszenie uczestnikom Forum i wyczerpujące informacje na temat zwiedzanych miejsc i zabytków.

Zofia Lubczyńska

„SIEDEMDZIESIĄTKA”

Regulamin

konkurs fotograficzny

1. Konkurs „Siedemdziesiątka” jest organizowany przez Oddziałową Komisję Turystyki Pieszej i Oddziałową Komisję Krajoznawczą z okazji 70-lecia istnienia Oddziału Morskiego PTK-PTTK w Gdyni.
2. Tematem przewodnim konkursu jest przedstawienie uroku polskiej ziemi, a w szczególności regionu Pomorza.
3. Zgłoszone prace powinny powstawać w wyniku uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Komisję i Kluby Oddziałowe na obszarze kraju w okresie **15.03.98 - 15.09.98**
4. Prace zostaną ocenione w dwóch grupach:
 - a) pojedyncze fotogramy (uczestnik może przedłożyć tylko 1-dną odbitkę);
 - b) serie zdjęć ujęte przewodnim tematem, nie więcej jednak jak 5 zdjęć w serii (uczestnik może przedłożyć tylko 1-dną serię).

Uczestnicy mogą zgłaszać do konkursu prace w obu grupach.

5. Fotogramy o wymiarach **10x15 cm** należy opatrzyć godłem i dostarczyć w zaklejonej kopercie, również opatrzonej godłem i opisanej w jakiej grupie startuje, do Oddziału Morskiego PTTK w Gdyni ul. 3-go Maja 27. W w/w kopercie powinna znajdować się dodatkowa koperta, także opatrzona godłem, zawierająca dane osobowe uczestnika (imię, nazwisko, adres zamieszkania) oraz opis nadesłanych prac według poniższego wzoru:

- a) kiedy wykonano prace;
- b) gdzie wykonano prace;
- c) w wyniku jakiej imprezy turystycznej (por. pkt. 3) wykonano prace.

W przypadku zgłoszenia fotogramów w obu grupach należy dostarczyć Organizatorowi dwie opisane odpowiednio koperty.

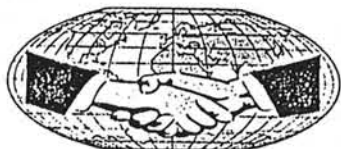
6. Konkurs jest przeznaczony wyłącznie dla fotografików amatorów.
7. Członkowie w/w Komisji nie mogą brać udziału w konkursie.
8. Nieprzekraczalny termin składania prac upływa **30.09.1998r.**
9. Posiedzenie Komisji Konkursowej odbędzie się w **październiku 1998r.** Lista laureatów zostanie wywieszona na tablicy informacyjnej PTTK O/M Gdynia.

ORGANIZATORZY

„PTTK:

współdziała i udziela fachowej pomocy towarzystwom i organizacjom opiekującym się Polakami i dziedzictwem kultury polskiej za granicą;”

/ Statut PTTK W-wa 1997,
rozdział II, art. 8, p.9 /

IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA
ZWIĄZKU POLAKÓW W GRODNI

● B I U R O T U R Y S T Y C Z N E ●

230023 Grodno
ul. Dzierżyńskiego 32
tel/fax. 72-00-97, fax 72-00-75

Wycieczka "Śladami Adama Mickiewicza i Elizy Orzeszkowej"

TRASA: Grodno - Nowogródek - jezioro Świtez - Korczewo - Tuchanowicze - Woroncza - Zaosie - Nowogródek - Bieniakonie - Bolcieniki - Grodno.

Program:

- 1 dzień - przyjazd do Grodna, zakwaterowanie w hotelu, wycieczka po Grodnie (Stary i Nowy Zamek, kościoły, dom, pomnik i grób Elizy Orzeszkowej, inne zabytki), kolacja, nocleg.
- 2 dzień - śniadanie, wyjazd do Nowogródka, zwiedzanie Nowogródka (dom-muzeum A.Mickiewicza, ruiny zamku, Fara Witoldowa, góra Mendoga), obiad.
- wyjazd w okolice Nowogródka (jezioro Świtez, Korczewo "Kamień Filaretów", Tuchanowicze-"Altanka Maryli", Zaosie, Woroncza), kolacja, nocleg.
- 3 dzień - śniadanie, wyjazd do Bieniakoń i Bolcienik (dworek Puttkamerów i "Gaik Maryli" w Bolcienikach, grób M.Wereszczakówny i kościół w Bieniakoniach), obiad.
- wyjazd do Bohaterewicz (grób Jana i Cecylii, pomnik powstańców 1863r.) kolacja i nocleg w Grodnie.
- 4 dzień - śniadanie, wyjazd do Polski.

CENA: 69 USD od osoby

Cena obejmuje: usługi przewodnika, 3 noclegi w hotelach, wyżywienie (3 śniadania, 2 obiady, 3 kolacje), przejazd autokarem po całej trasie, bilety wstępu do zwiedzanych obiektów.

Zyczymy niezapomnianych wrażeń z obcowania z kulturą polską na romantycznych terenach Grodzieńszczyzny i spotkania z żyjącymi tu Polakami, którzy nie utracili świadomości narodowej.

**III Spotkania
z Naturą i Sztuką
- Supraśl 1998**

Swoje kolejne wyjazdowe posiedzenie Komisja Opieki nad Zabytkami ZG PTTK odbyła w dniach 6 i 7 czerwca w Supraślu, w trakcie trwania III Spotkań z Naturą i Sztuką - „Uroczysko”. Przedmiotem obrad Komisji były problemy ochrony zabytków na terenach pogranicza kulturowego, w tym sprawa ochrony zabytkowych parków przypałacowych, dalszy rozwój ruchu społecznych opiekunów zabytków oraz zapoznanie się ze stanem przygotowań do letnich obozów dla Młodzieżowych Opiekunów Zabytków. Szczególną uwagę poświęcono Supraskiemu Zespołowi Pobazylikańskiemu. Część posiedzenia miała charakter otwarty i odbywała się z udziałem władz samorządowych miasta oraz służb opieki nad zabytkami.

Program III Spotkań był niezwykle bogaty. Imprezy odbywały się w takich cyklach programowych jak: „Przyroda”, „Fotografia i film”, „Architektura krajobrazu”, „Plastyka”, „Książka” i „Muzyka”. Odbyło się szereg koncertów, spektakli, wystaw oraz dużo imprez towarzyszących.

Warto wspomnieć, że w Supraślu znajduje się siedziba Towarzystwa Wierszalin - teatru, który swoją popularnością budzi zachwyt i uznanie w Europie, a jest chyba zbyt mało znany w Polsce. Supraśl jest miejscem działania sztabu „Zielonych Płuc Polski” - inicjatywy tworzonej z poparciem Towarzystwa, organizowanej od lat przez Kolegę Krzysztofa Wolframa - również animatora i organizatora Spotkań z Kulturą i Sztuką „Uroczysko”.

Zapiszmy w swych kalendarzach turystycznych - czerwiec jako miesiąc w którym warto wybrać się w białostockie i nie ominąć Supraśla (to tylko kilkanaście kilometrów od Białegostoku)

O przyszłorocznych Supraskich Spotkaniach napiszemy szerzej zachęcając do odwiedzenia tego miasta, przykładu przenikania się i koegzystencji kultur pogranicza, miasta które szczególnie w czasie trwania Spotkań z Naturą i Sztuką stwarza niezwykle interesującą ofertę turystyczną dla wszystkich pragnących poznać oryginalne i ciekawe punkty na mapie naszego kraju.

Marek Boguszewski

Manifest programowy

Polska, należąca do europejskiego kręgu cywilizacyjnego i kulturowego, ma mu do zaoferowania dwie niekwestionowane wartości: tysiącletnią kulturę oraz naturalne walory przyrodnicze. Oba te elementy obecne są tu, na Podlasiu, w Puszczy Knyszyńskiej, w miejscowości Supraśl i jej szerokim otoczeniu.

Blisko 500 lat wstecz, na wysokim brzegu puszczarskiej rzeki powstał klasztor, a później osada, których znaczenie dla polskiej państwowości i kultury przekraczało granice ówczesnej Rzeczypospolitej, jak i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Stąd, z Supraśla, w latach późniejszych, idą w świat drukowane książki i kalendarze, tu tętni życie oświatowe i społeczne.

Po latach burz i zawirowań, upadkach i wzlotach, związanych ze zmiennymi kolejami losu państwa polskiego, zaborach i wojnach - nawijamy do dawnych dziejów miasta i ludzi z nim związanych. Powracamy do historii 300-lecia Oficyny Supraskiej, do tradycji tolerancji i równości stanów, do organicznej pracy rodziny Zachertów, Buchholtzów, Jansenów, Altów, do lat odbudowy i mozolnego tworzenia podstaw cywilizacyjnych i kulturowych dnia dzisiejszego.

My, twórcy spotkań artystyczno-przyrodniczych pn. **Uroczysko** - skupieni wokół znaczenia tego słowa, słowa łączącego w sposób nie-

- uchwytny moc ducha i materię ze wspólnotą tworzenia - pragniemy:
- zapraszać corocznie twórców, artystów, działaczy kultury i sztuki na spotkania połączone z prezentacją ich dorobku artystycznego i naukowego;
 - prezentować własny dorobek i warsztat artystyczny, a szczególnie tych dziedzin, które dla nas stanowią przedmiot pasji życiowej, zawód, czy pożyteczne hobby;
 - otoczyć opieką środowisko przyrodnicze, które w sposób szczególny wywiera tu niezatarte piętno na działaniach ludzi, ich twórczości oraz nabywaniu sił i utraconego zdrowia;
 - dążyć do kultywowania tradycji, przy jednoczesnym rozwijaniu współczesnych nurtów artystycznych i prezentować ich najważniejsze dokonania w mieście, regionie i kraju;
 - nawiązać do wielowiekowego dorobku cywilizacyjnego tego miejsca i rozwijać go w duchu wartości kultury europejskiej;
 - włączyć do naszych działań całą społeczność miasta, jej samorząd i władze, instytucje i organizacje, mając za cel wspólnotę działań na rzecz rozwoju i przyszłości tego miejsca.

Supraśl, dn. 09.01.1998 r.

Polsko-Czeska transgraniczna współpraca młodzieżowa.

W dniach 25-27 maja w Rychnovie nad Knežnou, w Republice Czeskiej odbyło się trzecie posiedzenie stałej grupy roboczej do spraw edukacji i wymiany młodzieży, działającej w ramach Polsko-Czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej.

Ze strony polskiej obradom przewodniczył pan Zenon Rosłoń - Wicedyrektor Departamentu Integracji Europejskiej i Współpracy z Zagranicą w Ministerstwie Edukacji Narodowej.

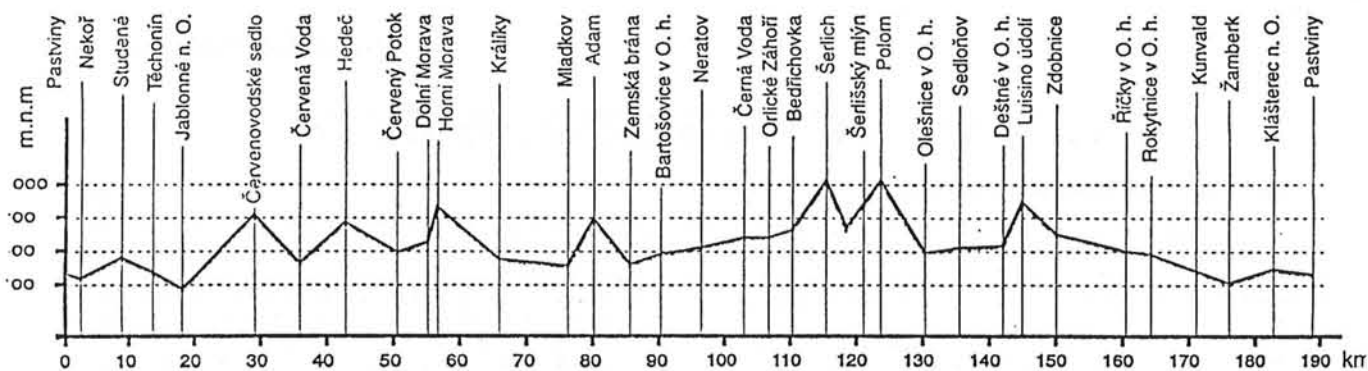
Udział w tym posiedzeniu wzięli przedstawiciele Towarzystwa, przedstawiając możliwości młodzieżowej polsko-czeskiej współpracy w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa, proponując jako główną oś tej współpracy wspólne wędrowanie na Europejskim Szlaku Dalekobieżnym E-3 oraz dwustronną współpracę naszych oddziałów PTTK działających w województwach przygranicznych z ich młodzieżowymi czeskimi odpowiednikami po drugiej stronie granicy. Przekazaliśmy przedstawicielom czeskich organizacji młodzieżowych wykaz adresów i telefonów przygranicznych oddziałów PTTK.

Apelujemy do zarządów tych oddziałów o niepozostawienie bez odpowiedzi prób nawiązania z nimi kontaktów przez stronę czeską oraz o podjęcie własnych inicjatyw na rzecz współpracy.

Czescy organizatorzy turystyki mają wiele interesujących propozycji. Jest doskonała okazja dla wszystkich, którzy „schodzili” już góry po polskiej stronie, by poznali ich urok u południowych sąsiadów. Natrafić można na oferty w różnych specjalnościach turystycznych, na przykład takie jak Trasa Rowerowa w Górach Orlickich, tak reklamowana w folderze (wydanym w pięciu językach - w tym po polsku) :

„W ostatnich czasach Góry Orlickie stały się wyszukiwanym celem turystyki rowerowej. Ze względu na to, że cały region jest przetkany gęstą siecią dróg i szos, stał on się rajem dla rowerzystów. Dzięki łatwej dostępności i tych najdalszych miejsc, może każdy przybysz wygodnie poznać wszystkie wcześniej ukryte tajemnice czeskiego pogranicza. Znajdziemy tutaj również dużą ilość hoteli i serwisów dla rowerzystów, które zaspokoją nawet najbardziej wymagającego klienta. Nigdzie nie możecie mieć tyle wzruszających wrażeń, co przy wędrowce przepiękną krainą Gór Orlickich. Oferuje się Wam cudowne widoki na głębokie doliny w których znajdują się źródła przejrzystych potoków i na łąki na zboczach, które z każdą wiosną rozbłysną tysiącami kwiatów. Oprócz piękna przyrody, kraj ten obfituje też w bogactwo zabytków i oryginalną ludową architekturę. Sympatycy wojennej historii mogą odwiedzić niektóre z wielu udostępnionych twierdz części wcześniejszych czesko-słowackich fortyfikacji....”

Oto zamieszczony w folderze profil trasy rowerowej „Góry Orlickie”.

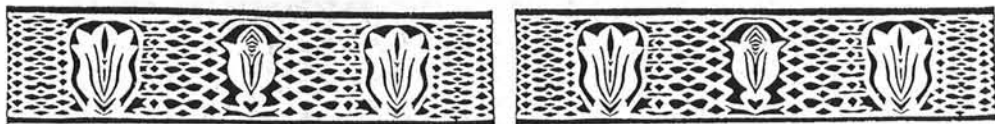

Blíže informace znaleźć można w czeskich centrach informacji turystycznej:

Destne v O.h. - REGIA tel. 0443/962, Rokytnice v O.h. - INFO-Service tel. 0445/8326,

Kralupy - tel. 0446/931117, Žamberk tel. 0446/3540

Wiemy, że szereg naszych jednostek współpracuje z czeskimi kolegami. Prosimy napisać o tym. Przykłady dobrych doświadczeń polsko-czeskiej turystycznej współpracy młodzieżowej chętnie zamieścimy na łamach kolejnych „Informacji”.

● MŁODZIEŻ W POLSKIM TOWARZYSTWIE TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZYM ●

Final „Poznajemy Ojcowiznę” w Biłgoraju.

W dniach 15-17 maja 1998 roku w Biłgoraju miał miejsce V Zlot Laureatów Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę”. Rolę gospodarza trzyletniej edycji Zlotu Rada Programowa ds. Młodzieży ZG PTTK powierzyła miejscowemu Oddziałowi PTTK, laureatowi konkursu UKFiT „Przebiśnięg” w 1996 roku. Współorganizatorem imprezy było także Ministerstwo Kultury i Sztuki. Na początku Zlotu zaprezentował się wszystkim laureatom i przybyłym gościom Zespół Tańca Ludowego „Tanew”, który to zespół powstał przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Biłgoraju, której to szkoły internat udzielił wszystkim gościom. Wszystkim przypadły do gustu tańce ludowe i przyśpiewki z terenu Ziemi Biłgorajskiej świadczące o żywych tradycjach folkloru ludowego na tym terenie.

Na V Zlot Laureatów Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę” przybyli liczni goście, w tym: Członek Prezydium ZG PTTK kol. Andrzej Wasilewski oraz Sekretarz Generalny ZG PTTK, a zarazem Przewodniczący Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej kol. Andrzej Gordon, Z-ca Redaktora Naczelnego „Poznaj swój kraj” pani Witolda Kuperowa oraz członkowie Rady: Mirosław Ratajski - Członek ZG PTTK, Helena Cieślak, Marian Dzimira, Zbigniew Kozłowski i Jan Krzysztoń. Miejscowe władze reprezentowali: burmistrz miasta Biłgoraja Stefan Oleszczak, kierownik Urzędu Rejonowego Jan Dudka, wizytator Kuratorium Oświaty Jan Michoński i sekretarz UM Bogdan Kowalik. Wśród zaproszonych działaczy krajoznawców byli obecni: z Oddziału PTTK w Zamościu prezes Grzegorz Lasek, wiceprezes Ryszard Łapa i sekretarz Edward Stoniewski oraz przewodnicząca Komisji Młodzieżowej Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie Halina Byczek -Karsucka.

Uroczystość wręczenia nagród laureatom prowadził Sekretarz Generalny Andrzej Gordon, a protokół z posiedzenia komisji konkursowej odczytała kol. Helena Cieślak - pomysłodawczyni konkursu.

Po południu wszyscy uczestnicy wzięli udział w wycieczkach krajoznawczych na trzech trasach. Młodzi krajoznawcy wraz z opiekunami zwiedzali Roztoczański Park Narodowy i Park Krajobrazowy Lasów Janowskich, Krasnobrodzki Park Krajobrazowy, Zamojską Starówkę, Górecko Kościelne, podziwiali procesję na wodzie wokół kościoła na wyspie w Zwierzyńcu.

Wieczorem, w sobotę autokary przewiozły laureatów na ognisko do Ośrodka Wypoczynkowego UG Biłgoraj w Dąbrowicy, który udostępnił Wójt Gminy Biłgoraj Franciszek Piętaś. Udane ognisko z pieczeniem kiełbasek i zabawą przy piosence turystycznej przygotował dyrektor Szkoły Podstawowej w Dąbrowicy Tadeusz Rak. Wielu osobom przypadła do gustu degustacja wypieków regionalnych typowych dla regionu biłgorajskiego. W niedzielę rano młodzi krajoznawcy zwiedzili Biłgoraj, w tym Skansen Zagroda Sitariska. Z funkcji komandora Zlotu na wysokim poziomie wywiązał się z-ca dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 w Biłgoraju, zarazem radny miasta Stanisław Wołowski, a z funkcji kwatermistrza Kierownik Internatu ZSM-E pani Genowefa Szozda.

Uczestnicy Zlotu zawarli też nowe przyjaźnie krajoznawcze, które powiększą turystyczną rodzinę. Po uroczystym obiedzie z udziałem burmistrza miasta Stefana Oleszczaka uczestnicy Zlotu rozjechali się do swoich domów.

Marian Kurzyzna - Prezes O/PTTK w Biłgoraju
(Członek Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK)

(Pełny tekst protokołu Sądu Konkursowego podający komplet rozstrzygnięć Konkursu podajemy na następnej stronie).

Protokół oceny prac nadesłanych na etap centralny
Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczego

„Poznajemy Ojcowiznę”

dokonanej przez Sąd Konkursowy w dniu 21 kwietnia 1998 roku w Warszawie.

Sąd Konkursowy w składzie: Przewodniczący - Andrzej Gordon, Sekretarz - Helena Cieślak
oraz Członkowie: Witolda Kuperowa, Marek Boguszewski,
Marlan Kurzyna, Zbigniew Szmidt i Marek Włückowski
po zapoznaniu się z nadesłanymi pracami postanowił, że nagrody w V Finale Konkursu otrzymują:

I. W KATEGORII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Grand-Prix otrzymuje:

Zespół uczniów w składzie: Iwona Dyjach, Agata Małysa, Łukasz Mazurek, Wioleta Skrzyba, Joanna Wiertel, Anna Zakościelna, Stefan Grela i Emil Struk ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Biłgoraju za pracę *„Dole i niedole biłgorajskich sitarzy”*, wykonaną pod opieką pani Krystyny Kochan

Nagrody indywidualne (równorzędne) otrzymują:

- Ewa Kłosiewicz ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Mikołaja Reja w Żyrardowie za pracę *„Ukryte tajemnice lasu”* wykonaną pod opieką pani Bożeny Fijolek,
- Agnieszka Gostyńska ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu za pracę *„Szlakiem najdłuższej wojny nowoczesnej Europy”*, wykonaną pod opieką pani Małgorzaty Spaleniak,
- Edyta Jabłońska z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 21 w Radomiu, za pracę *„Moje najciekawsze ścieżki krajoznawcze”* wykonaną pod opieką pani Małgorzaty Konopackiej

Nagrody zespołowe (równorzędne) otrzymują:

- Jarosław Biały, Kamil Czekalski, Karolina Dera, Daria Matys, Lidia Pieprzka, Michał Romanowski i Marzena Witoń z SKKT-PTTK „Wierchy” przy Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Strzyżowie za pracę *„Strzyżew - perła nad Baryczą”* wykonaną pod opieką pana Marka Olejniczaka,
- Przemek Byczkowski, Łukasz Dejk, Mariusz Gizela, Seweryn Szlachetka, Piotr Okrój, Przemek Rybakowski, Sebastian Michalewicz, Leszek Socha i Agata Klimowicz z SKKT-PTTK „Wanożnice” przy Szkole Podstawowej w Chmielnie., za pracę *„Szczegółowy opis przedsięwzięcia dydaktyczno-kulturalno-krajoznawczego - tworzymy Muzeum Plenerowe Wsi Kaszubskiej”* napisaną pod opieką pana Stanisława Klimowicza.

II. W KATEGORII SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Grand-Prix otrzymuje:

44

Maciej Gorzkowski z Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Prusa w Skierniewicach, za pracę *„Moja Ojcowizna w fotografii i malarstwie Chełmońskiego”* wykonaną pod opieką pani Joanny Gorzkowskiej.

Nagrody indywidualne (równorzędne) otrzymują:

- Małgorzata Cirko z Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Krzywoustego w Kamieniu Pomorskim, za pracę *„Moja gmina, miejscowość, osiedle”*,

- Katarzyna Knapska z II Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Prusa w Skierniewicach za pracę „*Miłość i zdrada, sztylet i szpada czyli poznajemy ojcowiznę*” wykonaną pod opieką pana Dariusza Knapskiego,

Nagrody zespołowe (równorzędne) otrzymują:

- Joanna Wilińska i Zofia Zawitowska z Technikum Budowlanego we Włocławku za pracę „*Zmiany w stylu budownictwa na przykładzie wsi Warząchewka Polska*” wykonaną pod opieką pani Ewy Kwasek,

- Tomasz Grzegorzczak i Grzegorz Strzałka z Zespołu Szkół Budowlanych w Biłgoraju za pracę „*Obiekty małej architektury sakralnej*” wykonaną pod opieką pani Elżbiety Zapasek,

- Agata Forsyś i Agnieszka Krawczyk z V Liceum Ogólnokształcącego im. Klaudyny Potockiej w Poznaniu za pracę „*Dęby Rogalińskie*” wykonaną pod opieką pana Mieczysława Matuszaka

III. Sąd Konkursowy postanowił, że równorzędne wyróżnienia otrzymują :

indywidualne w kategorii szkół podstawowych

- Alicja Reszka ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Chojnicach za pracę „*Dolina Śmierci w Chojnicach*” wykonaną pod opieką pani Mirelli Stanisławskiej,

- Marcin Żurawiecki ze Szkoły Podstawowej nr 15 im. Lucjana Szenwaldy w Dąbrowie Górniczej za pracę „*Album Rodu Żurawieckich*” wykonaną pod opieką pani Lucyny Saliy-Pająk ,

- Aneta Małysza ze Szkoły Podstawowej w Dąbrowicy za pracę „*Przydrożne kapliczki mojej miejscowości*” wykonaną pod opieką pani Bożeny Pupiec,

- Szymon Woroch ze Szkoły Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego w Dolsku za pracę „*Tradycje pielgrzymowania parafian dolskich do Matki Bożej Pocieszenia w Górcie Duchownej*” wykonaną pod kierunkiem pani Marii Ignaszkeskiej,

- Magdalena Kopniowska ze Szkoły Podstawowej nr 12 w Stargardzie Szczecińskim za pracę „*Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry*” wykonaną pod opieką pani Renaty Pruskiej-Nierody,

zespołowe w kategorii szkół podstawowych

- Natalia Melzer, Karolina Pazdur i Sylwia Pazdur ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Makowie Podhalańskim za pracę „*Moja mała Ojczyzna - Maków Podhalański*” wykonaną pod opieką pani Marii Wiciarz,

- Tomasz Brieger i Krzysztof Kortas ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Chojnicach za pracę „*Ulica sukienników w Chojnicach*” wykonaną pod opieką pań Wiesławy Gołuńskiej i Mirelli Stanisławskiej,

- Martyna Łozińska i Anna Nitychoruk ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Przeworsku za pracę „*POGÓRZANIN - kolejka moich marzeń*” wykonaną pod opieką pana Wiesława Nitychoruka,

- Monika Rozwadowska i Sylwia Woźniak ze Szkoły Podstawowej w Dobczycach za pracę „*...aby ocalić od zapomnienia*”,

- Renata Słupska i Katarzyna Koza ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Zyrardowie za pracę „*Paweł Hulka-Laskowski*” wykonaną pod opieką pani Elżbiety Lepieszka,

- Weronika Piątek, Grażyna Pawlus, Weronika Rozmus, Katarzyna Lewandowska i Katarzyna Kamińska z Koła Turystyki Górskiej i Krajoznawstwa przy Szkole Podstawowej

nr 3 w Żywcu za pracę „*Kotlina Żywiecka. Ścieżka dydaktyczna Szlakiem współczesnych procesów geologicznych w rezerwacie Grapa*” wykonaną pod opieką pana Jacka Seweryna,

- Maria Gozdecka, Agnieszka Chuchro, Monika Łukasik i Alicja Kłapeć ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Biłgoraju za pracę „*Biłgorajscy Żydzi*” wykonaną pod opieką pani Marioli Ulidowskiej,

- Koło Historyków przy Szkole Podstawowej w Sierakowie za pracę „*Wojenne losy sierakowian*” wykonana pod opieką pani Elżbiety Cymanek,

- Marlena Giżycka, Dominika Górna, Marta Józwiak i Katarzyna Skulska ze Szkoły Podstawowej w Kiszkwie za pracę „*Zagubiona w puszczy*” wykonaną pod opieką pani Katarzyny Chuda,

- Anna Krempulec, Marta Przybylska i Marika Srachowiak ze Szkoły Podstawowej w Śremie za pracę „*Druh Edek*” wykonaną pod opieką panów Zdzisława Żeleźnego i Piotra Mulkowskiego,

- Joanna Stefaniak i Andrzej Stefaniak ze Szkoły Podstawowej w Lipianach za pracę „*Dzieje naszej rodziny*” wykonaną pod opieką pani Ewy Wancyrz,

- Maria Bączkowska, Małwina Bugajska, Angelika Góra, Marlena Hojka, Bartosz Kwiatkowski, Agnieszka Maćkowska, Konrad Petecki, Kamil Stankiewicz, Barbara Tomczyk i Aneta Zoń z SKKT-PTTK przy Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Rzeszotarach za pracę „*Szkoła Podstawowa w Rzeszotarach*” wykonaną pod opieką pana Piotra Borowca,

Indywidualne w kategorii szkół ponadpodstawowych

- Tomasz Kopała z SKKT-PTTK „Łaziki” przy Zespole Szkół Budowlanych w Zarach za pracę „*Poznajemy Ojcowiznę - nasza mini Ojczyzna to SKKT-PTTK ŁAZIKI*”,

- Błażej Zyglarski z Liceum Ogólnokształcącego im. Ludwika Waryńskiego w Nieszawie za pracę „*Historia Nieszawy - obiekty zabytkowe*” wykonaną pod opieką pana Macieja Marjańskiego,

- Karolina Daniel z II Liceum im. Stefana Żeromskiego w Dąbrowie Górniczej za pracę „*Moje najciekawsze ścieżki krajoznawcze - geograficzna charakterystyka Góry Św. Doroty w Grodźcu*” wykonaną pod opieką pana Franciszka Daniela,

- Anna Pawlak z Zespołu Szkół Odzieżowych w Radomiu za pracę „*Maków - moje miejsce na Ziemi*” wykonaną pod opieką pani Iwony Nabzdyk,

- Anna Iwańska z Zespołu Szkół Odzieżowych w Radomiu za pracę „*Zapomniane groby. Cmentarze I Wojny Światowej na Ziemi Radomskiej*” wykonaną pod opieką pani Iwony Nabzdyk,

- Anna Karbownik z Liceum Ogólnokształcącego w Przysusze za pracę „*Cadykowie z Przysuchy*” wykonaną pod opieką pani Zofii Siciarz,

- Aleksandra Nieznańska z Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Technicznych we Włocławku za pracę „*Jurków we wspomnieniach mojej mamy*” wykonaną pod opieką pani Jadwigi Wekka,

- Joanna Lipiec z II Liceum Ogólnokształcącego im. ONZ w Biłgoraju za pracę „*Rodzina Lipców - 120 lat w Biłgoraju*” wykonaną pod opieką pana Tomasza Brytana,

- Joanna Sakowicz z Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Zawadzkiego w Wisznicach za pracę „*Nadbużańską ścieżką przez kościoły różnych wyznań*” wykonaną pod opieką pani Doroty Miąskiewicz,

- Sylwia Ćwikła z II Liceum Ogólnokształcącego im. ONZ w Biłgoraju za pracę *„Osiem ścieżek rowerowych szlakiem miejsc pamięci narodowej na osiem sobót wakacji”* wykonaną pod opieką pana Jana Lisieckiego,
- Alicja Kołodziejczyk z Liceum Ogólnokształcącego im. Generała Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie za pracę *„Dążyć do dobrego”* wykonaną pod opieką pani Elżbiety Zastrożnej,
- Dorota Adamska z Zespołu Szkół Ochrony Środowiska w Płocku za pracę *„Mój najciekawszy szlak turystyczny”* wykonaną pod opieką pani Teresy Zmijewskiej,
- Elżbieta Halska z Liceum Ogólnokształcącego przy Zespole Szkół Medycznych im. Hanny Chrzanowskiej w Tarnowie za pracę *„A to Polska właśnie - Szlakiem grobownictwa Ziemi Tarnowskiej”* wykonaną pod opieką pani Ludwiki Wójcik,
- Łukasz Wojecki z III Liceum Ekologicznego w Zielonej Górze za pracę *„Nobliści rodem z Polski i ich małe ojczyzny”* wykonaną pod opieką pana Mieczysława Wojeckiego,

zespołowe w kategorii szkół ponadpodstawowych

- Sławomir Jakubiec, Łukasz Knap, Jakub Kornafel i Adam Miłkasz z Zespołu Szkół Zawodowych w Przeworsku oraz Krzysztof Scheller z I Liceum Ogólnokształcącego w Przemyślu - członkowie SKKT-PTTK przy ZSZ w Przeworsku za pracę *„Twierdza Przemyśl”* wykonaną pod opieką pana Mariana Dzimiry,
- Adam Chwalisz i Sebastian Małek z I Liceum Ogólnokształcącego w Przemyślu za pracę *„Przewodnik po Sanktuariach Maryjnych województwa przemyskiego”* wykonaną pod opieką pana Ryszarda Józwika,
- Anna Frączek i Monika Świstowska z Zespołu Szkół Zawodowych w Kozienicach za pracę *„Kozienice”*,
- Agnieszka Zań i Paweł Zań z II Liceum Ogólnokształcącego im. ONZ w Biłgoraju za pracę *„Nasz dom na turystycznym szlaku”* wykonaną pod opieką pana Tomasza Brytana,
- Iwona Stachowska i Rafał Frankiel z III Liceum im. Marii Dąbrowskiej w Płocku za pracę *„Fara wyjątkowym kościołem Płocka”* wykonaną pod opieką pana Bogdana Majewskiego,
- Marcin Janosz i Rafał Krysztoforski z Technikum Budowlanego w Oświęcimiu za pracę *„Zamki, pałace i dwory Ziemi Oświęcimskiej”* wykonanej pod opieką pani Jolanty Kućka-Noworyta
- Anna Chabzda i Małgorzata Lesińska z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Koszalinie za pracę *„Kręgi kamienne w Grzybnicy”* wykonaną pod opieką pana Arkadiusza Palla,
- Izabella Kosińska i Monika Milczarek z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 im. dr Antoniego Troczewskiego w Kutnie za pracę *„Po zakopiańskich szlakach”* wykonaną pod opieką pani Urszuli Macioszek,
- Agnieszka Sokolnicka, Maciej Laskowski, Marta Toboła i Małgorzata Czyżewska z SKKT-PTTK przy Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Legnicy za pracę *„Ocalić od zapomnienia”* wykonaną pod opieką pani Marii Staniów.

V. Spośród prac nagrodzonych i wyróżnionych przez Sąd Konkursowy dodatkowo specjalne nagrody ufundowane przez różne instytucje otrzymują:

- nagrodę Polskiego Towarzystwa Geograficznego
praca *„Po zakopiańskich ścieżkach”*,

- nagrody Generalnego Konserwatora Zabytków prace:
„Zamki, pałace i dwory Ziemi Oswiecimskiej”
oraz „Historia Nieszawy - obiekty zabytkowe”,
- nagrodę Departamentu Społeczno-Wychowawczego Ministerstwa Obrony Narodowej
praca „Twierdza Przemyśl”,
- nagrody miesięcznika turystyczno-krajoznawczego „Poznaj swój kraj” prace:
„Cadykowie z Przysuchy”, „Wieża Jurków we wspomnieniach mojej mamy”
i „Kozienice”,
- nagrodę Zarządu Kolei Dojazdowych w Warszawie
praca „Pogórzanin - kolejka moich marzeń”,
- nagrody miesięcznika „Ziarna” dla prac:
- „Tradycje pielgrzymowania parafian dolskich do Matki Bożej Pocieszenia
w Górcie Duchownej”, „Fara wyjątkowym kościołem Płocka”,
oraz „Obiekty małej architektury sakralnej”,
- nagrodę miesięcznika dziesięcioletniaków i chłopców „Piomyczek”
praca „Ukryte tajemnice lasu”,
- nagrodę Komisji Ochrony Przyrody Zarządu Głównego PTTK
praca „Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry”,
- nagrodę Komisji Opieki nad Zabytkami Zarządu Głównego PTTK
praca „Kręgi kamienne w Grzybnicy”,
- nagrodę Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej Zarządu Głównego PTTK
praca „Szkoła Podstawowa w Rzeszotarach”,
- nagrodę Prezesa Oddziału PTTK w Biłgoraju
praca „Nobliści rodem z Polski i ich małe ojczyzny”.

● Z ostatniej chwili.....

XXVI Ogólnopolski
Młodzieżowy Turniej
Turystyczno-Krajoznawczy
zakończony !!!

W dniach od 3 do 6 czerwca br. odbył się w Szczecinie finał tegorocznego OMTTK

W klasyfikacji generalnej, w kategorii szkół podstawowych zwyciężyła drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 37 w Białymstoku w składzie: Piotr Bohatyrewicz, Konrad Bludnik i Paweł Nowakowski. Opiekunem drużyny był pan Piotr Iwaniuk.

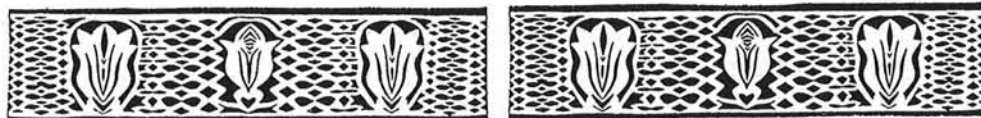
II miejsce zajęła drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 81 w Poznania, a III miejsce ze Szkoły Podstawowej nr 21 w Częstochowie.

Wśród szkół ponadpodstawowych zwyciężyła drużyna z Klubu Turystycznego „Młodzik” działającego przy przy MDK w Chełmie w składzie: Marcin Goch, Ireneusz Ignaciuk i Marcin Kachniarz. Opiekunem drużyny był pan Sławomir Korpysz.

II miejsce zajęła drużyna z Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 w Bolesławcu (woj. jeleniogórskie), a III miejsce drużyna z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Jastkowie (woj. lubelskie).

Pełną listę wyników XXVI OMTTK podamy w następnym numerze „Informacji ZG PTTK”.

(M.B.)

● **VII OGÓLNOPOLSKI
PRZEGLĄD KSIĄŻKI
KRAJOZNAWCZO-TURYSTYCZNEJ**

Impreza towarzysząca
MIĘDZYNARODOWEMU
SALONOWI TURYSTYCZNEMU
TOUR SALON '98

Międzynarodowe
Targi Poznańskie

Urząd Wojewódzki
w Poznaniu

Polskie Towarzystwo
Turystyczno-Krajoznawcze

Celem Przeglądu jest popularyzacja dobrych publikacji krajoznawczych i turystycznych.

I. Organizatorzy

- Zarząd Międzynarodowych Targów Poznańskich
- Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego:
 - Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego PTTK w Warszawie
 - Wielkopolski Klub Publicystów Krajoznawczych w Poznaniu
- Wydział Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu
- Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Poznaniu

II. Miejsce i termin

Przeгляд składa się z dwóch części:

- Konkursu, celem którego jest wyłonienie najlepszych publikacji
- Wystawy wszystkich zgłoszonych publikacji

Wystawa publikacji zgłoszonych do VII Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczo-Turystycznej odbędzie się w czasie VIII Międzynarodowego Salonu Turystycznego TOUR SALON'98 organizowanego w Poznaniu w dniach 3 – 6 listopada 1998 r. Wtedy też ogłoszone zostaną wyniki konkursu.

III. Warunki uczestnictwa

- W VII Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczo-Turystycznej mogą wziąć udział wydawcy literatury krajoznawczo-turystycznej.
Prawo zgłaszania publikacji do konkursu przysługuje także organizacjom społecznym, autorom i związkom twórczym.
- Publikacje oceniane będą w pięciu kategoriach:
 - albumy krajoznawcze,
 - przewodniki,
 - monografie i inne opracowania krajoznawcze,
 - informatory krajoznawcze, foldery,
 - mapy.
- Każdy wydawca może przedstawić dowolną liczbę publikacji wydanych w latach 1997-1998, bez względu na format i ilość tomów. Z udziału w Przeglądzie wyłączone są publikacje nagrodzone na VI Przeglądzie w 1997r.
- Warunkiem udziału Wydawcy w VII Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczo-Turystycznej jest przesłanie nie później niż do 15 września 1998 r. zgłoszenia oraz publikacji na adres: Regionalna Pracownia Krajoznawcza, ul. Kramarska 32, 61-761 Poznań.

Zgłoszenie winno zawierać następujące informacje:

- Pełną nazwę zgłaszającego/Wydawcy, adres z numerem kodowym, telefon/fax, nazwisko osoby uprawnionej do kontaktów,
- Wykaz zgłaszanych publikacji obejmujący następujące dane: autor, tytuł, rok wydania, ewentualnie ilość tomów, format, objętość, kategoria konkursu do jakiej zgłaszana jest publikacja,
- Informację (kopię przekazu) o przekazaniu kwoty wpisowego.

- Warunkiem przyjęcia zgłoszenia będzie równoczesne wpłacenie wpisowego, po 30 zł za każdą zgłaszaną pozycję wydawniczą, na rachunek: **Oddział Międzyuczelniany PTTK, PKO BP I Oddz. Poznań, konto nr.10204027-8615-270 -1** (z dopiskiem VII Przegląd).
Uczestnicy otrzymają od Organizatorów rachunek uproszczony potwierdzający wpłatę.
- Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyeliminowania publikacji, które nie noszą typowych cech literatury krajoznawczo-turystycznej. W tym przypadku wpłacona kwota nie podlega zwrotowi.
- Zakwalifikowanie publikacji do oceny/wyróżnień przez Sąd Konkursowy zostanie przeprowadzone przez Komisję Kwalifikacyjną.
- Przedstawiciele obu tych ciał powołują Organizatorzy Przeglądu.
- Do wyróżnień kwalifikowane będą jedynie publikacje dotyczące obszaru Polski.

IV. Wyróżnienia

- Wydawcy publikacji najwyżej ocenionych w poszczególnych kategoriach otrzymają **dyplomy honorowe Międzynarodowych Targów Poznańskich i Zarządu Głównego PTTK.**
- Sponsorzy Przeglądu w uzgodnieniu z Organizatorami mogą przyznać także wyróżnienia i nagrody pozaregulaminowe.

3. O wynikach pracy Sądu Konkursowego zainteresowani zostaną powiadomieni przed otwarciem TOUR SALONU '98. Wraz z komunikatem o wynikach Przeglądu uczestnicy otrzymają katalog wszystkich publikacji i Wydawców uczestniczących w Przeglądzie.

V. Postanowienia końcowe

1. Udział w VII Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczo-Turystycznej i wystawie jest nieodpłatny (poza opłatą przewidzianą w rozdziale III.5).
2. Organizatorzy przewidują przeprowadzenie konferencji prasowych oraz opublikowanie informacji o przebiegu i wynikach konkursu w środkach masowego przekazu.
3. Wydawcy powinni nadsyłać zgłoszone do przeglądu publikacje na swój koszt, przesyłkami poleconymi lub paczkami wartościowymi, w opakowaniu zabezpieczającym przed uszkodzeniem.
4. Organizatorzy nie przewidują zwrotu wystawionych publikacji.
5. Dokumentacja programowa VII Przeglądu będzie przechowywana w Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Poznaniu.
6. Celem promocji wydawnictw Organizatorzy wydadzą katalog publikacji zgłoszonych do Przeglądu.

Organizatorzy

Poznań – Warszawa, 30 kwietnia 1998 r.

**Szanowni
Koleżanki i Koledzy
Prezesi oddziałów PTTK !**

Serdecznie zachęcamy do wzięcia udziału w VII Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczo-Turystycznej ponieważ daje ono możliwość zaistnienia, nawet bardzo skromnym i nie nagrodzonym, wydawnictwom na wystawie organizowanej corocznie na Międzynarodowych Targach Poznańskich w ramach Międzynarodowego Salonu Turystycznego.

W czasie budowania nowego modelu współpracy z przedstawicielami władz administracyjnych kraju naszym atutem stać się mogą również autentyczne możliwości promowania terenu, na którym działamy. To nam – Towarzystwu w znacznej mierze mogą być powierzane zadania wydawnicze.

● ZMOTORYZOWANI KRAJOZNAWCY Z SULECHOWA

Utworzony w ramach działającego przy Klubie Garnizonowym w Sulechowie WK PTTK "TRAMP" - Klub Turystyki Motorowej, którego prezesem jest kpt.rez.Feliks Płaczekiewicz, należy do wyróżniających się ogniw w popularyzowaniu turystyki i krajoznawstwa w środowisku cywilnym i wojskowym garnizonu. Dowodem są liczne imprezy motorowe, w których uczestniczą żołnierze służby stałej, ich rodziny, byli żołnierze zawodowi oraz pracownicy wojska, a także miłośnicy turystyki motorowej ze środowiska cywilnego. Udział w wycieczkach, rajdach, czy zlotach - mówi prezes Koła PTTK "TRAMP" kpt.rez.Feliks Płaczekiewicz - to nie tylko możliwość poznania urokliwych zakątków kraju, aktywnej rekreacji, zdobycia lub potwierdzenia kolejnych punktów do specjalistycznej odznaki turystycznej, ale i swoista wewnętrzna samorealizacja. Z każdym więc miesiącem wzrasta ilość chętnych do uczestniczenia w organizowanej przez klub imprezie.

Przysłowiowym "motorem" mobilizującym sulechowskich artylerzystów do aktywnego udziału w krajoznawczych imprezach jest kierownik organizacyjny klubu, a jednocześnie wiceprezes Zarządu Wojskowego Oddziału PTTK w Krośnie Odrzańskim - Ryszard Kurylczyk - przewodnik turystyki motorowej i przewodniczący zespołu weryfikującego na woj. zielonogórskie. Głównie za jego sprawą w ciągu dwóch lat niemal trzykrotnie wzrosła ilość członków Towarzystwa zrzeszonych w WK "TRAMP" i wynosi aktualnie 49 członków.

W zorganizowanych w minionym roku trzech jednodniowych imprezach klubowych i trzech 2-3 dniowych imprezach regionalnych o łącznej długości przebytych 1896 km. uczestniczyło 267 osób dorosłych i 92 dzieci, a na trasy przygotowane z "artyleryjskim pietyzmem" wyjeżdżało od 7 do 21 samochodów. Związano tereny Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego, podziwiano zabytki architektury i sztuki sakralnej Ziemi Lubuskiej, przebogaty w walory turystyczno-przyrodnicze i archeologiczne Szlak Piastowski oraz uroki Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej. Dzięki pomocy Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK na każdą z imprez przygotowano dla każdej załogi podstawowy zestaw materiałów informacyjnych.

32 członków klubu uczestnicząc w rajdach, spełniło regulaminowe warunki do zdobycia Motorowej Odznaki Turystycznej w stopniu brązowym, a 2 osoby w stopniu srebrnym. Do najaktywniejszych należeli między innymi: Anna Kurylczyk, Halina Skobiej, Dorota, Kinga, Emilia, Marianna i Roman Bajorowie, Dorota i Zygmunt Obrądlowie, Władysław Lipa, Michał Matus, Stanisław Kamiński.

Sulechowscy petetokowcy wysoko oceniają wzajemną współpracę z dowództwem 5 pa, czego dowodem jest wyróżnienie przez Kapitułę Odznaczeń ZG PTTK - pułku dyplomem i medalem:

"ZA POMOC I WSPÓŁPRACĘ".

● WIOSENNE ZAWODY NA ORIENTACJĘ

Zarząd WO PTTK przy KG w Krośnie Odrzańskim przeprowadził XIII indywidualno-drużynowe wiosenne zawody na orientację "INO 98". Celem ich było doskonalenie umiejętności orientowania się w terenie, krzewienie kondycji fizycznej, proponowanie aktywnego wypoczynku,

a także zdobywanie punktów do turystycznej odznaki INO.

W zawodach wzięły udział 24-y trzyosobowe zespoły reprezentujące szkoły podstawowe, ponadpodstawowe oraz seniorzy - reprezentujący jednostki i instytucje wojskowe, LOSG, a także indywidualni sympatycy tej formy turystyki zorganizowanej. Zawody przeprowadzono w trzech grupach wiekowych na traszach od 2,5 - 6 km. Należało odnaleźć i potwierdzić ten fakt na karcie startowej od kilku do kilkunastu punktów kontrolnych.

W klasyfikacji indywidualnej w poszczególnych grupach wiekowych zwyciężyli:

- a/ szkoły podstawowe - Beata Kruglińska - SP Nr 3 Krosno Odrz. przed Przemkiem Pietrzakiem, Arkadiuszem Kowalikiem i Sebastianem Czekańskim - wszyscy z SP Nr 2 Krosno Odrz. oraz Błażem Idzikowskim i Kamilą Ilniczką - SP Nr 3 w Krośnie Odrz.
- b/ szkoły ponadpodstawowe - Paweł Ambroż przed Markiem Suwaldem, Markiem Stasiakiem, Anną Plewą, Danielem Łowkielem i Małgorzatą Konarską - wszyscy z SZSOiZ Krosno Odrz.
- c/ seniorzy - mł. chor. Jacek Jackowski - 17 WBZ Międzyrzecz przed st. szer. Dariuszem Klemke - 73 pz Gubin i plut. Ademem Domańskim - 17 WBZ. Kolejne miejsca zajęli: kpt. Jerzy Deptuła, mjr rez. Roman Reschke - obaj 9 KWT Krosno Odrz. i st. chor. Marek Szorc - 4 bzaop.

W klasyfikacji zespołowej najlepsze wyniki uzyskały:

- a/ w grupie szkół podstawowych - drużyna "tygrysy" - SP Nr 2 przed "Mamutami" - SP Nr 3 i "Ptysiami" - SP Nr 2 Krosno Odrz.
- b/ w grupie szkół ponadpodstawowych - drużyna chłopców przed pierwszą i trzecią drużyną dziewcząt - wszyscy z SZSOiZ Krosno Odrz. i 14 DH "Ankenes" ZHP Kostrzyń n. Odą.
- c/ wśród seniorów - zespół 17 Wielkopolskiej Brygady Zmotoryzowanej w Międzyrzeczu przed drużynami 73 pz Ułanów karpackich w Gubinie, 4 batalionu zaopatrzenia w Krośnie Odrz. i 5 pa Sulechów.

W/w zawodników i zespoły wyróżniono okolicznościowymi dyplomami i nagrodami ufundowanymi przez dowódcę 4 LDZ, LO SG, kierownika KG, burmistrza Krosna Odrz., wójta Borowice i prezesa WO PTTK. Była też wojskowa grochówka, pieczone na ognisku kiełbaski oraz owoce z sadu Kazimierza Muchowskiego. Zawody przygotowali i przeprowadzili m.in. mjr Jerzy Szymański, kpt. Arkadiusz Kołacz, st. chor. rez. Eugeniusz Walczak, Maria Franczuk, chor. Krzysztof Wronka i Joachim Cierpisz.

Józef Cieślak

XLIII TATRZAŃSKI RAJD NARCIARSKI

W dniach 21 - 23 marca 1998 roku odbył się w Tatrach XLIII kolejny Wysokogórski Rajd Tatrzański zorganizowany przez Komisję Turystyki Narciarskiej Zarządu Głównego PTTK. Wzięło w nim udział 80-ciu wytrwałych turystów narciarzy przemierzających szlaki na czterech trasach: nr.2 w Tatrach Zachodnich /schronisko na Polanie Chochołowskiej/ pod kierownictwem seniora Rajdu - Stanisława Szymulańskiego / 38 uczestników/, nr.3 w Tatrach Wysokich /Chata im. Zamkowskiego/ pod kierownictwem Lecha Falkowskiego /17 uczestników/, nr.4 w Tatrach Wysokich / Zbójnicka chata/ pod kierownictwem Zbigniewa Siudaka - przewodniczącego KTN ZG PTTK i Aleksandra Niżnikowicza /13 uczestników/ i nr.5 / Żarska chata/ pod kierownictwem Piotra Szuckiego i Jana Cytawy / 12 uczestników/. Całością kierował w zastępstwie kontuzjowanego wieloletniego Komendora Rajdu Tatrzańskiego Jana Ozaista - Wojciech Biedrzycki.

Oprócz turystów w wieku emerytalnym wzięły w tej cudownej imprezie dzieci /Ania - 12 lat i Szymek - 12 lat/, które wędrowały razem z rodzicami na trasach Rajdu oraz wnuki /Ania-

4 lata i Krysia - 1 i 1/2 roku/, które umilały czas na cowieczornych spotkaniach. Młodzie: w wieku około 20 lat zawitała na Rajd w umiarkowanych ilościach.

Pomimo dużej ilości świeżego sniegu, co skutkowało zagrożeniem lawinowym III i IV stopnia, dobrze wyposażeni uczestnicy /narty z uchylonymi wiązaniami, foki, raki i czekany/ zdobyli szczyty: Sławkowski, Strzelecką Turnię, Baraniec, Przysłop, Woźowiec, Rakoń, Grzes, Długi Uplaz, Starorobociański Wierch, Czubik oraz przełęcze: Rohatkę, Czerwoną Ławkę, Łodową, Zawracik Rówienkowy ze zjazdem Zbójnickim Koryciakiem, Rakuską, Smutną, Rohacką i Benikowską, Gatunki sniegu były mocno zróżnicowane od puchu po rozmokły, ciężki poprzez lód i lodosreń, ale dzięki dużej ostrożności odbyło się bez poważniejszych kontuzji.

Podczas uroczystości zakończenia Rajdu w Domu Turysty w Zakopanem, uczestnicy podzieliли się wrażeniami z przebytych tras, wysłuchali ballady /solo/ oraz opowieści o spotkaniu z niedźwiedziem w Dolinie Jarzabczej.

Biedrzycki Wojciech

JUBILEUSZ PRZEWODNIKÓW BESKIDZKICH PTTK Z KATOWIC

Koło Przewodników Beskidzkich im. Bogusława Ryborza Oddziału Miejskiego PTTK w Katowicach obchodzi 45-lecie powstania.

W latach 1954-1965 istniało na Śląsku duże zapotrzebowanie na prowadzenie wycieczek w związku z dynamicznym rozwojem masowej turystyki zakładowej. Dlatego najważniejszym zadaniem powstałego dnia 13 maja 1954 roku Koła stało się szkolenie kadry przewodniczej.

Kandydatów przygotowywano praktycznie na obozach wędrownych, kursach i wycieczkach szkoleniowych w Beskidach, Gorcach, Pieninach, Bieszczadach i Tatrach. Natomiast szkolenie teoretyczne z zakresu m.in. topografii, geologii, ochrony przyrody, architektury, zagospodarowania turystycznego, a głównie metodyki i zasad udzielania pierwszej pomocy, poszerzających wiedzę przewodników i kandydatów odbyło się w Klubie w Katowicach. Organizowano też kursy na przewodników /odbyło się ich 5/. Łącznie do roku 1981 uprawienia przewodnika beskidzkiego zdobyło ponad 150 osób. W tamtych latach ogromną popularnością wśród turystów cieszyły się rajdy górskie, organizowane we współpracy ze Związkami Zawodowymi. Przewodnicy włączali się czynnie w ich organizację prowadząc i zabezpieczając wspólnie z ratownikami GOPR trasy rajdowe.

Koło zorganizowało w latach 1959-62 trzy rajdy narciarskie dla przewodników pod wspólną nazwą "Szukamy kryjówek zwierząt" w Beskidzie Żywieckim-wędrowki turystycznej na nartach połączonej ze sprawdzeniem zasad topografii, orientacji w terenie, udzieleniem pierwszej pomocy i transportu poszkodowanych narciarzy itd. oraz prostymi formami ochrony przyrody np. uczestnicy wykonali wcześniej, a następnie umieścili w lesie karmniki dla zwierząt. Pomyśłodawcami i realizatorami tych imprez byli: Antoni Kidybiński i Tytus Szłompek. Ta nowa forma turystyki narciarskiej zo-

stała bardzo wysoko oceniona przez Komisję Turystyki Narciarskiej Zarządu Głównego PTTK w Krakowie. Na zlecenie Komisji Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK - Koło Przewodników Beskidzkich z Katowic zorganizowało w roku 1972 VI Zlot Instruktorów Przewodnictwa Górskiego z całego kraju w Wiśle, a w roku 1983 Seminarium Szkoleniowe dla przewodników z województw południowych Polski. Pierwszym prezesem KPB od roku 1954 do chwili

swojej nagłej śmierci w roku 1972, a więc przez 18 lat był Bogusław Ryborz. Następnie w 45letniej historii Koła funkcję prezesa pełnili kolejno: Zbigniew Ratajski, Zygmunt Bracławik, Wiesław Wicher, Ludwik Skiba, Karol Lipowczan, Leon Kopernik i aktualnie /od 2 lat/ Bogumiła Ślwczyk.

Od roku 1954 nieprzerwanie przez 45 lat funkcję sekretarza Koła pełni Xenia Popowicz - co jest niewątpliwie rekordem na skalę kraju, tak długiego pełnienia jednej funkcji społecznej w jednym kole przewodnickim.

W roku 1972 szukając nowych form działalności przewodnickiej, Koło podjęło i prowadzi akcję "Przewodnik czeka" dla niezrzeszonych turystów indywidualnych polegającą na tym, iż na dworcu PKP czeka przewodnik /program wycieczki, długość trasy, zasady zgłaszania, gdzie wykupić bilet itp. są ogłaszane w stałe dni tygodnia w prasie lokalnej/, który prowadzi grupę zazwyczaj w ciekawe, a mało znane rejonu Beskidów.

Ostatnio akcję poszerzono o wyjazdy autokarowe do Czech i na Słowację, z krótkimi wypadami na szlaki górskie do ciekawych miejsc - co daje możliwość poznania Beskidu Śląskiego po drugiej stronie południowej granicy. Ta forma turystycznych wędrowek cieszy się ogromną popularnością - ma już swoich "fanów"!

W roku ubiegłym największą ilość wycieczek w ramach akcji "Przewodnik czeka" prowadzili: Bogumiła Ślwczyk, Sławomir Puławski, Andrzej Chrząszcz, Tadeusz Goduła, Edward Bagiński. M.inn. za tę inicjatywę i jej efekty w roku 1987 Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki w Warszawie przyznał Kołu Przewodników Beskidzkich PTTK w Katowicach nagrodę zespolową.

W roku 1980 KPB objęło patronat nad Schroniskiem Oddziału PTTK w Katowicach na Równicy w Beskidzie Śląskim im. Edmunda Kaźmierczaka wykonując społecznie przez kilka lat wiele prac m.inn. odnawianie elewacji, malowanie dachu i porządkowanie otoczenia obiektu.

W roku 1988 prezes Koła Karol Lipowczan podjął inicjatywę zbudowania na szczycie Baraniej Góry wieży widokowej. Przez 3 lata społecznicy borykali się z trudnościami biurokratycznymi i finansowymi, a później po uzyskaniu zezwoleń z problemami technicznymi związanymi już z samym montażem elementów.

Jednak grupa zapaleńców w osobach: Karol Lipowczan, Andrzej Dzikkaniec, Leon Tuczyński, Gerard Suchanek, Hubert Kasza, Mieczysław Bożek, Wiesław Łapiński, Leon Kopernik i wielu innych, swoim zaangażowaniem i społeczną pracą doprowadzili dzieło do końca!

Dnia 28 września 1991 roku nastąpiło otwarcie 15-metrowej wieży z tarasem widokowym - daru przewodników dla turystów.

W tym samym czasie powołano Sekcję Baraniogórską KPB w Katowicach składającą się głównie z budowniczych wieży.

Realizując plany Edmunda Moskały z KTG ZG PTTK budowy w Karpatach ośrodków kultury górskiej, w roku 1994 powstał na Przysłopie Baraniogórski Ośrodek Kultury Turystyki Górskiej PTTK "U źródeł Wisły". I znowu pracą społeczną przewodników wyremontowano i doprowadzono do stanu używalności stary przeznaczony do rozbiórki drewniany budynek - wyposażając go w liczne ekspozyty. Kustoszem Ośrodka jest przewodnik z KPB Katowice Andrzej Dzikkaniec - dobry duch dla Baraniogórskiego regionu i turystów, dla którego Ośrodek i góry stały się integralną częścią życia. Jest on także autorem efektywnych tablic informacyjnych na stworzonej przez Las Państwowe - Nadleśnictwo Wisła Ścieżki Didaktyczno-Przyrodniczej; na Baranią Górę, "Izby Leśnej" i oprawy plastycznej stałej wystawy w Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Istebnej-Dzielecu.

W sezonie letnim przewodnicy beskidzcy pełnią społecznie dyżury oprowadzając licznie odwiedzających Muzeum turystów /w tym grupy młodzieżowe-szkolne/.

Przez 45-letnie istnienia Koła wielu przewodników, pracowało społecznie i pracuje nadal we władzach Towarzystwa, w składzie Zarządu Głównego PTTK w Warszawie, Głównej Komisji Rewizyjnej, Sądzie Koleżeńskim, Kapitu-

le Odznaczeń, Komisjach ZG PTTK oraz oddziałowych. Obecny Prezes Oddziału Katowickiego PTTK Roman Bargieł to przewodnik beskidzki KPB.

Aktualnie Koło zrzesza 90 przewodników /wśród nich jest 12 instruktorów przewodnictwa/ wyszkolonych przez Koło, lub takich, którzy uprawnienia zdobyli w innych kołach, a przenieśli się do Katowickiego Koła Przewodników. Koło dokumentuje od lat swoją działalność w kronikach Koła /już 3 tomy/, które od ich założenia prowadzi: Maria Adamszek i Xenia Popowicz. Koło Przewodników Beskidzkich PTTK w Katowicach zostało odznaczone w roku 1978 "Złotą Honorową Odznaką PTTK". Trzy osoby: Jerzy Nowak, Zygmunt Bracławik i Zbigniew Ratajski są Członkami Honorowymi PTTK. W uroczystościach jubileuszowych jakie odbyły się w dniach 25-26 kwietnia 1998 r. w Wiśle uczestniczyli goście a wśród nich:

- delegacja Koła Przewodników Beskidzkich z Oddziału PTTK "Beskid Śląski" w Cieszynie, z którym Koło współpracuje od lat;
- Nadleśniczy z Nadleśnictwa Wisła mgr inż. Witold Szozda,
- przedstawiciele grupy beskidzkiej GOPR w Bielsku-Białej z Członkiem Honorowym GOPR długoletnim naczelnikiem i prezesem Marianem Tadeuszem Bieleckim,
- Janusz Kalinowski z Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej d/s Przewodnictwa w Katowicach,
- Urszula Stuła - wiceprezes Zarządu Oddziału PTTK w Katowicach.

Uczestnicy i goście wysłuchali bardzo ciekawej pogadanki Magdaleny Kiereś dyrektora Muzeum Beskidzkiego w Wiśle.

W drugim dniu odbyła się wycieczka do Istebnej - zwiedzono wystawę Iwony Konarskiej artysty-plastyka, oraz Ośrodek Edukacji Ekologicznej.

Tytus Szlompek

KAZIMIERSKIE ECHO

KAZIMIERZ DOLNY n/WISŁA styczeń 1998 rok KWARTALNIK Nr 1

DRODZY CZYTELNICY!

Oddajemy do Waszych rąk pierwszy numer "Kazimierskiego Echa".

Będzie to kwartalnik; redagowany przez Zarząd Oddziału PTTK w Kazimierzu Dolnym.

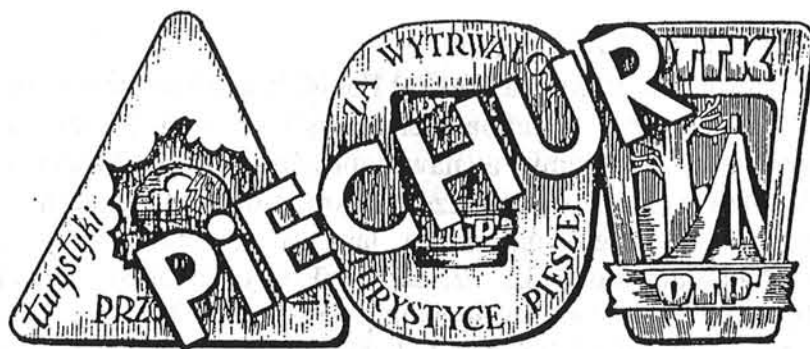
W związku z tym będziemy pisali o naszej Organizacji, o życiu naszego Miasta i regionu.

Być może tematyka oraz treść pierwszego wydania nie poruszą wszystkich spraw, które warto czy nawet trzeba poruszyć, opisać.

Dlatego liczymy na waszą współpracę; między innymi: członków PTTK, mieszkańców, turystów oraz wszystkich, którzy chcieliby coś wnieść do naszego pisma.

Niech to będzie nasza gazeta. Liczymy na Waszą współpracę. Jest tyle rzeczy do opisanego...

Redakcja

WIADOMOŚCI KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

Z PRAC KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

W dniach 20. marca i 24. kwietnia br. odbyły się kolejne posiedzenia prezydium Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK. Głównym tematem, który zdominował dyskusję, była sprawa przygotowań do imprez centralnych, a więc OWRP na Ziemi Kaszubskiej i zlotu PTP w Kielcach. Kol. Franciszek Guska, przedstawiciel organizatorów z Kielc osobiście poinformował członków komisji o stanie przygotowań, przedstawił również ostateczną wersję regulaminu zlotu (opublikowaną w drugim numerze „Informacji ZG PTTK”). Omawiano także przygotowania do wyjazdowej sesji plenarnej KTP we Włocławku, połączonej ze spotkaniem komisji z aktywnym pieszym Oddziału Włocławskiego oraz oddziałów sąsiednich.

Plan pracy komisji rozszerzono o harmonogram realizacji wniosków ze Zlotu PTP w Płocku oraz KNATP. Przygotowuje się wykaz osób współpracujących z KTP ZG, które mogą być przedstawicielami komisji na egzaminach, szczególnie w regionach, gdzie komisja nie ma swoich członków. Ponadto postanowiono szczególną uwagę zwrócić na przygotowanie obchodów rocznicy 50-lecia PTTK.

Koledzy reprezentujący komisję podczas egzaminów na PTP oraz rozszerzenie uprawnień złożyli relację z ich przebiegu. Szczególne zainteresowanie wzbudził egzamin eksternistyczny, który miał miejsce 16.04 br. w Warszawie.

Kolega Władysław Gwardys opowiedział o uroczystościach 45-lecia oddziałowej KTP w Zabrze, gdzie reprezentował KTP ZG.

Wiele uwagi poświęcono również propozycjom składu osobowego zespołów problemowych działających w obrębie komisji.

Stanisław Łuc

● ● ● OTWARCIE SEZONU TURYSTYCZNEGO NA PONIDZIU

W pierwszym dniu wiosny 1998r. oddziały PTTK w Pińczowie i Busku Zdroju zorganizowały XVI Rajd Pieszy „Szlakiem Powstania Styczniowego – Grochowiska ‘98”. Jak co roku grupy rajdowe wyruszały na trasy rajdu z punktów startowych w: Pińczowie, Wełczu, Broniny, Bogucic i Buska Zdroju, aby po forsownym marszu dotrzeć na metę rajdu w Grochowiskach, miejscowości upamiętnionej stoczoną tu ostatnią bitwą gen. Mariana Langiewicza w dniu 18 marca 1863 roku, a kończącej

szlak bojowy od Wykusu do Grochowisk.

Pogoda spłatała figła i rano 20 marca powitał Ponidzie nagłym powrotem zimy. Ale nie ułękli się turyści, harcerze i kombatanci, ruszyli na szlak pieszo, autokarami, własnymi samochodami, rowerami, a nawet przybyła grupa konna z Ośrodka Jeździeckiego „Ponidzie” z Pińczowa z prezesem Antonim Chmielarskim.

Przed pamiątkowym obeliskiem na skraju lasu w Grochowiskach zebrali się uczestnicy rajdu. Punktualnie o godz. 12. stukot pędzącego opodał pociągu relacji Busko - Kielce, był sygnałem do rozpoczęcia imprezy. Prezes ZO PTTK w Pińczowie Jerzy Pikul powitał gości wśród których byli burmistrz Pińczowa Witold Kania i przedstawiciel Urzędu Miasta i Gminy w Busku Zdroju Krzysztof Guzikowski oraz wszystkich uczestników rajdu. Po zapoznaniu zebranych z programem tej części rajdu, nastąpiła miła chwila, kiedy prezes Pikul wręczył odznaczenia wieloletnim działaczom PTTK. Odznaki „25 lat w PTTK” otrzymali: Teresa Znojek, Irena Krasiczyńska, Stanisław Badurak, Eugeniusz Łepecki i Stefan Znojek. Odznakami regionalnymi „Miłośnik Ponidzia” zostali odznaczeni: złotymi - prof. dr Stefan Dziabała i Szczepan Zapart, srebrną - Leszek Marciniak, a brązowymi - instruktorzy Hufca ZHP w Busku Zdroju Ewa i Adam Gadawscy, Teresa i Krzysztof Leszczyńscy, Jolanta i Ireneusz Żurkowie, Renata Sowińska, Teresa Pater i Zdzisław Prądo. Nowowstępujący w szeregi PTTK otrzymali z rąk prezesa legitymacje członkowskie. Po części organizacyjnej nastąpił przemarsz do mogiły powstańczej. Na czele poczty sztandarowe kół ŚZŻAK z Buska Zdroju i Pińczowa, Hufca ZHP z Buska Zdroju, ZO PTTK w Pińczowie, grupy rajdowe młodzieży, goście i turyści indywidualni. Kolumnę marszową zamykał 3-konny patrol.

Na powstańczej mogile zapalono znicze i złożono kwiaty. Prezes Pikul wydał komendę: Bacność! Do apelu poległych!, a hm. Ireneusz Żurek odczytał tekst apelu wymieniając nazwiska uczestników bitwy, walczących 18 marca 1863r. na Grochowiskach, nazwiska poległych i pochowanych na cmentarzu w Busku Zdroju oraz wezwał do apelu wszystkich bezimiennych poległych w Powstaniu Styczniowym, spoczywających na cmentarzach, w leśnych mogiłach na terenie Ponidzia. Po apelu gawędę o przebiegu bitwy wygłosił historyk mgr Andrzej Grygiel z Pińczowa. Hymn państwowy zakończył oficjalną część uroczystości. Rozpoczęła się część artystyczna w wykonaniu młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Kamedułach, przygotowana przez nauczycieli mgr Annę Rak i mgr Zdzisława Kwaśniewskiego. Dzięki nagłośnieniu przygotowanemu przez BSCK, dźwięki pieśni patriotycznych niosły się daleko na całą wieś Grochowiska i pobliski Las Bogucki.

Kiedy prowadzący imprezę ogłosił, że za chwilę nastąpi żołnierski posiłek, czyli tradycyjna już „grochówka na Grochowiskach”, wszyscy przyjęli wiadomość okrzykiem radości. Do samochodu z którego żołnierze z 21 WSzU wydawali w miskach grochówkę, łyżki i chleb stanęły posłusznie karne szeregi. Przy centralnym ognisku, przy różnych pieńkach, zbierały się grupki spożywających posiłek. Trwały dyskusje o pogodzie, która w południe nie przypominała już porannej zimy; dała znać o sobie wiosna, która nieśmiało, ale zgodnie z kalendarzem przybyła na Grochowiska.

Jako główny organizator imprezy pragnę serdecznie podziękować ZO PTTK w Busku Zdroju z prezesem Edmundem Skowerą i wiceprezesem Andrzejem Wadowskim, Komendzie Hufca ZHP w Busku Zdroju z jej komendantem Adamem Gadawskim, Komendzie 21 WSzU w Busku Zdroju, Dyrekcji Szkoły Podstawowej w Kamedułach z jej dyrektorem Szczepanem Zapartem jak również władzom gminnym w Busku Zdroju i Pińczowie, nauczycielom a zarazem opiekunom grup rajdowych oraz

patriotyczna i turystyczno-historyczna mogła być zorganizowana i przeprowadzona w tak doborowym gronie, bo liczącym sobie ponad czterystu uczestników.

Na zakończenie osobista refleksja: „warto żyć i działać w takim gronie – gdy widać efekty i zadowolenie uczestniczących, to największa nagroda dla organizatora za włożony trud, a zarazem zachęta do dalszego działania”.

Prezes ZO PTTK w Pińczowie
Jerzy Pikul

KOMUNIKAT

Jak wiadomo KTP ZG PTTK pracuje nad znowelizowaniem regulaminów OTP oraz Przodownika TP i dostosowaniem ich do nowych realiów (zwłaszcza nowego podziału administracyjnego kraju). We wnioskach z KNATP domagano się także poprawienia punktacji za zwiedzanie miast do OTP. Dlatego też zwracamy się z prośbą do wszystkich, którzy w wymienionych sprawach chcą zabrać głos, o nadsyłanie swoich propozycji zmian na adres komisji. Informujemy jednocześnie, że podczas najbliższego zlotu PTP w Kielcach planuje się powołanie zespołu roboczego, który zajmie się sprawami regulaminów. Przewidując gorącą dyskusję, już dziś prosimy o wcześniejsze do niej przygotowanie.

KOMISJA TURYSTYKI PIESZEJ
ZG PTTK

KOMUNIKAT

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK informuje, że dystrybucją odznak i książeczek turystyki pieszej oraz odznak przodowniczych zajmuje się Oddział Mazowsze i do niego należy kierować zamówienia na w/w akcesoria. Przypominamy adres:

00-589 WARSZAWA
ul. Litewska 11/13
tel. 629 44 31

PUSTYNNYM SZLAKIEM

Komisja Turystyki Górskiej w informacjach dla przodowników turystyki górskiej podaje corocznie zmiany w przebiegu szlaków, informacje te znaleźć też można na łamach czasopisma „Na szlaku”. W turystyce pieszej okazuje się to niemożliwością ze względu na braki spływu informacji z terenu. Proponuję zatem, by malujący szlaki sami podawali informacje o tym, co w terenie „namiesza”. W ten sposób turyści będą mogli aktualizować swe mapy. By zapoczątkować taką rubrykę, podaję informacje o zmianach szlaków na Jurze w 1997 roku w zasięgu działania Klubu Turystycznego „Ostańce” z Zawiercia.

Stan szlaków w tym rejonie przez wiele lat pozostawał stabilny. Ubiegły rok przyniósł jednak zmiany, spowodowane z jednej strony malejącym ruchem turystycznym, z drugiej powstała wreszcie możliwość wejścia na Pustynię Błędownską, która przez prawie wszystkie powojenne lata była poligonem wojskowym. Malejący ruch turystyczny spowodował likwidację szlaków, na których od szeregu lat nie obserwowano ruchu turystów pieszych. Zniknął więc szlak żółty z Żarnowca do Kępia oraz odcinek czarnego „Partyzantów Ziemi Olkuskiej” od Udorza do Kępia. W ten sposób szlak czarny prowadzący od stacji kolejowej Wiesiółka kończy się w Udorzu, ale nie w samej miejscowości lecz został poprowadzony do przystanku PKS „Pohulanka” /0,8km/.

Dzięki staraniom Zarządu Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w Dąbrowie Górniczej, południowa część Pustyni Błędownskiej stała się „użytkiem ekologicznym”, północna nadal pozostaje pod zarządem wojska. Taka sytuacja pozwoliła wreszcie na wstęp turystów na południową część pustyni i wyznakowanie szlaku turystycznego. Ponieważ na wzgórze nad pustynią prowadził dotychczas szlak żółty od Klucz, który skręcał następnie na południe i wschód doprowadzając do zamku Rabsztyń, zlikwidowano ten ostatni odcinek w zamian sprowadzając szlak z wzgórza na pustynne piaski. Długość nowego

odcinka wynosi 8,4km, w większości prowadząc po pustyni, tylko końcówka przez mostek na Białej Przemszy wprowadza w ulice Błędowa kończąc się na przystanku autobusowym linii miejskiej z Dąbrowy Górniczej, do której administracyjnie Błędów należy. Muszę jednak rozczarować tych, którzy spodziewają się zjawisk opisywanych na pustyni - fatamorgany, lotnych piasków, oaz itp. To już dawne czasy. Jedynie wkraczając od Klucz na pustynię można między zaroślami wierzby kaspijskiej i sosny znaleźć większe łachy czystego piasku, im dalej na zachód tym więcej zarośli, a mniej więcej jedna trzecia Pustyni Błędowskiej to już młodniki brzoźowo-sosnowe, sadzone rzędami ludzką ręką. Jedno przeżycie uświadomi nam, że jednak deptamy po pustyni - grzęźnięcie stóp w sybkim piasku. Z takiej wyprawy wrócimy więc bardziej zmęczeni, niż byśmy chodzili po normalnym terenie. Mimo wszystko zachęcam do odwiedzenia Pustyni Błędowskiej nowym, a właściwie jedynym istniejącym na niej szlakiem żółtym.

Andrzej Stróżecki

Filmy promocyjne i szkoleniowe

Polska Agencja Promocji Turystyki
oferuje swoje usługi
w dziedzinie produkcji filmowej

Wykonujemy filmy turystyczne, sportowe, szkoleniowe, dokumentalne na podstawie własnych i powierzonych scenariuszy, w różnych wersjach językowych. Gwarantujemy współpracę z najlepszymi polskimi reżyserami. Nasz dorobek obejmuje około 1000 filmów, w tym wiele nagrodzonych na międzynarodowych festiwalach.

Polecamy też swoje usługi filmowe na kamerach BETACAM oraz profesjonalny montaż filmów.

Dysponujemy największym w Polsce archiwum filmów turystycznych, sportowych i innych, które udostępniamy na życzenie klienta.

Pokazujemy Polskę, której się nie zapomina!

Proponujemy Państwu filmy promocyjne o Polsce na kasetach VHS w wielu wersjach językowych.

Dysponujemy obecnie następującymi filmami:

Polska jakiej nie znasz
Polska kraj przygody
Mazowsze
Dolny Śląsk
Kraina Tysiąca Jezior (Mazury)
Pomorze Zachodnie
Wielkopolska
Atrakcje turystyczne Podkarpacia
Zima w Polsce
Kraków

Kazimierz Dolny
Zakopane
To jest Warszawa
Zaproszenie do Warszawy
Jasna Góra
Wydarzenia Kulturalne
Tranzytem przez Polskę
Judaica polskie
Konie polskie

Zapraszamy

Polska Agencja Promocji Turystyki Dział Promocji Multimedialnej
00-052 Warszawa ul. Mazowiecka 9 tel. 826-62-09, 617-40-53, fax. 826-62-04,
617-67-06

REGULAMIN

XVI OGÓLNOPOLSKIEGO GÓRSKIEGO
RAJDU PRZEWODNIKÓW

PTTK

BESKID NISKI - 98

30.09 - 4.10.1998r

57 GORLICE - DUKLA - RYMANÓW ZDRÓJ - IWONICZ ZDRÓJ

Z życia

Przewodników turystycznych PTTK

I. ORGANIZATORZY

- ♦ KOŁO PRZEWODNIKÓW BESKIDZKICH I TERENOWYCH PTTK w Rzeszowie
 - ♦ ODDZIAŁ MIEJSKI PTTK w Rzeszowie
- WSPÓŁORGANIZATORZY**
- ♦ KOMISJA PRZEWODNICKA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK w Warszawie
 - ♦ URZĄD KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI w Warszawie
 - ♦ WYDZIAŁ KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI U. W. w Rzeszowie
 - ♦ URZĄD MIASTA w Rzeszowie

II. KIEROWNICTWO RAJDU

- KIEROWNIK RAJDU - Andrzej Karczmarszewski
- Z-CA KIEROWNIKA RAJDU - Eugeniusz Taradajko
- SZEF BIURA RAJDU - Zygmunt Cebula
- KWATERMISTRZ - Marian Buda

III. CEL RAJDU

- ♦ Uroczczenie 50-lecia Oddziału Miejskiego PTTK w Rzeszowie
- ♦ Popularyzacja walorów krajoznawczych Beskidu Niskiego
- ♦ Integracja środowiska przewodnickiego

IV. TERMIN RAJDU

- 30.09.98 - 4.10.98 - Trasa I
- 1.10.98 - 4.10.98 - Trasa II, III, IV

V. LOKALIZACJA RAJDU

Rajd będzie przebiegał trasami Beskidu Niskiego.

TRASA I - przemieszcza się z plecakami.

TRASA II - dwa dni w Rymanowie Zdroju - trzeci dzień przemieszcza się z plecakami do IWONICZA ZDRÓJU

TRASA III - dwa dni w DUKLI - trzeci dzień przemieszcza się z plecakami do IWONICZA ZDRÓJU

TRASA IV - stacjonujemy w IWONICZU ZDRÓJU.

Noclegi w schroniskach PTTK oraz pensjonatach.

WATRA PRZEWODNICKA odbędzie się w dn. 3.10.98 r. (sobota) w IWONICZU ZDRÓJU o godz. 17³⁰.

- ♦ W Rajdzie mogą uczestniczyć przewodnicy zgłoszeni przez Kola (Kluby) Przewodników, Oddziały PTTK oraz indywidualnie.
- ♦ Uczestnikami Rajdu winni być przewodnicy turystyczni o dobrym stanie zdrowia, wyposażeni w odpowiedni ubiór, obuwie oraz ekwipunek przystosowany do uprawiania turystyki górskiej. Uczestników obowiązują zasady ogólne przyjęte na imprezach turystycznych PTTK, w szczególności przestrzeganie KARTY TURYSTY.
- ♦ Należy posiadać apteczkę w ramach drużyny i osobistą: latarkę, kompas, dow. osobisty, legitymację PTTK oraz konieczne odznaki przewodnicką (białą).

VII. ZGŁOSZENIA UCZESTNIKÓW

Zgłoszenia uczestników dokonuje się na „Karcie Zgłoszenia udziału w Rajdzie” (zał. do Reg.) do dnia 10 sierpnia 1998 r.
Adres:

ZARZĄD ODDZIAŁU PTTK
ul. MATEJKI 2
35-064 RZESZÓW

„RAJD PRZEWODNIKÓW”

z równoczesnym dokonaniem wpłaty na konto: Nr 10701526-34526-2221-0100

BDK II/O Rzeszów

(wpis. RAJD PRZEWODNIKÓW)

Ponieważ liczba uczestników jest ograniczona o przyjęciu do udziału w Rajdzie decyduje kolejność zgłoszeń.

VIII. KOSZTY UCZESTNICTWA:

WPISOWE - 90 zł

obejmują - trzy noclegi, trzy śniadania, trzy obiadowe, okolicznościowa odznaka rajdowa, przewodnictwo na trasach, ubezpieczenie NW, ponadto zapewniamy zniżkę kolejową - 50 %.

IX. POTWIERDZENIE UCZESTNICTWA

W zgłoszeniach należy podać ile przysłać zaświadczeń na zniżkę kolejową, które będą wysyłane wraz z potwierdzeniem przyjęcia na Rajd w terminie do dnia 15 sierpnia 1998 r.

X. TRASY I PRZEBIEG RAJDU:

DEKLARUJĄC UDZIAŁ W RAJDZIE należy wybrać jedną z czterech tras oraz można wybrać jedną z dwóch wycieczek autokarowych w niedzielę 4.10.98 r.

TRASA I - trudna - z przenoszeniem plecaków.

- 30.09.98 r. - GORLICE - wyjazd na trasę o godz. 10⁰⁰
(spotkanie - poczekalnia Dworca PKP - Gorlice)
- 30.09.98 r. - Wapienne - Kornuty - Bartne - (nocleg: Schronisko PTTK w Bartnem)
(środa) (6 godz. - 20 pkt GOT)
- 1.10.98 r. - Bartne - M. Wątkowska - Kolanin - Krempana - (nocleg: D. Wczasowy Krempana)
(czwartek) (7 godz. - 22 pkt GOT)
- 2.10.98 r. - Krempana - Kały - Polana - Chyrowa - Dukla - (nocleg: Dom Wycieczkowy PTTK)
(piątek) Dukla, Rynek 18) - (7 godz. - 24 pkt GOT)
- 3.10.98 r. - Dukla - Cergowa - Lubatowa - Iwonicz Zdrój - (nocleg jak TRASA IV),
(sobota) (5 godz. - 17 pkt GOT)
- 4.10.98 r. - Iwonicz Zdrój - zwiedzanie.
(niedziela)

Zapewniamy:

- noclegi: 30.09/1/2/3/4.10.98 r.
- śniadania: 1, 2, 3, 4.10.98 r.
- obiadowe kolacje: 30.09, 1, 2, 3.10.98 r.

● **Uwaga:** Prosimy w zgłoszeniu podać orientacyjną godzinę przyjazdu do Gorlic w celu uściślenia godziny podjazdu na trasę - w potwierdzeniu podamy szczegółową informację.

TRASA II - Zakwaterowanie i spotkanie:

DOM WYCIECZKOWY
KRYSZYNA SZUBA
38-450 DUKLA
RYNEK 18

TEL. (0-13) 433-00-46

1.10.98 r. - DUKLA - wyjście na trasę o godz. 10⁰⁰

1.10.98 r. - Dukla - Chyrowa (695) - Pustelnia św. Jana - N. Wiesz - Dukla
(czwartek) (6 godz. - 21 pkt GOT).

2.10.98 r. - Dukla - Franków (533) - Pałacówka - Kobylany - Bóbrka (Skansen Kopalnictwa
(piątek) Naftowego) - Dukla, (6 godz. - 18 pkt GOT).

3.10.98 r. - Dukla - Cergowa (716) - Lubatowa - Iwonicz Zdrój - (nocleg jak TRASA IV)
(sobota) (5 godz. - 18 pkt GOT).

4.10.98 r. - Iwonicz Zdrój - zwiedzanie.
(niedziela)

Zapewniamy:

- noclegi 1/2/3/4.10.98 r.
- śniadania 2, 3, 4.10.98 r.
- obiadowe kolacje 1, 2, 3.10.98 r.

TRASA III: spotkanie i zakwaterowanie:

HOTEL ZACISZE
ul. OGRODOWA 28
38-521 RYMANÓW ZDRÓJ
tel. (013) 435-72-17

1.10.98 r. - Rymanów Zdrój - wyjście na trasę - godz. 10⁰⁰

1.10.98 r. - Rymanów Zdrój - Zamczyśko - Rymanów miasto (cmentarz, synagoga, kościół) -
(czwartek) Kalwaria - Rymanów Zdrój. (6 godz. - 10 pkt GOT).

2.10.98 r. - Rymanów Zdrój - Kopiec - Kiczera(495) - Sieniawa - Mymoń - Przełom Wisłoka
(piątek) Sieniawa - Rymanów Zdrój, (7 godz. - 20 pkt GOT).

3.10.98 r. - Rymanów Zdrój - Klimkówka - Iwonicz Zdrój. (nocleg jak TRASA IV)
(sobota) (3 godz. - 9 pkt GOT).

4.10.98 r. - Iwonicz Zdrój - zwiedzanie.

Zapewniamy:

- noclegi: 1/2/3/4.10.98 r.
- śniadania: 2, 3, 4.10.98 r.
- obiadowe kolacje: 1, 2, 3.10.98 r.

KARTA ZGŁOSZENIA

udziału

w XVI Ogólnopolskim Górskim Rajdzie Przewodników PTTK
Beskid Niski '98 w dniach 30.09 - 4.10.98 r.

(Nazwa i adres Koła (Klubu) Przewodników - Oddz. PTTK lub innej organizacji przewodnickiej) - prosimy podać adres pocztowy, na który należy wysłać potwierdzenie przyjęcia na Rajd.

Zgłaszamy udział grupy rajdowej (ewent. indywidualnie) na trasę Nr (trasa zastępcza) wycieczkę

Kierownik grupy rajdowej :

L.p	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Adres zamieszkania	Nr dow. osobistego	Nr paszportu	Symbol wycieczki dla indywidualnych
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

Świadczenia dodatkowe:

1. nocleg: 30.09/1.10.98 r. dla gdzie

2. śniadania: 1.10.98 r. dla

Oświadczamy, że znane są nam warunki uczestnictwa w Rajdzie oraz Regulamin Rajdu. Bierzymy udział w Rajdzie na własną odpowiedzialność.

Równocześnie oświadczamy, że wpłatę wpisowego za udział w Rajdzie w wysokości od osoby dokonano na konto bankowe Nr 10701526-34526-2221-0100 w BDK II O/Rzeszów w dniu1998 r. w łącznej wysokości..... zł.

....., dnia1998 r.

(pieczęć i podpis organizacji zgłaszającej udział)

TRASA IV: spotkanie i zakwaterowanie:

PENSIJONAT „ANTARES”
ul. PIWARSKIEGO 57
38-440 IWONICZ ZDRÓJ
tel. (013) 435-09-80

1.10.98 r. - Iwonicz Zdrój - wyjście na trasę o godz. 10⁰⁰

1.10.98 r. - Iwonicz Zdrój - Sucha Góra - Rymanów Zdrój - Iwonicz Zdrój (czwartek) (6 godz. - 19 pkt GOT).

2.10.98 r. - Iwonicz Zdrój - Lubatowa - Cergowa (716) - Dukla - Jasionka - Lubatowa - (piątek) Iwonicz Zdrój. (7 godz. - 25 pkt GOT).

3.10.98 r. - Iwonicz Zdrój - Lubatówka - Iwonicz wieś (kościół XV w., pomnik żołnierzy AK) (sobota) Iwonicz Zdrój. (4 godz. - 9 pkt GOT).

4.10.98 r. - Iwonicz Zdrój - zwiedzanie.

Zapewniamy:

• noclegi: 1/2/3/4.10.98 r.

• śniadania: 2, 3, 4.10.98 r.

• obiadowanie: 1, 2, 3.10.98 r.

XI. WYCIEZKI AUTOKAROWE - 4.10.98 r. (niedziela)

„A”

• Iwonicz Zdrój - Bardejów (Słowacja) - Bardejowskie Kupele (skansen) - Krosno.

• Wyjazd w dniu 4.10.98 r. godz. 8⁰⁰ - powrót godz. 17⁰⁰ - Dworzec PKP Krosno.

• W zgłoszeniu podać literę „A”, nr paszportu (oraz zabrać ze sobą).

• Wpłacić dodatkowo 20 zł.

• Ilość koron dowolna.

• Ilość uczestników - 40.

„B”

• Iwonicz Zdrój - Miejsce Piastowe - Krosno - Prządki - Żarnowiec (Dworek M. Konopnickiej) - Zręcin (cmentarz - grób Łukasiewicza) - Bóbrka - Krosno.

• Wyjazd w dniu 4.10.98 r. godz. 9⁰⁰ - powrót godz. 16⁰⁰ - Dworzec PKP Krosno.

• W zgłoszeniu podać literę „B”.

• Wpłacić dodatkowo 10 zł.

• Ilość uczestników - 40.

XII. UWAGI KOŃCOWE

• Istnieje możliwość rezerwacji noclegu poprzedzającego rozpoczęcie Rajdu dla wszystkich tras (a' 20 zł), śniadanie w dni. rozpoczęcia Rajdu (a' 6 zł).

• Takie zamówienia należy zgłosić dodatkowo w „Karcie Zgłoszenia”.

• Mile widziane instrumenty muzyczne i grupy rozspiewane.

• Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do interpretacji niniejszego Regulaminu.

Z turystycznym pozdrowieniem
Do zobaczenia na Rajdzie
ORGANIZATORZY

Z I E M I A

DWUTYGODNIK KRAJOZNAWCZY ILUSTROWANY
ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO

● O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ Z HISTORII TOWARZYSTWA ●

SPRAWY TOWARZYSTWA.

Oddział Kurpiowski Pol. Towarzystwa Krajoznawczego. *Sprawozdanie z 10-cioletniej działalności.* W roku 1927 minęło 10 lat od założenia placówki krajoznawczej na terenie kurpiowskim z siedzibą główną w Nowogrodzie. Placówka ta powstała jeszcze w czasie wojny światowej, w warunkach dla pracy bardzo ciężkich. Istniejący poprzednio oddział P. T. Kr. w Ostrołęce zakończył swój kilkuletni żywot zaraz na początku wojny. Miasto zostało spalone w roku 1915, wywiezione zaś zbiory muzealne do majątku Susk spłonęły wraz z lamusem, w którym spoczywały. Trzeba było rozpoczynać pracę na nowo. A śpieszyć trzeba się było tym bardziej, iż różne przedmioty o wartości muzealnej marniały w czasie przewlekłych działań wojennych,

przymusowe wędrówki do Rosji zmieniły lud zewnętrznie i duchowo, ginęło zdobnictwo miejscowe, Niemcy zaś wywozili do Prus tkaniny, ubiory, a nawet krzyże i całe kapliczki przydrożne. A któż miał ratować resztki dobroku miejscowego od zagłady, jeżeli nie powołana do tego instytucja?

W r. 1917 na jednym z zebrań w Nowogrodzie uchwalono ostatecznie powołać do życia oddział T-wa Krajoznawczego. Zebrało się 20 członków miejscowych i z dalszych okolic, którzy, zgodnie ze statutem, podpisali podanie i wkrótce oddział rozpoczął swoją działalność.

Działalność ta w ciągu 10 lat przedstawia się tak, jak wykazuje poniższa tablica i dalsze sprawozdanie:

Rok	Liczba członków	L. posiedzeń Zesz. i Sekcji	L. wypraw nauk. i poszuk.	Liczba odczytów	Wyświetl. przezroczy	Liczba sluchaczy na odczytach	Ilość wycieczek	Liczba osób na wycieczk.	Ilość ekspozycji w muzeum	Ilość tomów w bibliotece	Ilość klisz fotograf.	Ilość przezroczy
1917—1919	21	12	8	15	—	400	10	180	200	5	40	—
1920	19	10	5	4	—	640	6	155	250	10	44	—
1921	62	16	32	35	862	1086	11	306	579	12	54	88
1922	95	7	5	11	380	928	5	123	700	20	100	148
1923	70	11	5	10	380	760	6	60	745	28	110	184
1924	24	3	2	9	590	1005	3	39	767	32	118	204
1925	35	6	13	2	80	120	—	—	1540	400	—	—
1926	30	5	11	2	58	74	5	43	2708	600	140	—
Razem do stycznia r. 1927	26	70	81	88	2350	5013	45	906	2708	600	140	204

Członkowie oddziału składali się przeważnie z ludności wiejskiej — z drobnych rolników, rzemieślników i robotników. Największa liczba członków w latach 1921, 1922 i 1923 pochodzi stąd, że w tych latach oddział miał stałych pracowników, którzy prowadzili kancelarię, urządzali odczyty i pogadanki z przezroczeniami, pomagali organizować wycieczki krajoznawcze.

Zmniejszenie się liczby członków obecnie tłumaczyć należy tem, że 1) usunięci zostali członkowie, nie opłacający stałe składek 2) ludność wiejska nie widzi w krajoznawstwie dożytków dla siebie korzyści i 3) oddział zajmował się ostatnio przeważnie sprawą muzeum.

Posiedzenia ogólne, zarządu i sekcji odbywały się w miarę potrzeby. Sekcje były w różnych latach następujące: muzealna, od-

czytowa, wycieczkowa, śpiewacza i rozrywkowa.

Zjazdy doroczne oddział urządził coraz w innej miejscowości puszczy Kurpiowskiej. Zjazdy liczyły wraz z gośćmi i po paręset osób. Prócz spraw bieżących na zjazdach wygłaszano pogadanki krajoznawcze, wyświetlano przezrocza, zbierano ekspozyty do muzeum, urządzano zabawy.

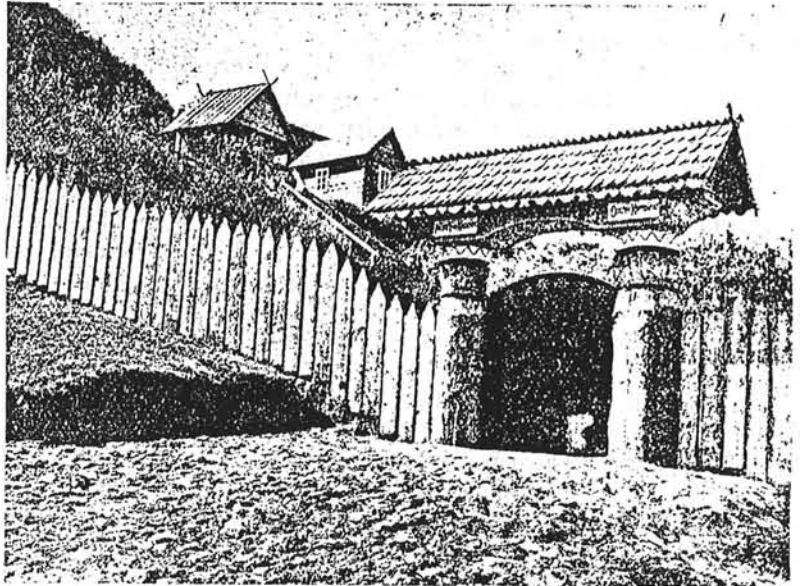
Organizowane przez oddział koła krajoznawcze w ważniejszych ośrodkach kurpiowskich nie dały oczekiwanych rezultatów, z braku kierowników.

Wyprawy dla zbadania okolic i po okazji muzealne urządzało prawie co rok. Do ciekawszych należały: poszukiwanie bursztynu, terenów bursztynodajnych na Kurpiach, poszukiwanie siedlisk przedhistorycznych, skamielin nad Narwią, poszukiwania w rzekach, jeziorach i torfowiskach (rogi jeleni i turów, gąbki słodkowodne i t. p.), wyprawy po wycinanki i t. d.

Po okazji do działu ogólnego (specjalnie dla szkół) odbywały się wyjazdy do kopalń, kamieniołomów i t. p. w różne okolice Polski. Dział ten nie jest jeszcze całkowicie skompletowany.

Odczyty z przezrocza zawsze gromadziły pokaźną liczbę słuchaczy, latarnia wypożyczana była szkołom.

Wycieczki odbywano pieszo i łodziami dla poznania bliższej okolicy. Wycieczek dalszych

Ryc. 37. Brama wejściowa do siedziby Oddziału Kurpiowskiego Fot. A. Chętnik. P. T. K.

było zaledwie parę: do Gdańska i nad morze Polskie i do Warszawy.

Ekspozyty do muzeum zbierano przez członków przy każdej sposobności, na wycieczkach i zjazdach. Rzeczy cenniejsze zakupywano lub wymieniano na użyteczne a nowe. W r. 1926 zdobyto ekspozytów 1.168 sztuk.

Sprowadzenie jednego ekspozytów trwało kilka lat, przy ciągłym łamaniu się wozów, zaprzężonych w kilka koni. Okazem tym jest 500-letnia barć sosnowa (a właściwie dolna jej część), zwieziona z pobliskich lasów, jako jedyny już zabytek tego rodzaju drzew.

Biblioteka jeszcze nie otwarta do użytku publicznego, zarząd urządził kpiem książki oprawić, a potem wypożyczać. Książki są treści krajoznawczo-geograficznej, historycznej i naukowej—wszystkie prawie z darowizn.

Kompletowany zbiór fotografii dotyczy przede wszystkim Kurpiów. Od roku 1927 oddział posiada własny aparat fotograficzny.

Wycieczki przybyłe z dalszych okolic lokowane są na miejscu w paru budynkach, w stodołach lub leśniczówkach. Wycieczkom ułatwia się dalsze podróżowanie, dając wskazówki i adresy noclegowe. W ten sposób daje oddział pomoc szkołom, obozom harcerskim i kolonjom letnim.

Oddział brał pośredni udział

Ryc. 36.

Dom muzeum Kurpiowskiego P. T. K.

Fot. A. Chętnik.

(obok innych placówek) w pracy związanej z plebiscytem na Mazurach Pruskich, urządził 7 obrazkowych wystaw górnośląskich. Chór śpiewaczy oddziału na 4 głosy mieszane istniał przez kilka lat i bardzo ożywił zebrania i zjazdy, obecnie upadł z braku kierowników. Sekcja odczytowa łącznie z rozrywkową urządziły wieczornice, połączone z zabawą taneczną. Latem urządzano obchody „wianków”, oraz zabawy na świeżem powietrzu.

W roku 1920 bolszewicy zabrali część akt oddziału, biurowość i fotografie, zniszczyli zebrane wycinanki i pisanki, z których tylko część ocalała.

W sprawie zabytków przedhistorycznych oddział interwenjował w Ministerstwie Oświaty, sprowadzał konserwatorów.

W 1921 roku oddział uzyskał na swoje potrzeby zapis rejentalny Z. Chętnikowej częściowo zrealizowany.

W roku 1922 z inicjatywy oddziału posta-

wiono pomnik w lesie Jednaczewskim pod Łomżą bohaterowi Kurpiów, Stachowi Konwie.

7 listopada roku 1926 było tymczasowe skromne otwarcie muzeum, a 19 czerwca roku 1927 uroczyste poświęcenie muzeum i całej siedziby krajoznawczej oddziału.

Oddział wydał dwie monografie: jedną monografię gospodarczą i kulturalną pogranicza Kurpiowsko-Mazurskiego, a drugą monografię parafii i kościoła w Nowogrodzie. Poza to wydano pocztówki-wycinanki miejscowe.

Prócz tego oddział przeprowadził cały szereg poszukiwań i badań, dotyczących okolicy kurpiowskiej, w archiwach łomżyńskich i w Warszawie.

Prezesem od początku założenia oddziału jest p. Adam Chętnik, skarbniczką, a potem kustoszka muzeum p. Zofja Chętnikowa. Wszystkie prace zarządu i kustoszki dotychczas prowadzone były zupełnie bezinteresownie.

Z I E M I A

Z życia

DWUTYGODNIK KRAJOZNAWCZY ILUSTROWANY
ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO

przewodników turystycznych PTR

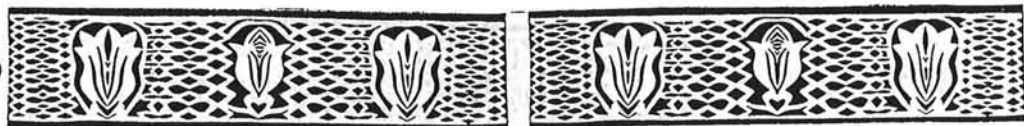
odbyły się dwie wycieczki: jedna, prowadzona przez p. inż. Skoczka z wydziału budowlanego st. m. Warszawy miała na celu zaznajomienie się z najnowszymi dzielnicami Warszawy, zwiedzono więc kolonje na Grochowie, na Anopolu i Żolibórz; drugą—czysto metodyczną w dzielnicę staromiejską poprowadził p. Józef Kołodziejczyk. Słuchaczy na kursie było przeszło 30; ciekawy jest podział słuchaczy według zajęć—oto było 15 urzędników, 7 studentów, 8 nauczycieli. Na podkreślenie zasługuje fakt, że Stowarzyszenie Urzędników Państwowych delegowało na kurs 3 swoich członków, wnosząc za nich opłatę. Mamy nadzieję, że powyższy kurs przysporzy przewodników po Warszawie, których brak daje się tak silnie odczuwać.

Instruktorski kurs dla przewodników po Warszawie, zorganizowany przez Oddział Warszawski P. T. Kr., odbył się w czasie od 29.XI do 15.XII 1927 r. Odbyło się w tym czasie 11 godzin wykładów, obejmujących historję, rozwój terytorjalny, architekturę Warszawy ze specjalnem zwróceniem uwagi na Warszawę współczesną; omawiano też metodykę wycieczek miejskich i podano spis podstawowy literatury o Warszawie, Poza tem

Turystyka w Internecie

W pakiecie internetowym Polskiej Agencji Promocji Turystyki <http://www.infotur.pl/> dostępne są m.in. informacje o sieci informacji turystycznej w kraju, polskich ośrodkach informacji turystycznej za granicą, imprezach turystycznych, kulturalnych i sportowych, targach turystycznych w kraju i za granicą, artykuły z dwutygodnika PAPT „Aktualności Turystyczne” a także internetowy INFOTUR z podstawowymi informacjami o obiektach bazy noclegowej i atrakcjach turystycznych w Polsce i wiele innych informacji. Kącik w Internecie może mieć każde biuro podróży, obiekt noclegowy i inne firmy związane z turystyką. Informacje PAPT, tel. 0-22/ 826-65- 39.

**37 Złot Sudeckich Przewodników Turystyki Górskiej
Góry Orlickie (Šerlich), 15-17 X 1998**

organizator: Oddział Wrocławski PTTK – Studenckie Koło Przewodników Sudeckich

(możliwość noclegu cz/pt w PTSM we Wrocławiu)

PIĄTEK:

- dwie wycieczki szkoleniowe połączone z przejazdem autokarem z Wrocławia (dłuższa i skrócona)
- otwarcie Złotu
- prelekcje: Przyroda Gór Orlickich
Fortyfikacje z lat 1936-38 w Górach Orlickich

wycieczka szkoleniowa A (wyjazd z Wrocławia godz. 6.30)

Wrocław – Międzyzlesie – Boboszwów (granica) – Suchy vrch; pieszo: *Suchy vrch (wieża widokowa) – Bouda (zwiedzanie Grupy Warownej Bouda -podziemii i obiektów na powierzchni) – zejście ścieżką dydaktyczną poświęconą fortyfikacjom przez Vysoký kamen do Mladkova*; przejazd: Mladkov – Kłášterec nad Orlicí; pieszo: *Kłášterec nad Orlicí – ścieżką dydaktyczną przełomem Dzikiej Orlicy (Zemská brana)*; przejazd: Zemská brana – Kunštát (dolina Dzikiej Orlicy) – Šerlich

wycieczka szkoleniowa B (wyjazd z Wrocławia godz. 9.00)

Wrocław – Międzyzlesie – Boboszwów (granica) – Suchy vrch; pieszo: *Suchy vrch (wieża widokowa) – Bouda (zwiedzanie podziemi Grupy Warownej Bouda) – Suchý vrch*; przejazd: Suchý vrch – Kunštát (dolina Dzikiej Orlicy) – Šerlich

SOBOTA:

- krótka wycieczka szkoleniowa do rezerwatu Bukačka z pracownikiem CHKO Orlické hory
- dwie wycieczki szkoleniowe do wyboru – piesza i autokarowa
- prelekcje: Renesansowe Nove Město nad Metuji
Bitwa pod Náchodem w 1866 r.
Zamki Potštejn i Litice

wycieczka szkoleniowa C (piesza)

Przejazd do Haničky (zwiedzanie schronu Panské Pole), przejście: *Hanička – Grupa Warowna Hanička (zwiedzanie podziemi i obiektów na powierzchni) – Anenský vrch – Řičky – dolina Řički – Julinčino Udolí – Rokytnice v Orlických horách*; przejazd doliną Zdobnicy i przez Deštné na Šerlich

wycieczka szkoleniowa D (autokarowa)

Przejazd do Haničky (zwiedzanie schronu Panské Pole), przejście: *Hanička – Grupa Warowna Hanička (zwiedzanie podziemi i obiektów na powierzchni) – Hanička*; przejazd: Hanička – Rokytnice v Orl. h. – Kunwald (pomnik A. Komeňského) – Žamberk – České Libčazvy – Potštejn (zwiedzanie ruin zamku) – Vamberk – Rychnov nad Kněžnou (zwiedzanie pałacu z Galerią Kolowratów i muzeum Gór Orlickich, krótkie zwiedzanie miasta – rynek, kościół, stara synagoga) – Liberk (zwiedzanie kościółka drewnianego) – Deštné – Šerlich

NIEDZIELA:

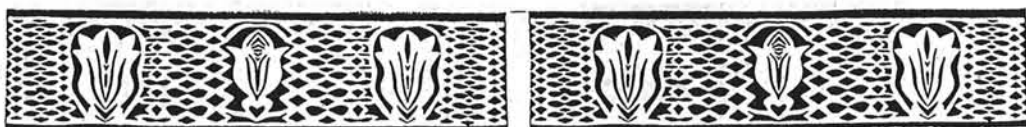
- zamknięcie Złotu
- dwie wycieczki szkoleniowe połączone z przejazdem autokarem do Wrocławia (dłuższa i skrócona)

wycieczka szkoleniowa E (przewidziany powrót do Wrocławia godz. 19.00)

Šerlich – Sedloňov (zwiedzanie drewnianego kościółka) – Nové Město nad Metuji (zwiedzanie miasta i pałacu) – Přibyslav (*zejście do gospody Peklo w dolinie Metuji; piwo lub t.p., powrót*) – Václavice (zwiedzanie kościoła i pola bitwy) – Vysokov (pomniki poległych w 1866 r., m.in. żołnierzy polskich) – Branka – Náchod-Staré Město (cmentarz – m.in. pomnik polskich żołnierzy z 1866 r.) – Náchod (granica) – Kłodzko – Wrocław

wycieczka szkoleniowa F (przewidziany powrót do Wrocławia godz. 16.00)

Šerlich – Nové Město nad Metuji (zwiedzanie miasta i pałacu) – Přibyslav (*zejście do gospody Peklo w dolinie Metuji; piwo lub t.p., powrót*) – Branka (pomniki poległych w 1866 r., m.in. żołnierzy polskich) – Náchod-Staré Město (cmentarz – m.in. pomnik polskich żołnierzy z 1866 r.) – Náchod (granica) – Kłodzko – Wrocław

**KARTA UCZESTNICTWA W 37 OGÓLNOPOLSKIM ZLOCIE
SUDECKICH PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI GÓRSKIEJ
Góry Orlickie (chata na Šerlichu) 16-18.10.1998**

Imię i nazwisko:.....

Adres zamieszkania:.....

Nr paszportu:.....Data urodzenia:.....

Nr legitymacji przodownika:.....

Zgłaszam uczestnictwo w 37 Ogólnopolskim Zlocie Sudeckich Przodowników Turystyki Górskiej i zamawiam następujące świadczenia:

1. Oplata podstawowa: (2 noclegi, wyżywienie – kolacja w piątek, śniadanie i obiado-kolacja w sobotę, śniadanie w niedzielę, wydawnictwo okolicznościowe, koszty organizacyjne, znaczek) 57 PLN
2. Wycieczka A: Przejazd Wrocław – Bouda (zwiedzanie twierdzy) – - Zemska brána – Šerlich 15 PLN
3. Wycieczka B: Przejazd Wrocław – Bouda (zwiedzanie twierdzy) – - Šerlich 14 PLN
4. Wycieczka C: Wycieczka pieszo-autokarowa: Šerlich – Hanička (zwiedzanie twierdzy) – spacer ścieżką dydaktyczną – Šerlich 6 PLN
5. Wycieczka D: Wycieczka autokarowa: Šerlich – Hanička (zwiedzanie twierdzy)- Potštejn (zamek) – Rychnov (muzeum przyrodnicze i galeria zamkowa) – Liberk (drewniany kościółek) – - Šerlich 15 PLN
6. Wycieczka E: Przejazd: Šerlich – Nové Město nad Metují (zamek) – - Slavoňov (drewniany kościółek) – Wrocław 16 PLN
7. Wycieczka F: Przejazd: Šerlich – Nové Město nad Metují (zamek) – Slavoňov (drewniany kościółek) – przejście piesze do Pekla – - Wrocław 15 PLN

Koszt wycieczek obejmuje wstępy do zwiedzanych obiektów.

Zamawiam zniżkę PKP na trasie:

Wpisowe w wysokości zależnej od wybranego wariantu, który należy zaznaczyć w zgłoszeniu, należy wpłacić do dnia 30.09.1998 na konto Oddziału Wrocławskiego PTTK, Rynek-Ratusz 11/12; 50-106 Wrocław:

Bank Zachodni I Oddział Wrocław
Nr: 11201652 – 1515 – 132 - 1000

Regulamin V edycji konkursu
o HONOROWĄ NAGRODĘ
PREZESA URZĘDU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI
„KOS '98”

dla autorów najlepszych materiałów prasowych, radiowych, telewizyjnych
i multimedialnych promujących polską turystykę

I. Organizatorzy

Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki przy współdziale Polskiej Agencji Promocji Turystyki .

II. Rada Programowa

1. Radę Programową tworzą przedstawiciele organizatorów.
2. Rada Programowa określa corocznie kategorie, w których przyznawane będą nagrody KOSA
3. Rada Programowa powołuje Jury Konkursu, które interpretuje regulamin, ocenia przedłożone propozycje i przyznaje nagrody.

III. Czas trwania konkursu

1. Konkurs ma charakter stały, a rozstrzygany jest w edycjach rocznych.
2. Termin nadsyłania zgłoszeń w V edycji konkursu upływa 15 stycznia 1999 roku.
3. Oficjalne ogłoszenie wyników odbędzie się w terminie do 15 marca 1999 r.

IV. Warunki uczestnictwa

1. Przedmiotem oceny są propozycje zgłoszone w trybie przewidzianym niniejszym regulaminem, opublikowane, ogłoszone lub wyemitowane w 1998 roku.
2. W konkursie mogą brać udział wszyscy autorzy materiałów poświęconych promocji turystyki w Polsce.
3. Za rok 1998 nagrody przyznane będą w następujących kategoriach:
 - publikacja prasowa,
 - audycja radiowa,
 - program telewizyjny
 - inne techniki .
4. Zgłoszenie powinno zawierać wypełniony formularz stanowiący załącznik do niniejszego regulaminu oraz materiał dokumentujący pracę (oryginał lub kserokopia publikacji, taśma magnetyczna z zapisem dźwiękowym lub wizyjnym, CD-ROM lub inny nośnik medialny.
5. Prawo zgłaszania kandydatów przysługuje samym autorom oraz za ich pisemną zgodą między innymi: wydawcom, nadawcom, osobom rozpowszechniającym, stowarzyszeniom twórczym, POIT-om, administracji samorządowej i państwowej, samorządowi gospodarczemu turystyki, Radzie Programowej i Jury Konkursu.

V. Nagrody.

1. Na podstawie zgłoszeń oraz niniejszego regulaminu Jury przyznaje nagrody Konkursu - nie więcej niż dwie w każdej kategorii.
2. Oprócz nagród honorowych mogą być przyznane nagrody specjalne.

VI. Postanowienia końcowe

1. Organizatorzy przewidują konferencje prasowe oraz opublikowanie wyników i informacji o przebiegu konkursu w środkach masowego przekazu.
2. Zgłoszone do konkursu prace - po zastrzeżeniu przez zgłaszającego - podlegają zwrotowi poza pracami nagrodzonymi, które mogą zostać wykorzystane przez organizatorów konkursu z zachowaniem wymogów prawa autorskiego.
3. Sekretariat Konkursu, na adres którego należy przysyłać zgłoszenia, znajduje się w Polskiej Agencji Promocji Turystyki, ul. Mazowiecka 9, 00-052 Warszawa, tel. 826- 62-09, fax 826-62-04. <http://www.infotour.pl>.

V edycja Konkursu
o HONOROWĄ NAGRODĘ
PREZESA URZĘDU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI
„KOS '98”

dla autorów najlepszych materiałów prasowych, radiowych,
telewizyjnych i multimedialnych promujących polską turystykę

KARTA ZGŁOSZENIA

Nazwa, adres, telefon osoby, bądź instytucji zgłaszającej:

Kategoria nagród

1. publikacja prasowa,
2. audycja radiowa,
3. program telewizyjny,
4. inne techniki

Kandydatura:

Imię -----

Nazwisko-----

Adres, telefon -----

Wykaz załączonych prac wraz z krótką charakterystyką:

Proszę o zwrot /rezygnuję ze zwrotu załączonych materiałów

Data-----

Podpis autora

**Regulamin V edycji konkursu
o HONOROWĄ NAGRODĘ „PRZEBIŚNIEG '98”
za najciekawsze zrealizowane inicjatywy kreujące nowoczesną
ofertę turystyczną w Polsce**

I. Organizatorzy

Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki przy współdziałaniu Polskiej Agencji Promocji Turystyki i Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki.

II. Rada Programowa

1. Radę Programową tworzą przedstawiciele organizatorów i Instytutu Turystyki.
2. Rada Programowa określa corocznie kategorie, w których przyznawana będzie nagroda „Przebiśnieg”.
3. Rada Programowa powołuje Jury, które interpretuje regulamin, ocenia przedłożone propozycje i przyznaje nagrody.

III. Czas trwania konkursu

1. Konkurs ma charakter stały, a rozstrzygany jest w edycjach rocznych
2. Przedmiotem oceny są propozycje zgłoszone w trybie przewidzianym niniejszym regulaminem, a zrealizowane w 1998 roku.
3. Termin nadsyłania zgłoszeń do V edycji konkursu upływa 15 stycznia 1999 r.
3. Oficjalne ogłoszenie odbędzie się w terminie do 15 marca 1999 roku.

IV. Warunki uczestnictwa

1. W Konkursie ocenia się najciekawsze inicjatywy kreujące nowoczesną ofertę turystyczną w Polsce.
2. Prawo zgłaszania kandydatur, oprócz samych zainteresowanych, przysługuje instytucjom i organizacjom, m.in. organom samorządu terytorialnego, organom administracji państwowej, izmom gospodarczym, stowarzyszeniom turystycznym, redakcjom, rozgłośniom radiowym i stacjom telewizyjnym, a także Polskim Ośrodkom Informacji Turystycznej i Radzie Programowej i Jury Konkursu.
3. Zgłoszenie powinno być zgodne z kartą stanowiącą załącznik do regulaminu.
4. Za rok 1998 honorowe nagrody Przebiśniegu przyznawane będą za najciekawsze zrealizowane inicjatywy kreujące nowoczesną ofertę turystyczną zwłaszcza w zakresie :
 - 1) regionalnych propozycji turystycznych i promocji regionów,
 - 2) turystyki przyjazdowej,
 - 3) inwestycji turystycznych,
 - 4) turystyki dzieci i młodzieży,
 - 5) edukacji.

W swojej ocenie Jury powinno kierować się własnym przekonaniem, że wybrało propozycje najbardziej nowatorskie, znaczące gospodarczo i społecznie, dobrze zrealizowane i zasługujące na naśladowictwo.

V. Nagrody

1. Na podstawie zgłoszeń oraz niniejszego regulaminu Jury przyznaje nie więcej niż dziesięć Honorowych Nagród Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki „Przebiśnieg'98”.
2. Nagrody przyznaje się twórcom wdrożonego rozwiązania, ujmując ich nazwiska lub nazwy na specjalnych dyplomach.
3. Oprócz nagród honorowych mogą być przyznane nagrody specjalne.

VI. Postanowienia końcowe

1. Organizatorzy przewidują konferencje prasowe oraz opublikowanie wyników i informacji o przebiegu Konkursu w środkach masowego przekazu.
2. Sekretariat Konkursu, na adres którego należy przesłać zgłoszenia, znajduje się w Polskiej Agencji Promocji Turystyki, ul. Mazowiecka 9; 00-052 Warszawa, tel. 826-65-39, fax 826-62-04; [http :](http://)

Wypełnia Sekretariat Konkursu
nr zgłoszenia..... data wpływu.....

V edycja Konkursu o HONOROWĄ NAGRODĘ
PREZESA URZĘDU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI
„PRZEBIŚNIEG' 98”
za najciekawsze zrealizowane inicjatywy kreujące nowoczesną ofertę turystyczną
w Polsce

KARTA ZGŁOSZENIA

Nazwa, adres, telefon, telefaks instytucji zgłaszającej:

.....
.....

Inicjatywa zgłaszana do nagrody:

.....
.....
.....

Inicjatorzy i realizatorzy przedsięwzięcia:

imiona, nazwiska, nazwy instytucji, adresy, telefony, telefaksy

.....
.....
.....

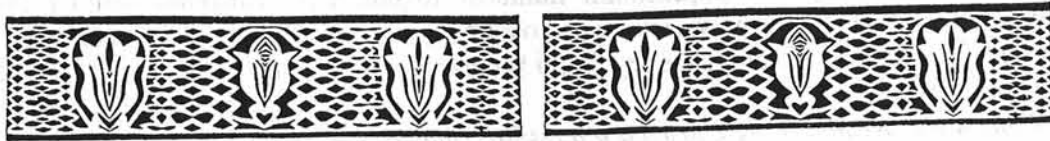
Ocena użyteczności, m.in. relacji nakładów (kosztów) do efektów :

.....
.....
.....

Data.....

pieczęć instytucji, pieczętka imienna i podpis zgłaszającego

Uwaga. Do zgłoszenia należy dołączyć uzasadnienie kandydatury oraz inne niezbędne materiały (pamiątki, wydawnictwa, artykuły reklamowe itd/), które nie podlegają zwrotowi.

● „KARTA RABATOWA PTTK” ●

Publikując wykaz firm, z którymi podpisano umowy w ostatnim okresie, sygnalizuje możliwość korzystania z ulgowych biletów wstępu do placówek dziedzictwa kultury narodowej Podjęta przez Oddział Krakowski PTTK inicjatywa wzbogaca ofertę usług kulturalnych turystów i krajoznawców zwiedzających Kraków, zachęca rabatem w postaci ceny ulgowego biletu wstępu do „Muzeum Historycznego Miasta Krakowa” i jego Oddziałów.

31-011 Kraków, Rynek Główny 35, tel:(0-12) 422-99-22, tel/fax: 422-32-64

Pałac „Krzysztofor”, 31-011 Kraków, Rynek Główny 35, tel:(0-12) 422-65-27

Bogata kolekcja Muzeum prezentuje zabytki związane z dziejami Krakowa, insygnia cechowe, portrety, dokumenty, rzemiosło artystyczne, szopki krakowskie

Zaprasza w środę i piątek 9⁰⁰-15³⁰; czwartek 11⁰⁰-18⁰⁰; sobota i niedziela 9⁰⁰-15⁰⁰ w sobotę wstęp bezpłatny. Nieczynne w drugą sobotę i niedzielę miesiąca, natomiast po tych dniach czynne we wtorek 9⁰⁰-15⁰⁰.

Muzeum Martyrologii, 30-039 Kraków, ul. Pomorska 2,

(remont do września br) kontakt Pałac „Krzysztofor”

Unikatowe piwnice, w których gestapo przetrzymywało więźniów. Na uwagę zasługują zapiski więźniów na ścianach cel, stanowiące bogaty materiał historyczny, unikalny w skali światowej.

Dom „Pod Krzyżem” Muzeum Historii Teatru Krakowskiego

31-024 Kraków, ul. Szpitalna 21, tel:(0-12) 422-68-64

Ekspozycja prezentuje narodziny i tradycje teatru krakowskiego. Zapisany wielkimi zgłoskami w dziejach Kultury Polskiej Teatr przyciąga kostiumami znanych aktorów, projektami scenografii, afiszami teatralnymi itp.

Eksponaty można oglądać w środę 11⁰⁰-18⁰⁰; od czwartku do niedzieli 9⁰⁰-15⁰⁰

Wieża Ratuszowa 31-042 Kraków, Rynek Główny 1, tel:(0-12) 422-99-22 w.218

Wystawę pamiątek związanych z historią miasta Krakowa można zwiedzać od poniedziałku do piątku 10⁰⁰-16³⁰; sobota i niedziela 10⁰⁰-15³⁰

Kamienica Hipolitów 31-042 Kraków, Pl. Mariacki 3, tel:(0-12) 422-42-19

XVI-to wieczna trzypiętrowa kamienica z krużgankami, prezentuje układ typowy dla Krakowa z tradycyjnym stylem fontanowskim (od nazwiska architekta Fontany). Muzeum przygotowuje jedyną wystawę ukazującą wystrój wnętrza mieszczańskich kamienic z kolekcją przedmiotów codziennego użytku, zegarami, rzemiosłem artystycznym i użytkowym. W przeciwieństwie do Muzeum w Pieskowej Skale, gdzie zgromadzone są zbiory magnackie i szlacheckie, po raz pierwszy przybliży turystom i krajoznawcom tak charakterystyczny dla Krakowa styl mieszczański. Muzeum zaprasza od wtorku do piątku 10⁰⁰-15³⁰

Stara Synagoga 31-053 Kraków, ul. Szeroka 24, tel.(0-12) 422-09-62

Eksponaty judaistyczne, przybliżające dzieje i historię Żydów krakowskich zachęcają do zwiedzania w dawnej Bożnicy w środę, czwartek, sobotę i niedzielę 9⁰⁰-15³⁰; piątek 11⁰⁰-18⁰⁰. Muzeum nieczynne w pierwszą sobotę i niedzielę miesiąca, natomiast czynne po tych dniach w poniedziałek i wtorek 9⁰⁰-15³⁰

„CELESTAT”, (dawna strzelnica Bractwa Kurkowego)

31-503 Kraków, ul. Lubicz 16, tel:(0-12) 424-19-91

Najbogatsza kolekcja z dziejów brackich w Polsce, od czasów średniowiecznych po współczesność. Zbiory ponad 100 portretów królów kurkowych, ozdobne tarcze pamiątkowe z uroczystych strzelań, klejnoty i dary składane Bractwu przez królów kurkowych, ozdobne łańcuchy i berła prezesa Towarzystwa Strzeleckiego, medale, księgi królewskie, zdjęcia i dokumenty można podziwiać we wtorek 11⁰⁰-18⁰⁰; środę i od piątku do niedzieli 9⁰⁰-15⁰⁰

Pragniemy zwrócić uwagę na inicjatywę Oddziału PTTK w Zielonej Górze, który wynegocjował bardzo korzystne warunki zwiedzania Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Dzięki zaangażowaniu działaczy Oddziału i wzajemnemu zrozumieniu potrzeb, przewodnicy i przodownicy turystyki kwalifikowanej mają zapewniony bezpłatny wstęp do tej placówki kulturalnej.

Po reklamowanym w poprzednim numerze Regionalnym Muzeum Młodej Polski „Rydlówka” w Krakowie - Bronowicach, są to kolejne ośrodki umożliwiające poznanie kultury i tradycji regionu. Stanowią cenną propozycję do programów planowanych wycieczek wakacyjnych i śródrocznych.

Ponownie zwracamy się z prośbą o popularyzację działalności muzeów wśród członków PTTK, a przede wszystkim wśród kadry programowej.

Muzeum Ziemi Lubuskiej Zielona Góra, Al. Niepodległości 15, tel: 320-26-78

Czynne od środy do piątku 11⁰⁰-17⁰⁰; sobota 10⁰⁰-15⁰⁰; niedziela 10⁰⁰-16⁰⁰

Posiada bogatą kolekcję zbiorów współczesnej sztuki polskiej (malarstwo, grafika, rzeźba), liczne eksponaty rzemiosła artystycznego, militaria, numizmaty oraz dokumenty historii najnowszej. Specyfikę tradycji regionu prezentuje jedyny w Polsce dział winiarstwa eksponujący przedmioty związane z produkcją i konsumpcją wina.

przewodnicy i przodownicy turystyki kwalifikowanej - wstęp bezpłatny
pozostali zwiedzający

- 50% rabatu

Pozostałe oferty

województwo bielskie

usługi noclegowe

Stacja Turystyczna „Widok”

34-300 Żywiec - Widok 75, tel: (0-33) 61-86-32 noclegi

10% rabatu

województwo bydgoskie

usługi handlowe

PHU Eugeniusz Badtke 85-028 Bydgoszcz, ul. Żmudzka 8/4 tel: (0-52) 42-88-62

zakup towarów

10 % rabatu

naprawa rowerów

5% rabatu

województwo konińskie

usługi noclegowe

Schronisko Turystyczne „Chatka Ornitologa” w Białobrzegu kontakt

Oddział PTTK 62-510 Konin, ul. Kolejowa 11, tel: (0-63) 42-39-80 20% rabatu

województwo opolskie

handel

Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Olimpijczyk” S.C.

45-061 Opole, ul. Katowicka 39/41

zakup sprzętu turystyczno-sportowego

3% rabatu

województwo wrocławskie

usługi różne

Usługowy Zakład Pieczętnicarski Witold Kuniniec

57-100 Strzelin, ul. Kościuszki 3, tel: (0-725) 214-33

dla indywidualnych posiadaczy karty oraz kół i klubów PTTK

10% rabatu

województwo zielonogórskie

usługi transportowe

„Jagdokar” Krzysztof Ślęczka 66-003 Zabór, Przytok 63, tel: (0-601) 76-19-00

Mercedes skrzyniowy do 1,5 tony (19m³) + przyczepa 1,5 tony (20m³)

usługi transportowe krajowe i zagraniczne

- 5% rabatu

Likwidacja placówki udzielającej rabatu:

województwo stołeczne warszawskie

„EUROMARK POLAND” Sp. z o.o. 03-152 Warszawa, ul. Modlińska 244 A

województwo gorzowskieusługi noclegoweszlak wodny Drawy

Stacja Wodna PTTK w Drawnie (jezioro Adamowo-Dubie)
73-220 Drawno, ul. Kolejowa 9, tel: (0-95) 76-82-155, 76-82-541 20% rabatu

województwo konińskiesprzedaż artykułów spożywczych

Cukiernictwo Bogusław Renkiel
62-400 Sępca, ul. Warszawska 17 5% rabatu

województwo szczecińskieusługi noclegowe

Hotel „VICTORIA”

70-207 Szczecin, Pl. Batorego 2, tel: (0-91) 434-38-55, fax: 433-73-68 7% rabatu

Dom Wycieczkowy PTTK (Wybrzeże Bałtyku)

72-420 Dziwnów, ul. Kpr. Koniecznego 8, tel: (0-91) 38-13-313 7% rabatu

Dom Wycieczkowy PTTK

73-100 Stargard Szczeciński, ul. Kuśnierzy 5, tel: (0-92) 57-83-191 10% rabatu

Ośrodek Turystyki Wodnej PTTK

70-800 Szczecin Dąbie, ul. Przestrzenna 23, tel: (0-91) 461-32-64 5% rabatu

obiekty czasowo wyłączone z listy schronisk		
Obiekt	Administrator	Uwagi
„Szlak Czarnej Hańczy” i rejon Kanału Augustowskiego		
Jałowy Róg stacja	Augustów	baza wyeksploatowana
Frącki - stacja	Augustów	pismo Oddziału PTTK
Nad Jez. Serwy - stacja	Augustów	w Augustowie
Swoboda - stacja	Augustów	z dnia 25.05.98 r.
Płaska - stacja	Augustów	
Wysoki Most - stacja	Augustów	
Augustów - Ośr. Żeglar.	Augustów	
Elk stacja	Elk	Uchwała ZG PTTK o zbyciu

Szanowne Koleżanki!
Szanowni Koledzy!

Odpowiadając na liczne pytania czy i jak można uzupełnić brakujące tomy „Wierchów” - Rocznika poświęconego górcom, uprzejmie informujemy, że są jeszcze do nabycia, za zaliczeniem pocztowym, następujące tomy:

L.p.	numer tomu	tom za rok	cena w zł.	L.p.	numer tomu	tom za rok	cena w zł.
1.	T. 52	1983	5,00	6.	T. 58	1992	11,00
2.	T. 53	1984	5,00	7.	T. 59	1993	11,00
3.	T. 54	1985	5,00	8.	T. 60	1994	13,00
4.	T. 55	1986	5,00	9.	T. 61	1995	25,00
5.	T. 56	1987	9,00	10.	T. 62	1996	25,00

Zamówienia należy kierować:

Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK
ul. Jagiellońska 6/6A
31-010 KRAKÓW

Telefon Centrali : (0-12) 422-28-40, 422-79-17; fax 421-21-13

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 16 maja 1998 r.

Nr 60

382

USTAWA

z dnia 19 lutego 1998 r.

o zmianie ustawy o rachunkowości.

Art. 1. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 64:

- a) w ust. 3 w pkt 1 po wyrazach „raz na 3 lata” dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 5”,
- b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Roczne sprawozdanie finansowe, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, podlega pierwszemu badaniu w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2000 r.”;

2) w art. 80 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jednostki nie będące spółkami prawa handlowego, jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej, nie stosują przepisów rozdziału 6 i 7 ustawy.”;

3) w art. 81 w ust. 3:

- a) skreśla się pkt 3,
- b) dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) organizację i tryb działania Komisji Egzaminacyjnej powoływanej przez Ministra Finansów dla sprawdzenia kwalifikacji osób, o których mowa w pkt 4, oraz wzór świadectwa stwierdzającego ich kwalifikacje i wymagania.”;

4) w art. 82 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) określić dla niektórych jednostek, o których mowa w art. 80 ust. 3, szczególne zasady rachunkowości.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30-dni od dnia ogłoszenia, z tym że przepis art. 1 pkt 2 dotyczy również sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy 1997.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

BADANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH DO 2000 ROKU

Termin pierwszego badania sprawozdania finansowego małych firm został przedłużony do końca 2000 r. Zmianę tę przynosi obowiązująca od 16 czerwca 1998 roku, a znówelizowana 19 lutego 1998 roku ustawa o rachunkowości (Dz. U. nr 60, poz. 382).

Pierwotnie, w świetle art. 64 ust. 3 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. nr 121 poz. 591 ze zm.), ostateczny termin pierwszego badania dotyczył sprawozdań za 1997

Utrzymano natomiast zasadę zapisaną w art. 64 ust. 3 pkt 1 ustawy, iż roczne sprawozdania finansowe (obejmujące rok obrotowy) innych niż spółdzielnie małych firm podlegają badaniu raz na trzy lata (innych co rok). Z mocy nowego ust. 5 art. 64 roczne sprawozdanie tych jednostek pierwszemu badaniu w okresie od wejścia ustawy o rachunkowości, tj. od 1 stycznia 1995 r., będzie podlegało do 31 grudnia 2000 r. Chodzi o zobowiązanie do prowadzenia ksiąg rachunkowych spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, komandytowe, jawne, cywilne, osoby fizyczne

prowadzące działalność gospodarczą na własne imię, przedsiębiorstwa państwowe, które w poprzednim roku obrotowym nie osiągnęły lub nie przekroczyły dwu lub trzech następujących wielkości:

- * średniorocznego zatrudnienia - 50 osób
- * sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego - równowartości w walucie polskiej 1 mln ECU,
- * przychodu netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych na rok obrotowy - równowartość w walucie polskiej 3 mln ECU.

Głównym powodem przesunięcia terminu badania była zbyt mała liczba biegłych rewidentów. Mogło to spowodować, że jakość badania byłaby bardzo niska, przy znacznym wzroście opłat za taką usługę.

• KOMUNIKAT •

• zmiana kont •

**POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD GŁÓWNY
BIG BG S.A. I O/Warszawa
11601029-30348001**

**Zarząd Majątkiem PTTK
BIG Bank Gdański SA I/O w Warszawie
Nr 11601029 - 30331001**

Zarząd Majątkiem PTTK poniżej przedstawia wykaz obowiązujących przepisów - ustaw i rozporządzeń (wraz z miejscem publikacji) dotyczących zamówień publicznych.

Wykaz obowiązujących przepisów dotyczących zamówień publicznych

1. Ustawa z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych

miejsce publikacji:

Dz. U. z 4 lipca 1994 r. Nr 76, poz. 344

Dz. U. z 9 grudnia 1994 r. Nr 130, poz. 645

Dz. U. z 25 sierpnia 1995 r. Nr 99, Poz. 488

Dz. U. z 9 października 1997 r. Nr 123, poz. 778.

2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad udzielania zamówień publicznych ze względu na ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę tajemnicy państwowej, stan kłęski żywiolowej lub inny ważny interes państwa.

miejsce publikacji: Dz. U. z 16 września 1996 r. Nr 109, poz. 524

3. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1997 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Zamówień Publicznych.

miejsce publikacji: Dz. U. z 30 grudnia 1994 r. Nr 139, poz. 767

Dz. U. z 8 grudnia 1997 r. Nr 145, poz. 976

4. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 listopada 1997 r. w sprawie określenia wzorów ogłoszeń o zamówieniach publicznych publikowanych z Biuletynie Zamówień Publicznych oraz dodatkowych informacji zawartych w ogłoszeniu.

miejsce publikacji: Dz. U. z 15 listopada 1997 r. Nr 138, poz. 930

5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1994 r. w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych

miejsce publikacji: Dz. U. z 31 grudnia 1994 r. Nr 140, poz. 776

6. Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 29 grudnia 1994 r. w sprawie określenia wzoru protokołu postępowania o zamówienie publiczne oraz dodatkowych wymagań, którym musi odpowiadać protokół.

miejsce publikacji: M.P. z dnia 13 stycznia 1995 r. Nr 1, poz. 12

7. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego

8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, oraz form tego zabezpieczenia

miejsce publikacji: Dz. U. z 31 grudnia 1994 r. Nr 140, poz. 794

9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1997 r. w sprawie określenia zakresu twórczych prac projektowych oraz trybu prowadzenia konkursu na twórcze prace projektowe i prace z zakresu działalności twórczej w dziedzinie kultury i sztuki

miejsce publikacji: Dz. U. z 26 sierpnia 1997 r. Nr 100, poz. 619

10. Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 października 1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych

miejsce publikacji: M.P. z 16 października 1995 r. Nr 52, poz. 575

11. Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 2 stycznia 1995 r. w sprawie określenia warunków wpisu na listę arbitrów i skreślenia z listy arbitrów

miejsce publikacji: M.P. z 13 stycznia 1995 r. Nr 1, poz. 15

12. Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 13 października 1995 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia za czynności arbitrów

miejsce publikacji: M.P. z 8 listopada 1995 r. Nr 56, poz. 625

13. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia dokumentów jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w art.22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

miejsce publikacji: Dz. U. z 12 lutego 1998 r. Nr 19, poz.87

Warszawa, dn. 8.06.1998r.
Zarząd Majątkiem PTTK

Bazy namiotowe

**POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO
ZAPRASZAJĄ:**

SUDETY:

Jaskinia Radochowska w Górach Złoty jest prowadzona przez AKG „Halny” z Poznania, czynna od 1 lipca do 30 sierpnia.
Nowa Morawa w Masywie Śnieżnika jest prowadzona przez Oddział Międzyuczelniany w Poznaniu, czynna od 1 lipca do 30 sierpnia.

BESKID ŻYWIECKI:

Klekociny, baza leżąca na przełęczy Klekociny, jest prowadzona przez SKTG „Yeti” z Częstochowy, czynna od 1 lipca do 31 sierpnia.
Jędrus, baza leżąca w Zawoi, jest również prowadzona przez SKTG „Yeti” z Częstochowy, czynna od 23 czerwca do 13 września.
Górowa, baza leżąca na Polanie Górowej pod Pilskiem, jest prowadzona przez SKPB Katowice, czynna od 12 czerwca do 27 września.
Głuchaczki, baza leżąca na przełęczy Głuchaczki, jest również prowadzona przez SKPB Katowice, czynna od 21 czerwca do 29 sierpnia.

BESKID WYSPOWY:

Wały, baza leżąca na polanie pod Krzystonowem, jest prowadzona przez SKPB Katowice, czynna od 28 czerwca do 29 sierpnia.

ORAWA:

Madejowe Łoże, baza leżąca w dolinie Bębeńskiego potoku, jest prowadzona przez SKG Warszawa, czynna od 1 lipca do 31 sierpnia.

GORCE:

Lubań, baza położona na szczycie Lubania, jest prowadzona przez SKPG Kraków, czynna od 26 czerwca do 30 sierpnia.

Gorc, baza położona na stokach Gorca, jest prowadzona również przez SKPG Kraków, czynna od 1 lipca do 31 sierpnia.

BESKID SADECKI i MAŁE PIENINY:

Pod Wysoką, baza położona nad Wąwozem Homole, jest prowadzona przez SKPB Łódź, czynna od 1 lipca do 31 sierpnia.

Złockie, baza położona nad miejscowością Złockie koło Muszyny, jest również prowadzona przez SKPB Łódź, czynna od 1 lipca do 31 sierpnia.

BESKID NISKI:

Radocyna, baza leżąca w Radocynie, jest prowadzona przez SKPG Kraków, czynna od 1 lipca do 31 sierpnia.

Zawadka Rymanowska, baza leżąca nad Zawadką Rymanowską, jest prowadzona przez SKPB Lublin, czynna od 1 lipca do 31 sierpnia.

Jawornik, baza leżąca w Jaworniku koło Rzepedzi, jest również prowadzona przez SKPB Lublin, czynna od 29 czerwca do 30 sierpnia.

BIESZCZADY:

Łopienka, baza leżąca w Łopience koło Cisnej, jest prowadzona przez AKT SGGW Warszawa, czynna od 23 czerwca do 15 września.

Rabe, baza leżąca pod przełęczą Żebrak, jest prowadzona przez SKP „Czwórka” z Warszawy, czynna od 1 lipca do 31 sierpnia.

Kontakty do baz:

Bazy lubelskie: Oddział Akademicki PTTK w Lublinie ul. Langiewicza 20, 20-035 Lublin os. Femina	Bazy częstochowskie: Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie ul. Akademicka 5, 42-200 Częstochowa tel. grzecz. (0-34) 611-475
Bazy łódzkie: Oddział PTTK Łódź Polesie (SKPB) ul. Lipowa 48, 90-630 Łódź Polesie tel. (0-42) 326-691	Bazy katowickie: Oddział Międzyuczelniany PTTK w Katowicach ul. Dyrekcyjna 10/5, 40-013 Katowice tel. (032) 253-85-58
Bazy poznańskie: Oddział Międzyuczelniany PTTK w Poznaniu ul. Kramarska 32 pok.2/2, 61-765 Poznań tel. (0-61) 852-77-46 (pon. 18-20, czw. 9-19)	Bazy krakowskie: Oddział Akademicki PTTK w Krakowie ul. Radziwiłłowska 21/4, 31-026 Karków tel. (0-12) 422-70-03, fax.423-16-97
Bazy warszawskie: Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie DS. „Riviera”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 Warszawa tel. (0-22) 660-91-01 (śr. 17-20)	

Część baz PTTK-owskich jest zrzeszona w tak zwanej Unii Baz. Unia Baz powstała w roku 1995 z inicjatywy ludzi OM w Warszawie i SKPB w Lublinie. Na samym początku do Unii należały Łopienka, Rabe, Jawornik i Solinka. W roku 1996 do Unii przystąpiły Radocyna (OA Kraków) i niezrzeszone w PTTK bazy SKPB Rzeszów oraz chatki studenckie w Zydranowej i w Wawrzce, a w 1997 bazy Klekociny i Jędrus (OA Częstochowa) oraz Spod Mostu w Stańczykach (OM Warszawa, baza leżąca w województwie Suwalskim). Osoby, które przyjdą na bazę z bazy sąsiedniej (zrzeszonej w Unii Baz) i udowodnią to odpowiednim rachunkiem dostają 20% zniżki. Oczywiście obowiązuje zniżka PTTK (20%) więc gdy wystąpią one obie sumują się do 30%.

Na wszystkich Studenckich Bazach Namiotowych obowiązuje dodatkowa, sumująca się do pozostałych zniżka 5% dla Organizatorów Turystyki PTTK na podstawie ważnej legitymacji OT i członkowskiej PTTK.

Na bazach prowadzonych przez koła przewodniczące przewodnicy studenci śpią za darmo.

Redakcja: Centralna Biblioteka PTTK
im. Kazimierza Kulwiecia
ul. Podwale 23
00-261 Warszawa
tel. 831-80-65

● Numer zamknięto 1998.06.24.